

Onderwijs
collectief

Voorne-Putten Rozenburg

Ondersteuningsplan 2026-2030

“Wij geloven in sterk, inclusief en thuisnabij onderwijs. We zetten ons als samenwerkingsverband in voor een inclusief onderwijssysteem waarin alle kinderen samen leren, elkaar ontmoeten en zich welkom voelen.

De leerlingen kunnen steeds vaker samen naar dezelfde school, zitten zoveel mogelijk in dezelfde klas, spelen en leren samen en ontmoeten elkaar. Diversiteit is daarbij geen uitzondering, maar de standaard.”

Inhoudsopgave

Leeswijzer	4	3. Dekkend netwerk	35
Inleiding	6	3.1 Opbouw van de ondersteuning	37
1. Samenwerkingsverband Onderwijscollectief	8	3.2 Basisondersteuning	42
1.1 Inrichting van de organisatie en governance	9	3.3 Extra ondersteuning algemeen	43
1.2 Ouders en leerlingen	11	3.4 Extra ondersteuningsarrangementen	54
1.3 Beschrijving van de besturen/scholen/leerlingen	13	3.5 Gespecialiseerd onderwijs	60
1.4 Rollen en verantwoordelijkheden	15	3.6 Toeleiding	62
1.5 Samenwerking met gemeenten	16	3.7 Samenwerking onderwijs en gemeenten	65
1.6 Ontwikkelingen in het dekkend netwerk	17	3.8 Samenwerking gemeente Rotterdam	69
1.7 Landelijke en regionale ontwikkelingen	18	3.9 Regionale samenwerking	72
1.8 Evaluatie ondersteuningsplan 2022-2026	19	4. Organisatie in ontwikkeling	78
1.9 Richting voor 2026-2030	21	4.1 Evaluatie organisatieontwikkelingen 2022-2026	79
2. Hier staan wij voor	22	4.2 De organisatie verder versterken in 2026-2030	80
2.1 Missie, visie en leidende principes	23	5. Middelen en bekostiging	81
2.2 Doelen en resultaten	25	5.1 Kwaliteitsbeleid	82
		5.2 Financieel beleid	83
		5.3 Baten	84
		5.4 Inzet middelen gekoppeld aan doelen	84
		5.5 Ambities	85
		5.6 Risicomanagement	86
		5.7 Wat willen we realiseren op kwaliteitsbeleid?	87
		Lijst met afkortingen	88
		Bijlagen	89

Leeswijzer

Voor u ligt het ondersteuningsplan 2026-2030 van het samenwerkingsverband Onderwijscollectief VPR. Onderwijscollectief is een samenwerkingsverband voor zowel het primair onderwijs (PO) als het voortgezet onderwijs (VO). We staan voor onderwijs dat zo thuisnabij en inclusief mogelijk is. In het ondersteuningsplan leest u wat onze speerpunten voor de komende jaren zijn; hoe we voor leerlingen die extra onderwijsondersteuning nodig hebben een passende plek en passende begeleiding organiseren, en op welke manier wij onze middelen inzetten.

Om tot dit plan te komen hebben we gesprekken en bijeenkomsten georganiseerd, conceptteksten besproken en overleggen gevoerd met alle betrokken partijen. Via algemene notities en individuele terugkoppeling is telkens duidelijk gemaakt hoe inbreng, inzichten en feedback zijn verwerkt en meegenomen in dit ondersteuningsplan. Het ondersteuningsplan is besproken met gemeenten en schoolbesturen PO en VO tijdens het OOGO van 5 februari 2026. Vervolgens is advies uitgebracht door de Deelnemersraad PO en de Deelnemersraad VO op 30 maart 2026. De Ondersteuningsplanraden PO en VO hebben op 14 april 2026 met het ondersteuningsplan ingestemd. Aansluitend heeft de Raad van Toezicht op 14 april 2026 goedkeuring verleend en is het plan door de bestuurder van Onderwijscollectief vastgesteld.

Het ondersteuningsplan is als volgt opgebouwd:

In **hoofdstuk 1** beschrijven wij ons samenwerkingsverband. We leggen uit hoe we als netwerk georganiseerd zijn en hoe het bureau is georganiseerd. Ook beschrijven we in dit hoofdstuk wat we in de vorige planperiode hebben bereikt en welke ontwikkelingen we verder doorzetten.

In **hoofdstuk 2** benoemen we onze missie en visie en presenteren we onze leidende principes. We bieden een overzicht van de doelen die we de komende vier jaar nastreven en geven een overzicht van de resultaten die we willen bereiken.

In **hoofdstuk 3** lichten we de doelen en resultaten nader toe. Dat doen we door ons dekkend netwerk te beschrijven en aan te geven hoe we dit de komende vier jaar borgen en verder versterken.

In **hoofdstuk 4** beschrijven we de organisatieontwikkelingen van de periode 2022-2026 en blikken we vooruit op hoe we de komende jaren de organisatie verder gaan versterken. Het ondersteuningsplan sluit af met **hoofdstuk 5** dat inzicht geeft in de financiën.

In dit ondersteuningsplan wordt onderscheid gemaakt tussen het samenwerkingsverband als netwerk van alle aangesloten schoolbesturen en scholen en het samenwerkingsverband als uitvoeringsorganisatie. Waar “we”, “Onderwijscollectief” of “het samenwerkingsverband” wordt gebruikt, wordt het netwerk bedoeld. Waar gerefereerd wordt aan de uitvoeringsorganisatie wordt “het bureau van het samenwerkingsverband” geschreven. De afkortingslijst geeft een overzicht van de gebruikte afkortingen, bijlage 1 geeft een overzicht van hoe de verplichte onderdelen uit het inspectiekader in dit ondersteuningsplan zijn verwerkt.

We willen ouders en leerlingen goed informeren over de ondersteuningsmogelijkheden; waar zij terecht kunnen met vragen en wat zij kunnen doen als zij klachten of bezwaren hebben over extra ondersteuning. Die informatie staat in dit ondersteuningsplan maar we willen deze toegankelijker maken. Daarom maken we voor ouders en leerlingen een apart document. Hierin zetten we de belangrijkste informatie op een rij en dragen we zorg voor een prettige leesbare vormgeving. Dit document plaatsen we op de website van het samenwerkingsverband.

- Groen betreft PO-onderdelen
- Blauw betreft VO-onderdelen

Inleiding

Met trots presenteren we het ondersteuningsplan 2026-2030 van Onderwijscollectief VPR. Dit plan is in gezamenlijkheid met onze partners en met externe ondersteuning opgesteld. We bouwen voort op de stevige basis die we de afgelopen jaren hebben gelegd en zetten koers naar een toekomst van inclusief onderwijs waarin elke leerling welkom is en thuisnabij, passend en inclusief onderwijs kan volgen.

Onderwijscollectief VPR is een samenwerkingsverband voor zowel het primair onderwijs (PO) als het voortgezet onderwijs (VO) voor de regio Voorne-Putten en Rozenburg. Binnen Voorne-Putten Rozenburg hebben we de afgelopen jaren gezamenlijk met onze partners gewerkt aan onder andere het versterken van het regulier onderwijs, het verlagen van de druk op het gespecialiseerd onderwijs en het verbeteren van samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp. Dit ondersteuningsplan bouwt voort op deze basis.

Onze missie voor 2026-2030 is:

“We zorgen voor de best passende plek voor elke leerling in ons samenwerkingsverband. Steeds meer integreren we ondersteuning in de leeromgeving van reguliere scholen en maken deze meer inclusief. Dat doen we samen en ieder vanuit de eigen rol en verantwoordelijkheid. Zo bieden we alle leerlingen perspectief.”

In dit ondersteuningsplan staan onze gezamenlijke doelen en resultaten voor de komende vier jaar beschreven. Jaarlijks voeren we met onze partners het gesprek over de voortgang van het ondersteuningsplan. In de jaarplannen concretiseren we de benodigde vervolgstappen voor het realiseren van de doelen en resultaten uit het ondersteuningsplan. Dit doen we in afstemming met onze partners.

Dit ondersteuningsplan is een gezamenlijk plan van het samenwerkingsverband, schoolbesturen/scholen, gemeenten, de Ondersteuningsplanraad PO en VO en de Raad van Toezicht. In werkgroepen, conferenties en diverse werksessies is op interactieve wijze gezamenlijk vormgegeven aan dit plan. De partners hebben tijdens het schrijfproces waardevolle inzichten geleverd die in dit plan zijn verwerkt.

De route naar inclusief onderwijs is een continu proces. We zijn trots op wat we samen al hebben bereikt. Met enthousiasme bouwen we verder!

Kees de Bruin

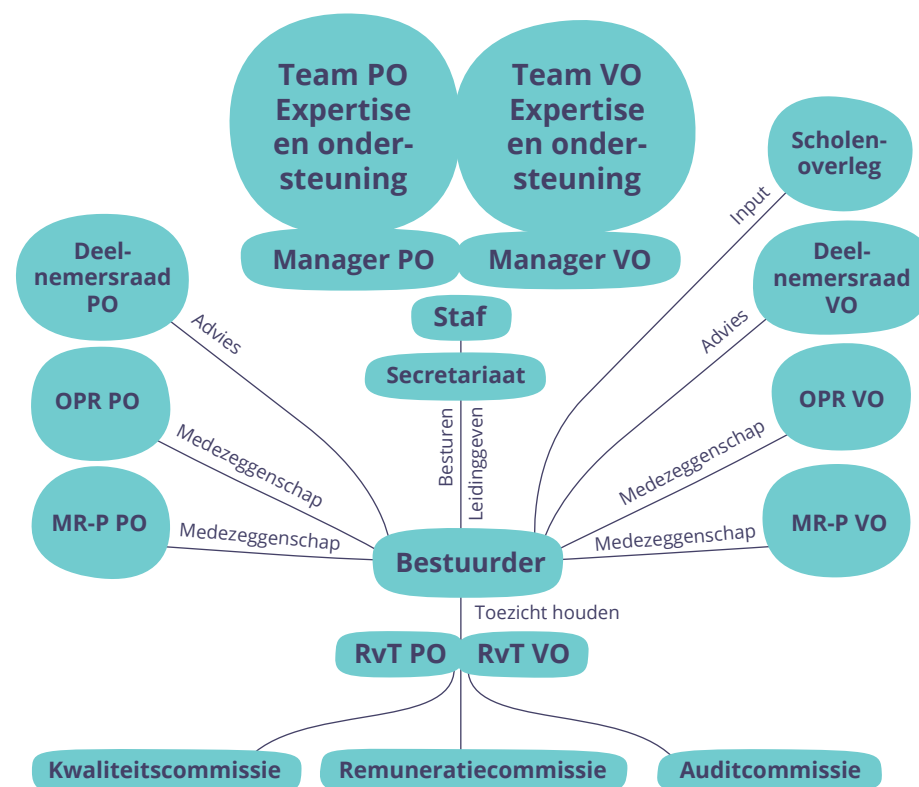
Interim-bestuurder Onderwijscollectief Voorne-Putten en Rozenburg

1. Samenwerkingsverband Onderwijscollectief

Hoe het bureau van het samenwerkingsverband er uitziet, wie het netwerk vormen, hoe we ontwikkelen en welke landelijke en regionale ontwikkelingen er zijn, vormt de context en een basis voor onze ambities. Daarom beschrijven wij in dit hoofdstuk ons samenwerkingsverband. Ook bespreken we de ontwikkelingen in ons dekkend netwerk, blikken we terug op de afgelopen planperiode en beschrijven we regionale en landelijke ontwikkelingen. De afsluitende reflectie vormt de opmaat voor de doelen in het volgende hoofdstuk.

1.1 Inrichting van de organisatie en governance

Ons samenwerkingsverband is een uitvoeringsorganisatie (het bureau van het samenwerkingsverband) en tegelijk een netwerk van partijen (de samenwerkende, aangesloten schoolbesturen). Ouders en leerlingen zijn voor ons belangrijke partners, evenals alle PO-/SBO-/SO-scholen en VO-/VSO-scholen en de gemeenten in onze regio. In onderstaand organogram is de organisatie van het bureau van het samenwerkingsverband schematisch weergegeven. De governance van onze organisatie is vastgelegd in statuten en reglementen. Alle actuele documenten en een uitgebreidere beschrijving van de organisatieonderdelen staan op de website van Onderwijscollectief. Ook is hier een actueel overzicht te vinden van alle scholen in onze regio.

Besturingsmodel

Het bureau van het samenwerkingsverband werkt sinds 1 januari 2021 met een bestuurder en een onafhankelijke Raad van Toezicht, die bestaat uit vijf leden. De bestuurder is integraal verantwoordelijk voor Onderwijscollectief en de dienstverlening die het samenwerkingsverband biedt. Voor Onderwijscollectief vormt onafhankelijk toezicht een belangrijke basis voor goed bestuur en het waarmaken van onze maatschappelijke opdracht, het bieden van passend en inclusief onderwijs. Dit toezicht wordt uitgevoerd door de Raad van Toezicht van Onderwijscollectief VPR PO en VO. De Raad van Toezicht is een personele unie: dezelfde personen vertegenwoordigen officieel de Raad van Toezicht PO en de Raad van Toezicht VO. Naast de algemene vergadering van de Raad van Toezicht bestaat een drietal subcommissies die adviserend zijn (Audit, Remuneratie en Kwaliteit).

De Raad van Toezicht werkt constructief samen met de bestuurder, de Deelnemersraden en de Ondersteuningsplanraden en ziet erop toe dat uitvoering wordt gegeven aan het ondersteuningsplan, afspraken binnen het samenwerkingsverband worden nagekomen en dat middelen doelmatig en rechtmatig worden besteed.

De bestuurder is primair de gesprekspartner van de Raad van Toezicht en is verantwoordelijk voor de formele informatievoorziening. Minimaal twee keer per jaar vindt afstemming plaats tussen de Raad van Toezicht en de Ondersteuningsplanraden. Op interactieve wijze worden gesprekken gevoerd en inzichten gedeeld over de aandachtspunten en de mogelijke verbeteringen ten aanzien van passend en inclusief onderwijs. Ook vindt afstemming plaats tussen de Raad van Toezicht en de Deelnemersraden PO en VO.

Deelnemersraden PO en VO

Onderwijscollectief VPR wordt gevormd door acht schoolbesturen voor het primair onderwijs en vijf schoolbesturen voor het voortgezet onderwijs. De schoolbesturen PO hebben zitting in de Deelnemersraad PO. De schoolbesturen VO hebben zitting in de Deelnemersraad VO. Voor beide Deelnemersraden zijn de taken en verantwoordelijkheden statutair geborgd.

Voor de inhoudelijke ontwikkeling van passend en inclusief onderwijs is het gesprek tussen de Deelnemersraden en de bestuurder het meest bepalend, waarbij de input vanuit de scholen wordt meegenomen. Hierbij geldt dat de bestuurder van het samenwerkingsverband, samen met de schoolbesturen en scholen, ervoor zorgt dat de visie, ambities en doelen en het beleid leidend zijn voor de verbetering van het onderwijs van leerlingen.

Schoolbesturen participeren in de Deelnemersraad niet alleen vanuit de visie van hun eigen organisatie, maar ook vanuit verantwoordelijkheid voor het geheel van passend en inclusief onderwijs in de regio en om een doorgaande onderwijsloopbaan voor alle leerlingen te realiseren. Schoolbesturen en samenwerkingsverband hebben ieder wettelijke taken en verantwoordelijkheden. De verantwoordelijkheden liggen in elkaars verlengde. Deze zijn uitgewerkt in het [programma van eisen voor schoolbesturen en samenwerkingsverbanden passend onderwijs](#).

Eén tot twee keer per jaar stemmen de Deelnemersraden PO en VO onderling af, o.a. over de aansluiting tussen PO en VO en de gesignaleerde knelpunten in de onderlinge samenwerking en gezamenlijk geformuleerde verbeterpunten.

Medezeggenschapsraden personeel PO en VO en Ondersteuningsplanraden PO en VO

Binnen Onderwijscollectief zijn er verschillende raden voor medezeggenschap, te weten de Medezeggenschapsraden voor het personeel PO en VO (resp. MRp PO en MRp VO), en de Ondersteuningsplanraden PO en VO (resp. OPR PO en OPR VO). De Medezeggenschapsraden voor het personeel bestaan uit leden, gekozen uit en door het personeel. De beide raden werken nauw met elkaar samen. De bestuurder voert gesprekken met de medezeggenschapsraden. Instemming en advies vindt plaats op basis van het reglement.

De Ondersteuningsplanraden zijn speciale medezeggenschapsraden van een samenwerkingsverband. De OPR bestaat uit ouders en personeelsleden van scholen voor regulier en gespecialiseerd onderwijs die binnen de regio van ons samenwerkingsverband vallen. Beide Ondersteuningsplanraden (PO en VO) hebben een voorzitter en zij worden ondersteund door de bestuurssecretaris van Onderwijscollectief. Zowel de OPR PO als de OPR VO hebben instemmingsrecht op de vaststelling en de wijziging van het ondersteuningsplan van Onderwijscollectief. Zij zijn belangrijke gesprekspartners voor de bestuurder van Onderwijscollectief. Zij hebben ervaring met de praktijk en hun input nemen we mee in onze beleidsvorming. In de praktijk bestaat een nauwe samenwerking tussen de beide ondersteuningsplanraden. Meer informatie over de raden en hun reglementen is te vinden op de website van Onderwijscollectief.

1.2 Ouders en leerlingen

Voor ouders, en leerlingen met extra onderwijsbehoeften, is het samenwerkingsverband, na de school zelf, het eerste aanspreekpunt voor passend onderwijs. Ouders melden hun kind (bij voorkeur schriftelijk) aan bij een school naar keuze, waarna de zorgplicht start. De schoolbesturen zijn ervoor verantwoordelijk dat hun scholen de zorgplicht (en daarbinnen ook de onderzoeksplicht) passend onderwijs goed naleven. De school onderzoekt samen met ouders en leerling welke extra ondersteuning nodig is. Daarna bekijkt de school of het die onderwijsondersteuning zelf kan geven. Zo niet, dan zoekt de school een plek op een andere school.

Het Ouder- en Jeugdsteunpunt van Onderwijscollectief (zie pagina 12) kan hierbij ondersteuning bieden aan ouders en leerlingen. Ook kunnen medewerkers van het bureau van het samenwerkingsverband advies geven aan school. Na toelating stelt de school voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften, in samenwerking met ouders en leerling, een ontwikkelings-perspectiefplan (OPP) op. Ouders en leerlingen hebben hoorrecht. Als een ouder en/of leerling het niet eens is met het OPP dan kan het samenwerkingsverband worden betrokken en eventueel een onderwijsconsulent (zie pagina 12) worden ingeschakeld.

Heeft een leerling specialistische ondersteuning nodig die de reguliere school niet kan bieden, dan is er gespecialiseerd onderwijs. Hiervoor wordt door de school een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aangevraagd bij het samenwerkingsverband. De aanvraag wordt door onafhankelijke deskundigen getoetst. Na afgifte van de verklaring kunnen ouders hun kind aanmelden op een school voor gespecialiseerd onderwijs naar keuze.

Het gespecialiseerd onderwijs bestaat uit 4 clusters:

- Cluster 1 voor blinde, slechtziende leerlingen;
- Cluster 2 voor dove, slechthorende leerlingen of leerlingen met een taal-spraakontwikkelingsstoornis;
- Cluster 3 voor lichamelijk gehandicapte en/of verstandelijk gehandicapte en langdurig zieke leerlingen (somatisch);
- Cluster 4: voor kinderen met psychische problemen en/of gedragsproblemen.

Als ouders en leerlingen het (blijvend) oneens zijn over het OPP, de beoordeling van een TLV aanvraag, of de afgifte van een TLV dan kunnen zij een klacht of een bezwaar indienen bij de landelijke geschillenadviescommissie (zie pagina 12).

Ouder- en jeugdsteunpunt

Het Ouder- en Jeugdsteunpunt van Onderwijscollectief biedt onafhankelijke ondersteuning aan ouders en jeugdigen die vragen hebben over passend onderwijs. Dit steunpunt helpt bij het vinden van de juiste onderwijsplek, geeft advies over extra ondersteuning en kan hulp bieden bij onduidelijkheden tussen ouders en scholen.

Zie voor meer informatie de website www.steunpunt.onderwijscollectiefvpr.nl.

Het ouder- en jeugdsteunpunt informeert het bureau van het samenwerkingsverband ook als ze belangrijke ontwikkelingen opmerken die kunnen helpen bij het opstellen van beleid.

Voor vragen op het gebied van opvoeding en ondersteuning kunnen ouders en jongeren terecht bij hun gemeente.

Onderwijsconsulenten

Wanneer een leerling langdurig thuiszit of vastloopt op school en het ouders, school en het samenwerkingsverband niet lukt om een oplossing te vinden dan kan een onderwijsconsulent ingeschakeld worden. De consulenten bieden gratis, onafhankelijke begeleiding, bemiddeling en advies aan ouders, leerlingen, scholen en samenwerkingsverbanden bij het vinden van passend onderwijs. Meer informatie is te vinden op de website van [Onderwijsconsulenten](#).

Klachten en bezwaren

Van medewerkers van het bureau van het samenwerkingsverband wordt verwacht dat zij deskundig en transparant communiceren met ouders, scholen en andere samenwerkingspartners. Op die manier streven we ernaar naar ieders tevredenheid te werken en klachten en bezwaren te voorkomen.

Wanneer er toch een verschil van mening ontstaat, dan is de eerste stap dat dit aan ons kenbaar wordt gemaakt en we samen in gesprek gaan. Als dit niet tot een oplossing leidt, kunnen ouders en jeugdigen de [Landelijke Klachtencommissie Onderwijs \(LKC\)](#) inschakelen. Deze onafhankelijke commissie behandelt klachten met betrekking tot scholen en samenwerkingsverbanden. De werkwijze staat beschreven in onze klachtenregeling, te vinden op de website van Onderwijscollectief.

Tegen de beslissing van Onderwijscollectief, over de toelaatbaarheid van een kind tot het gespecialiseerd onderwijs, kan door ouders en schoolbesturen een bezwaar worden ingediend bij de [Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring \(LBT\)](#). Ouders worden hierover geïnformeerd wanneer zij het besluit over de TLV ontvangen.

Onderwijscollectief is aangesloten bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring en de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs en de Commissie van Beroep PO/VO.

Privacy

Onderwijscollectief verwerkt persoonsgegevens van leerlingen om haar wettelijke taken uit te voeren, zoals het toelaatbaar verklaren van leerlingen tot gespecialiseerd onderwijs, het geven van adviezen over onderwijsbehoeften, en het toekennen van middelen voor extra ondersteuning. Dit gebeurt op basis van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), die stelt dat verwerking van persoonsgegevens rechtmatig moet zijn en gebaseerd op een wettelijke grondslag.

Het samenwerkingsverband is een verwerkingsverantwoordelijke en moet voldoen aan principes zoals rechtmatigheid, doelbinding, minimale gegevensverwerking, en juistheid. Hoe wij dit doen is vastgelegd in het [privacyreglement](#).

Daarnaast is er een Functionaris Gegevensbescherming (FG). Deze FG verricht zijn werkzaamheden onafhankelijk en is vrij om adviezen te geven aan het bureau van het samenwerkingsverband over de inrichting van de gegevensverwerking. Op de website van Onderwijscollectief zijn de contactgegevens van de FG te vinden.

Het normenkader informatiebeveiliging en privacy (IBP) wordt binnen Onderwijscollectief als leidraad gehanteerd voor het zorgvuldig en veilig omgaan met gegevens. Het kader helpt ons bij het vormgeven van onze werkprocessen en bij het voldoen aan de wettelijke verplichtingen.

1.3 Beschrijving van de besturen/scholen/leerlingen

Deze paragraaf geeft een overzicht van het samenwerkingsverband als netwerk van partijen: van de besturen, scholen en leerlingaantallen ten tijde van de opstelling van dit ondersteuningsplan. De meest actuele informatie, inclusief een overzicht van alle scholen, is te vinden op de website www.onderwijscollectiefvpr.nl, onder het tabblad primair onderwijs en het tabblad voorgezet onderwijs onder aangesloten scholen.

Primair Onderwijs

Voor het primair onderwijs zijn er op Voorne-Putten en Rozenburg acht schoolbesturen. Hieronder vallen 61 scholen, waarvan twee SBO aanbieden, één SO cluster 3 en twee SO cluster 4. Scholen werken onderling samen op wijk- of dorpsniveau. Deze indeling noemen wij de Regionale Overleggen Kwaliteit (ROK's). De reguliere basisscholen werken in twaalf ROK's samen, het SO en SBO werken onderling in een apart ROK samen.

De figuren geven inzicht in het aantal leerlingen, de deelnamecijfers SBO en SO en het aantal thuiszitters. Een opvallende ontwikkeling binnen het primair onderwijs is een constante daling van het SBO die in 2019 is ingezet. In het SO is, na een aantal jaren van daling, sinds 2024 weer sprake van een lichte stijging. Paragraaf 1.6 gaat verder in op de ontwikkelingen van de leerlingaantallen.

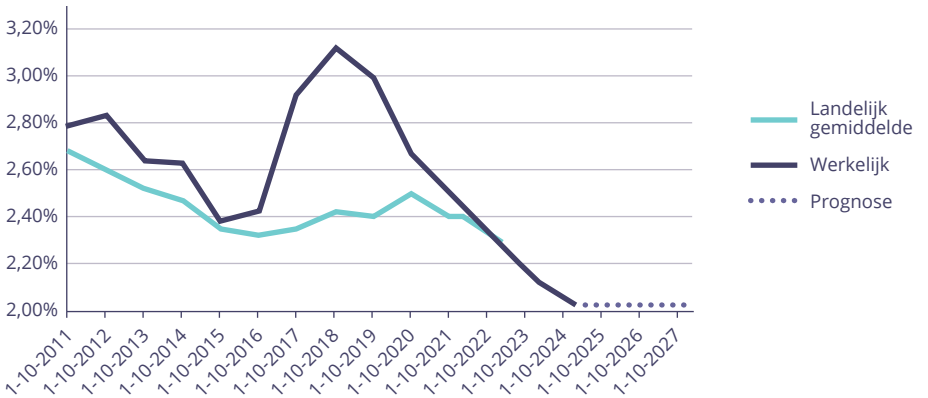
Leerlingen en deelnamepercentages op teldatum

Bronbestand 15 mei 2025 DUO

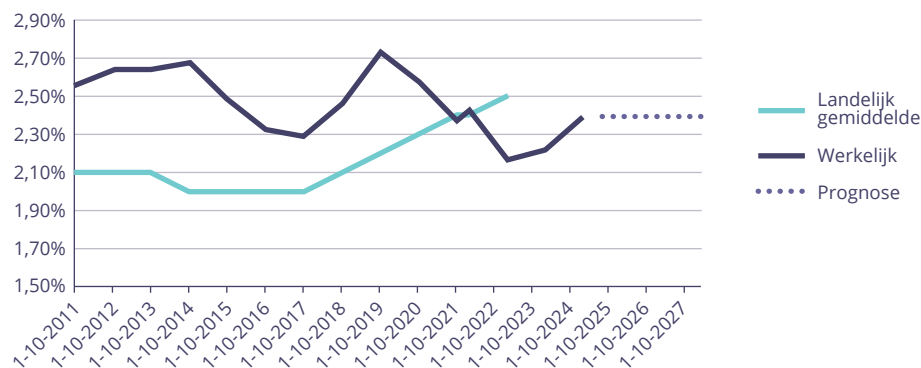
Leerlingen en deelnamepercentages op teldatum					
Leerlingen bao en sbo	1-10-2021	1-2-2022	1-2-2023	1-2-2024	1-2-2025
Leerlingen bao	13.288	13.807	13.838	13.970	13.946
Leerlingen sbo	341	346	322	303	288
Totaal bao en sbo	13.629	14.153	14.160	14.273	14.234

Leerlingen so	1-10-2021	1-2-2022	1-2-2023	1-2-2024	1-2-2025
Categorie 1 (laag)	307	327	288	292	314
Categorie 2 (midden)	12	12	14	19	18
Categorie 3 (hoog)	4	5	5	6	9
Totaal so	323	344	307	317	341

Deelnamepercentages	1-10-2021	1-2-2022	1-2-2023	1-2-2024	1-2-2025
sbo	2,50%	2,42%	2,20%	2,07%	1,95%
so	2,37%	2,43%	2,17%	2,22%	2,40%

Ontwikkeling deelname sbo

Ontwikkeling deelnamepercentage

Aantal aan de onderwijsinspectie gerapporteerde thuiszittende leerlingen

	2020	2021	2022	2023	2024
Maart	6	7	10	12	21
Juni	Geen opgave i.v.m. corona	9	12	12	6
September	8	7	12	13	8
December	8	9	12	13	6

Voortgezet onderwijs

Voor het voortgezet onderwijs zijn er op Voorne-Putten en Rozenburg vijf schoolbesturen, waar zestien scholen voor voortgezet onderwijs onder vallen. Eén van deze scholen biedt praktijkonderwijs, één school biedt VSO cluster 3 en één school biedt VSO cluster 4. In onze regio is geen aanbod van praktijkonderwijs-vso, havo-vso en vwo-vso.

De figuren geven inzicht in het aantal leerlingen, de deelnamecijfers VSO en PRO en het aantal thuiszitters. Een opvallende ontwikkeling binnen het voortgezet onderwijs is de forse groei in de deelnamecijfers VSO per 1 februari 2023 en 2024. Paragraaf 1.6 gaat verder in op de ontwikkelingen van de leerlingaantallen.

Leerlingen en deelnamepercentages op teldatum

Bronbestand 15 januari 2026 DUO

Leerlingen en deelnamepercentage op teldatum					
Leerlingen vo	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2023	1-10-2024	1-10-2025
vo overige	8.703	8.744	8.750	8.799	8.845
leerlingen lwoo	72	3	0	0	0
leerlingen pro	259	246	231	235	245
Totaal vo	9.034	8.993	8.981	9.034	9.090
Nieuwkomers < 1 jr in NL	25	89	42	39	75
lIn vavo tg	21	35	47	25	43
Totaal vo	9.049	9.065	9.000	9.061	9.144

vso lIn op teldatum	1-10-2021	1-2-2022	1-2-2023	1-2-2024	1-2-2025
categorie 1 (laag)	323	330	368	384	381
categorie 2 (midden)	20	21	12	11	10
categorie 3 (hoog)	11	11	11	10	7
Totaal vso	354	362	391	405	398

Deelnamepercentages	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2023	1-10-2024	1-10-2025
lwoo	0,80%	3,00%	0,00%	0,00%	0,00%
pro	2,86%	2,71%	2,57%	2,59%	2,59%
vso	3,91%	3,99%	4,34%	4,47%	4,39%

Aantal aan de onderwijsinspectie gerapporteerde thuiszittende leerlingen

	2020	2021	2022	2023	2024
Maart	21	28	16	16	15
Juni	27	12	8	11	14
September	15	16	3	15	24
December	38	15	7	15	31

1.4 Rollen en verantwoordelijkheden

Samenwerkingsverband, schoolbesturen en scholen in de regio Voorne-Putten Rozenburg werken met elkaar samen vanuit een gezamenlijke ambitie. Het samenwerkingsverband heeft daarbij de verantwoordelijkheid een dekkend netwerk van voorzieningen te realiseren in de regio. Ook ondersteunt het samenwerkingsverband de scholen bij het organiseren en het doorontwikkelen van de extra ondersteuning in de reguliere onderwijscontext. Het schoolbestuur blijft hierbij primair verantwoordelijk voor de leerling en de benodigde onderwijsondersteuning. Zo nodig vervult het samenwerkingsverband een rol in het ondersteunen van scholen, om soepele overgangen voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften tot stand te brengen.

Het is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van schoolbesturen, scholen en het samenwerkingsverband om het dekkend netwerk te realiseren. Dit doen we vanuit ieders eigen rol en verantwoordelijkheid, maar met hetzelfde gezamenlijke doel. We werken hierbij vanuit het landelijke Programma van eisen voor schoolbesturen en samenwerkingsverbanden passend onderwijs 2024.

Het samenwerkingsverband

Als samenwerkingsverband hebben we de wettelijke verantwoordelijkheid om een dekkend netwerk van ondersteuning te realiseren voor leerlingen die extra hulp nodig hebben. Tegelijkertijd vindt de onderwijsondersteuning aan leerlingen plaats in de school en in de klas. De schoolbesturen zijn primair verantwoordelijk dat de

basisondersteuning en extra ondersteuning aan leerlingen wordt geboden en dat hun scholen de zorgplicht passend onderwijs goed naleven. Het realiseren van het dekkend netwerk vraagt om intensieve samenwerking en afstemming tussen de schoolbesturen en het samenwerkingsverband.

Als samenwerkingsverband dragen we zorg voor doelmatige besteding van de middelen passend onderwijs. We zijn een constructieve partner en we hebben een verbindende rol in het verstevigen van de onderlinge samenwerking in onze regio. In de volgende paragraaf beschrijven we onze samenwerking met gemeenten meer uitgebreid.

Het bureau van het samenwerkingsverband levert een inhoudelijke aanvulling op de onderwijsondersteuning die scholen en schoolbesturen zelf realiseren, en op de ontwikkelingen die scholen en schoolbesturen realiseren in de leeromgeving en ondersteuningsstructuur om het onderwijs meer inclusief te maken. De medewerkers van Onderwijscollectief zijn aanwezig op de scholen en werken nauw samen met de professionals die op school werkzaam zijn.

De medewerkers van Onderwijscollectief hebben ook een onafhankelijke rol, zij kijken met een kritische en constructieve blik mee en delen hun bevindingen. Dit doen zij richting schoolbesturen, scholen, voorscholen en gemeenten. Het bureau van het samenwerkingsverband staat zelf ook open voor verbeteringen en aandachtspunten die onze

partners hebben ten aanzien van onze werkwijze. Het bureau van het samenwerkingsverband reflecteert samen met de partners op onze inzet en samenwerking, zodat we continu weten waar we staan met onze ambitie voor passend en inclusief onderwijs. Reflectie vindt plaats op basis van kwantitatieve en kwalitatieve data.

Scholen en schoolbesturen

Scholen en schoolbesturen dragen zorg voor passend onderwijs, een veilige leeromgeving en voldoende gekwalificeerd personeel. Zij hebben zorgplicht en moeten ervoor zorgen dat elk kind, dat schriftelijk is aangemeld of al op school zit, een passende onderwijsplek krijgt. Ook als het kind extra begeleiding en/of onderwijsondersteuning nodig heeft. In het primair onderwijs zijn de voorscholen hierbij een belangrijke partner.

In overleg met ouders biedt de school passende onderwijsondersteuning en/of zoekt het schoolbestuur een passende plek. Dit kan op de eigen school zijn of op een andere reguliere school, of in samenwerking met het samenwerkingsverband en het gespecialiseerd onderwijs. Wanneer ouders het niet eens zijn met het voorstel, ten aanzien van het bieden van passende onderwijsondersteuning, blijft de school verantwoordelijk voor het bieden van passende begeleiding.

Elke school biedt basisondersteuning aan de leerlingen, gefinancierd vanuit eigen middelen. Aanvullend op deze (wettelijk vereiste) basisondersteuning zorgen scholen in onze regio voor de inzet van extra ondersteuning. Deze extra ondersteuning wordt door de schoolbesturen

gefinancierd vanuit de eigen middelen, en vanuit de budgetten die de schoolbesturen van het samenwerkingsverband ontvangen. Ook kunnen zij gebruik maken van de expertise van de medewerkers van het bureau van het samenwerkingsverband.

Scholen binnen het primair onderwijs werken op wijk- of dorpsniveau nauw met elkaar samen binnen de ROK's (Regionaal Overleg Kwaliteit). Op ROK niveau vindt afstemming plaats om samen thuisnabij en inclusief onderwijs te bieden. Het gespecialiseerd onderwijs werkt samen in een apart ROK. Vanuit het bureau van het samenwerkingsverband wordt aangesloten bij de netwerken van intern begeleiders en kwaliteitscoördinatoren om scholen te informeren over actuele vraagstukken en thema's.

Er vindt nauwe inhoudelijke samenwerking plaats met de VO-scholen. Elk schooljaar wordt er gestructureerd overlegd met alle schoolleiders, gericht op gezamenlijke ontwikkeling van beleid. Ook lichten de schoolleiders in dit overleg toe hoe zij in hun eigen school inclusief onderwijs realiseren en vindt hier de verantwoording plaats van de middelen die de scholen vanuit Onderwijscollectief ontvangen.

Elk schooljaar is er regelmatig overleg van de medewerkers van het bureau van het samenwerkingsverband met alle ondersteuningscoördinatoren. Dit staat in het teken van het delen van kennis. Jaarlijks worden ook diverse inhoudelijke bijeenkomsten georganiseerd, gericht op het vergroten van de expertise.

1.5 Samenwerking met gemeenten

De samenwerking met de gemeenten is noodzakelijk om de koppeling met jeugdhulp te borgen. We hechten aan een nauwe samenwerking die doelgericht en constructief is. De bestuurder en het bureau van het samenwerkingsverband zijn voor gemeenten het eerste aanspreekpunt in de strategische en beleidsafstemming op het gebied van passend onderwijs.

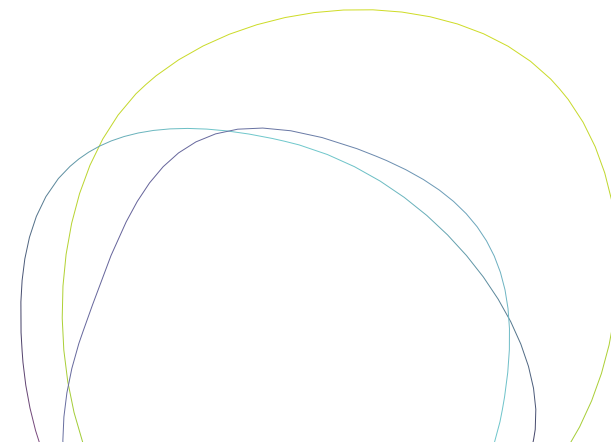
Gemeenten hebben een wettelijke taak vanuit de Jeugdwet in het ondersteunen van kinderen en jongeren. Bovendien ligt er bij hen een taak in het bieden van onderwijshuisvesting, leerplicht en leerlingenvervoer. Kinderen en jongeren hebben daarom baat bij een goede samenwerking tussen het onderwijs en jeugdhulp. Voor ons streven naar een inclusieve leeromgeving is de samenwerking met de gemeenten van groot belang.

Het bureau van het samenwerkingsverband, de schoolbesturen en de gemeenten voeren gezamenlijk een op overeenstemming gericht overleg (OOGO), onder meer over huisvesting van scholen, leerlingenvervoer, het voorkomen van schooluitval en thuiszittende leerlingen en de vrijstellingen van de leerplicht. Maar ook om de afstemming tussen onderwijs en jeugdhulp en zorg in de regio vorm te geven, vanuit de gezamenlijke opdracht te zorgen dat elk kind zich zo goed mogelijk kan ontwikkelen. Met name deze laatste taak is in de doorontwikkeling naar inclusief onderwijs en de implementatie van de Hervormingsagenda jeugd binnen de gemeenten cruciaal.

Naast het OOGO vindt periodiek overleg met de gemeenten plaats binnen de Regionaal Educatief Agenda (REA). Hier nemen de gemeenten Nissewaard en Voorne aan Zee, de bestuurder van samenwerkingsverband Onderwijscollectief en de schoolbesturen aan deel. Thema's die aan bod komen zijn o.a. de samenwerking onderwijs en jeugdhulp en de aanpak thuiszitters.

De gemeente Rotterdam voert bestuurlijk overleg met de samenwerkingsverbanden PPO Rotterdam en Koers VO. Onderwijscollectief is agenda-lid; eventuele inbreng voor het overleg verloopt via de Rotterdamse samenwerkingsverbanden.

Per gemeente is er ook een Lokaal Educatieve Agenda (LEA), waar de gemeente, schoolbesturen, samenwerkingsverband en andere betrokken partijen, zoals kinderopvangorganisaties, aan deelnemen. In samenspraak met de schoolbesturen levert Onderwijscollectief een bijdrage aan de overleggen.

1.6 Ontwikkelingen in het dekkend netwerk

Sterkere basis in het PO leidt tot minder TLV's voor het SBO

In de regio investeren de reguliere PO-scholen in de versterking van hun pedagogisch en didactisch schoolklimaat en in de eigen ondersteuningsstructuur. Hierdoor kunnen zij steeds meer leerlingen onderwijs geven, zeker wanneer het gaat om (het voorkomen van) leerachterstanden. Dit zien we terug in de cijfers. Na een sterke stijging neemt vanaf 2018 het aantal leerlingen met een TLV voor het SBO af. In 2025 gaat 91% van de leerlingen, waarvan het samenwerkingsverband de TLV bekostigt, naar een SBO-school in onze eigen regio. Van de leerlingen die niet in onze regio naar een SBO-school gaan zijn 11 leerlingen verhuisd en volgen 16 leerlingen onderwijs op een school in een aangrenzende regio, zoals in Hoogvliet.

Na afname weer toename van het aantal leerlingen binnen het SO

Vanaf 2024 groeit het aantal leerlingen in het SO weer, vooral binnen cluster 4. Scholen signaleren meer en complexere gedragsproblemen, vaak gerelateerd aan moeilijke thuissituaties. Het ondersteunen van leerlingen met complex gedrag in het regulier onderwijs blijkt lastig.

Voor de komende jaren verwachten wij ook een toename binnen het cluster 3 onderwijs. Wij verwachten dat, mede in het kader van leerrecht, meer leerlingen het (gespecialiseerd) onderwijs in zullen stromen. In het SO gaat in 2025 81% (277 leerlingen) van de leerlingen, waarvan het samenwerkingsverband de TLV bekostigt, naar een SO-school in onze eigen regio. Het aantal leerlingen dat buiten onze regio naar een SO-school gaat is al jaren stabiel; in 2025 gaat het om 19% (67 leerlingen). Het betreft voornamelijk een groep leerlingen waarvoor geen aanbod is binnen de geografische grenzen van ons samenwerkingsverband, zoals cluster 3 onderwijs voor langdurig zieke kinderen en/of leerlingen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking of cluster 4 onderwijs voor leerlingen met een psychische stoornis. In Rotterdam is veel specialistisch aanbod waar de brede Rijnmond-regio gebruik van maakt.

Groei gespecialiseerd VO

We zagen in de periode 2021-2024 elk jaar een stijging van het deelnamepercentage voor het gespecialiseerd VO (deels door de groei van 'zij-uitstromers'). Per 1 februari 2025 hadden 396 leerlingen vanuit onze regio een TLV. Ruim 38% van de leerlingen met een TLV volgt onderwijs in onze regio. De andere leerlingen volgen onderwijs buiten onze regio. We zijn dus voor het bieden van gespecialiseerd voortgezet onderwijs aan onze leerlingen sterk afhankelijk van onderwijs buiten onze eigen regio.

Onder de leerlingen die onderwijs volgen buiten de eigen regio, is de groep leerlingen die gebruik maakt van VSO cluster 4 onderwijs zowel absoluut (197 leerlingen) als relatief (74,1%) het grootst. Dit is ook te verklaren door het feit dat het aanbod in onze eigen regio beperkt is tot VMBO basisberoepsgerichte leerweg, kaderberoepsgerichte leerweg, gemengde leerweg en theoretische leerweg. Alle leerlingen die gespecialiseerd voortgezet onderwijs volgen voor P praktijkonderwijs, HAVO of VWO moeten dus sowieso uitreizen.

Groei zij-uitstromers naar het VSO

In de regio investeren de reguliere VO-scholen in de versterking van hun pedagogisch en didactisch schoolklimaat en in de eigen ondersteuningsstructuur. In de periode 2021-2024 zagen we ondanks deze inspanningen een groei van het aantal leerlingen dat start in het reguliere VO, maar gedurende de schoolloopbaan de overstap maakt naar het gespecialiseerd voortgezet onderwijs of het praktijkonderwijs. In het schooljaar 2021-2022 waren er 36 'zij-uitstromers' en in het schooljaar 2023-2024 waren dit er 60. Deze ontwikkeling brengt zorgen met zich mee over mogelijke teleurstelling bij de leerlingen en aantasting van het zelfbeeld. Dit vraagt aandacht in de begeleiding van deze leerlingen.

1.7 Landelijke en regionale ontwikkelingen

Landelijke ontwikkelingen

Er zijn veel landelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op het onderwijs en het samenwerkingsverband. Deze paragraaf geeft een beknopt overzicht van de belangrijkste landelijke ontwikkelingen die nu spelen of die we verwachten. Bijlage 2 geeft een uitgebreidere beschrijving.

- **Passend onderwijs:** In het kader van de 25 maatregelen om passend onderwijs te versterken vinden er belangrijke wetswijzigingen en veranderingen in regelgeving plaats. Twee daarvan zijn:
 - **Landelijke norm basisondersteuning.** AOb en Ouders & Onderwijs hebben in 2024 een advies voor een landelijke norm basisondersteuning voor drie onderdelen opgesteld. Aan verdere onderdelen wordt nog gewerkt. Dit moet resulteren in een vastgestelde landelijk norm die wordt verankerd in de wet. Binnen het samenwerkingsverband maken we hierover met schoolbesturen en scholen op regionaal niveau aanvullende afspraken.
 - **Wetsvoorstel terugdringen schoolverzuim.** Het wetsvoorstel heeft tot doel om leerlingen die regelmatig verzuimen vanwege bepaalde problematiek, eerder en beter in beeld te krijgen en hen een passend onderwijs- en zorgaanbod te bieden, zodat langdurige schooluitval zoveel mogelijk wordt voorkomen.
- **Inclusief onderwijs:** De ambitie voor inclusief onderwijs in 2035 is door het ministerie in 2024 nader geconcretiseerd. Schoolbesturen en samenwerkingsverbanden hebben een belangrijke rol in deze beweging en sluiten hier in hun ambitievorming al op aan. Dat doen zij binnen de bestaande kaders, het herziene programma van eisen voor schoolbesturen en samenwerkingsverbanden passend onderwijs 2024. De uitwerking en aanscherping van het programma van eisen wordt begin 2026 verwacht.
- **Hervormingsagenda Jeugd:** De gemeenten hebben een trekkende rol in de realisatie van de Hervormingsagenda Jeugd. Samen werken we de punten, die het onderwijs raken, nader uit. Wij zijn, vanuit onze participatie in het landelijke netwerk, betrokken bij het convenant dat wordt opgesteld voor sterke lokale teams die onderwijs en jeugdhulp beter verbinden.
- **Regio-indeling en de inrichting van samenwerkingsverbanden:** Er wordt gewerkt aan meer uniformiteit in regio-indeling en de inrichting van samenwerkingsverbanden. Het ministerie werkt aan een wetsvoorstel Onafhankelijk toezicht voor samenwerkingsverbanden. ONSwv (Overkoepelend Netwerk Samenwerkingsverbanden) werkt mee aan het ontwikkelen van een voorstel voor een landelijk inrichtings- en financieringsmodel voor samenwerkingsverbanden, met als doel vereenvoudiging en minder verschillen tussen regio's. Daarnaast onderzoekt ONSwv of de bestaande codes voor goed bestuur voldoende geschikt zijn voor samenwerkingsverbanden, of dat deze aangepast moeten worden.
- **Nieuwe bekostigingssystematiek voor de aanvullende ondersteuning van het leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) en het praktijkonderwijs (pro):** De verwachte datum van inwerkingtreding van het wetsvoorstel, dat nodig is voor de invoering van de nieuwe bekostigingssystematiek, is op dit moment 1 januari 2028.

Regionale ontwikkelingen

Naast landelijke ontwikkelingen zijn ook (boven)regionale ontwikkelingen van invloed. Deze hebben betrekking op de nauwere samenwerking met andere samenwerkingsverbanden en met de gemeenten. Samen willen we dat jeugdigen veilig en gezond opgroeien, de kans krijgen om goed te presteren op school en hun talenten ontdekken en ontwikkelen. Bij de meeste leerlingen verloopt het leerproces naar verwachting. Wanneer dit niet het geval is, bieden we hulp en ondersteuning.

We zien dat onze gezamenlijke uitdaging groot is en ondersteuningsvragen van leerlingen complexer worden. Goede onderlinge samenwerking is essentieel. Hiervoor hebben we een “Afwegingskader onderwijs en jeugdhulp” opgesteld. Dit kader verduidelijkt een ieders verantwoordelijkheid waardoor we een betere samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp kunnen realiseren en elkaar in ondersteuning kunnen versterken. Tevens is een gezamenlijke “Aanpak zorgwekkend verzuim en thuiszitters” en een gezamenlijk “Actieplan onderwijs en jeugdhulp” opgesteld. Onderwijs heeft de wens om betrokken te zijn bij de visievorming rondom de inzet van (preventieve) jeugdhulp. Dit willen we realiseren door actief deel te nemen aan afstemmingsoverleggen en praktijkervaringen te delen, zodat de gemeentelijke inkoop goed wordt voorbereid, met respect voor ieders wettelijke verantwoordelijkheid.

Regionale coalities zijn gevormd in het kader van:

- De digitale school;
- Om- en afbouw van gesloten jeugdhulp;
- De ondersteuning en preventie van thuiszittende kinderen en jongeren.

De meest recente documentatie is te vinden op de website.

1.8 Evaluatie ondersteuningsplan 2022-2026

In het vorige ondersteuningsplan waren vier speerpunten geformuleerd. Hieronder volgt per speerpunt een samenvatting van wat is gerealiseerd van het ondersteuningsplan 2022-2026. Een uitgebreide evaluatie is als bijlage 3 toegevoegd.

Speerpunt 1. IJzersterk passend onderwijs als fundament

- De prestatieafspraken voor budgetten en arrangementen zijn aangescherpt en de samenwerking met scholen is zowel in het PO als in het VO versterkt.
- Voor het PO is er een efficiënte ondersteuningsroute uitgewerkt, met aanscherping van de TLV route die in 2025 is ingevoerd.
- Er is geïnvesteerd in het realiseren van een eenduidige werkwijze; de interne processen zijn uitgewerkt en gelden als leidraad voor alle professionals.
- Alle scholen hebben hun schoolondersteuningsprofiel volgens het vaste afgesproken format opgesteld.
- Er is een samenhangend geheel aan voorzieningen en er is een start gemaakt met expertisedeling van het gespecialiseerd onderwijs (GO) binnen het regulier onderwijs.
- Binnen het VO is de inzet van de begeleider passend onderwijs (BPO) veranderd; zij worden meer ingezet op docenten/teams en minder op leerlingen en hebben ook een meer reflecterende rol gekregen op de ondersteuningsstructuur van de school.
- Er is binnen het VO een aangescherpt CIZO-reglement opgesteld.
- Gedragswetenschappers in het VO werken preventiever door hun expertise meer aan de voorkant in te zetten in schoolconsulten.
- Er zijn afspraken gemaakt over de herverdeling van middelen en expertise. Als gevolg hiervan vindt de verdeling van het ‘Ondersteuningsbudget schoolorganisatie’, de VMBO-ondersteuningsmiddelen en de inzet van BPO nu plaats op actuele indicatoren.
- Alle interne rollen zijn ingevuld met duidelijke functieprofielen en er is een stevige HR-basis gerealiseerd met een vaste HR-adviseur. De verdere evaluatie van de ontwikkelingen op HR-gebied zijn opgenomen in hoofdstuk 4.
- De interne bedrijfsvoeringscyclus is aangescherpt en het onafhankelijk toezicht door de Raad van Toezicht is verder uitgewerkt, inclusief de andere rol voor schoolbesturen die daarbij hoort.

Speerpunt 2. Samen sturen op inclusiever onderwijs

- Het kwaliteitsbeleid en de afspraken richting schoolbesturen over beschikkingen zijn aangescherpt en er zijn duidelijke afspraken gemaakt over de verantwoording.
- Er zijn voorbereidende stappen gezet voor het concretiseren van de gezamenlijke ambities (werkagenda inclusief onderwijs PO en actieplan TLV voor het VO).
- Er is ingezet op meer datagedreven werken; de hele organisatie werkt nu met het systeem Kindkans en er zijn dashboards ingericht om data te kunnen aflezen.
- Er zijn en worden werkbezoeken afgelegd om inspiratie op te doen, we organiseren inhoudelijke themabijeenkomsten en voeren in het PO startgesprekken en in het VO reflectiegesprekken.
- Het PO en VO hebben in gezamenlijkheid het ouder- en jeugdsteunpunt ingericht. Op onze website is hierover meer informatie te vinden.

Speerpunt 3. Leren over schotten en grenzen heen

- De regio is zich ervan bewust dat het realiseren van thuisnabij en inclusief onderwijs om actie vraagt.
- Er wordt vanuit het samenwerkingsverband gewerkt aan een werkagenda inclusief onderwijs en er is in het scholenoverleg en vanuit diverse werkgroepen gezamenlijk beleid opgesteld.
- Voor het PO en VO is de aanpak zorgwekkend verzuim en thuiszitters geactualiseerd en in de REA vastgesteld. De aanpak wordt vanaf het tweede kwartaal van 2025 in de praktijk gebracht.
- Op het gebied van hoogbegaafdheid is er een nulmeting uitgevoerd en een integraal plan¹ opgesteld voor het uitvoeren van de activiteiten in 2025-2028.
- Onderwijscollectief heeft het overgangsbeleid van de grootste PO-scholenbesturen geanalyseerd en op basis daarvan advies uitgebracht om meer eenheid te creëren in de overstap van PO naar VO.
- Op dit moment werken we aan concrete vervolgacties en wordt de samenwerking tussen PRO, VSO en S(B)O op verschillende manieren gestimuleerd.
- De interne werkprocessen van het PO en VO binnen Onderwijscollectief zijn op hoofdlijnen afgestemd en zullen verder worden uitgewerkt in het nieuwe ondersteuningsplan.

Speerpunt 4. Intensieve jeugdhulp- en onderwijssamenwerking

- Met de gemeenten, jeugdhulpaanbieders en kinderopvangorganisaties hebben we samengewerkt in het kader van de inkoop Daginvulling jeugd.
- In 2024 is het Afwegingskader onderwijs en jeugdhulp opgesteld waarin de verantwoordelijkheden vanuit Passend Onderwijs en de Jeugdwet duidelijk staan beschreven.
- De samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp wordt ook in de volgende planperiode voortgezet. Hiervoor stellen we samen met de gemeenten Nissewaard, Voorne aan Zee en schoolbesturen, op basis van geïnventariseerde aandachtspunten en gezamenlijke ambities, een actieplan onderwijs jeugdhulp voor de komende 4 jaar op.

¹ *Integraal plan passend onderwijs meer- en hoogbegaafde leerlingen*

1.9 Richting voor 2026-2030

De evaluatie van het ondersteuningsplan 2022–2026 laat zien dat we belangrijke stappen hebben gezet in het versterken van passend en inclusief onderwijs en het realiseren van een dekkend netwerk. Tegelijkertijd zien we dat er forse uitdagingen liggen, onder andere rondom thuiszitters, het jonge kind, de samenwerking op scholen tussen onderwijs en jeugdhulp, en TLV's die niet verzilverd kunnen worden. Deze vraagstukken vragen om gezamenlijke oplossingen en een intensieve samenwerking tussen het bureau van het samenwerkingsverband, schoolbesturen/scholen, gemeenten en jeugdhulp.

We bouwen in de periode 2026-2030 voort op de resultaten van de afgelopen periode en kiezen nadrukkelijk voor de beweging naar inclusief onderwijs. Dat betekent dat we koers zetten naar een steeds inclusievere leeromgeving waarin leerlingen, dichtbij huis, onderwijs en ondersteuning ontvangen. Binnen Onderwijscollectief is de samenwerking verstevigd – als bureau, als netwerk en met onze partners – maar er is ook behoefte aan meer scherpste en effectiviteit.

Onze focus verleggen we daarbij steeds meer naar de onderwijsprofessionals: wat hebben zij nodig om het onderwijs inclusiever te maken? Dat vraagt om een stevige ondersteuningsroute en een reflectie op de werkwijze van het bureau van het samenwerkingsverband. De wens vanuit schoolbesturen is hierbij dat ook maatwerk per school mogelijk is. Data-gedreven werken vormt een belangrijk middel om onze ambities te realiseren en de kwaliteit van onze inzet te borgen.

Vanuit deze context formuleren wij in het volgende hoofdstuk voor de periode 2026–2030 onze leidende principes en doelen. Deze vormen het fundament voor de verdere ontwikkeling van inclusief onderwijs, het versterken van het dekkend netwerk en het realiseren van duurzame samenwerking met onze partners.

2. Hier staan wij voor

De schoolbesturen voor primair, voortgezet en gespecialiseerd onderwijs op Voorne-Putten en Rozenburg vormen samen Onderwijscollectief. Wij geven invulling aan onze gezamenlijke opdracht om elke leerling passend onderwijs te bieden en hebben de ambitie om ons onderwijs inclusief te maken voor alle jeugdigen. We werken hierin nauw samen met partners, waaronder de gemeenten, omdat onze samenwerking cruciaal is voor het vormen van een dekkend netwerk en het realiseren van inclusief onderwijs.

2.1 Missie, visie en leidende principes

De komende jaren krijgt de omslag van passend naar inclusief onderwijs steeds meer vorm. Onderwijscollectief sluit op deze beweging aan en we dragen eraan bij. De missie, visie en leidende principes die in deze paragraaf zijn uitgewerkt, bouwen daarom voort op het ondersteuningsplan 2022-2026 en zijn gebaseerd op de 'Werkagenda route naar inclusief onderwijs 2035' en het beleidskader Met elkaar voor alle kinderen en jongeren werken aan een inclusieve leeromgeving van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Missie

"We zorgen voor de best passende plek voor elke leerling in ons samenwerkingsverband. Steeds meer integreren we ondersteuning in de leeromgeving van reguliere scholen en maken deze meer inclusief. Dat doen we samen en ieder vanuit de eigen rol en verantwoordelijkheid. Zo bieden we alle leerlingen perspectief."

Visie

"Wij geloven in sterk, inclusief en thuisnabij onderwijs. We zetten ons als samenwerkingsverband in voor een inclusief onderwijssysteem waarin alle kinderen samen leren, elkaar ontmoeten en zich welkom voelen. De leerlingen kunnen steeds vaker samen naar dezelfde school, zitten zoveel mogelijk in dezelfde klas, spelen en leren samen en ontmoeten elkaar. Diversiteit is daarbij geen uitzondering, maar de standaard."

In het primair onderwijs krijgt inclusief onderwijs vorm dichtbij huis, zoveel als mogelijk binnen de wijk of het ROK, of anders de gemeente. Voor het voortgezet onderwijs betekent thuisnabij dat leerlingen binnen het eigen samenwerkingsverband terechtkunnen.

Leidende principes

Bij het vormgeven van ons werk baseren wij ons op onderstaande leidende principes. Leidende principes zijn gedeelde overtuigingen en uitgangspunten. Ze geven richting aan de keuzes die we maken en aan onze samenwerking. Waar mogelijk vormen deze leidende principes ook het uitgangspunt in de samenwerking met onze partners.

1. **Inclusief onderwijs is onze ambitie.** We zetten de stappen die nodig zijn om elke leerling zich dichtbij huis welkom te laten voelen, zich te ontwikkelen en volwaardig te laten participeren. Dit realiseren we stap voor stap, met een planmatige aanpak en op basis van betrouwbare data.
2. **Onze onderwijsprofessionals maken het verschil.** Samen met onze onderwijsprofessionals bouwen wij aan een sterke, inclusieve leeromgeving. Dat doen we door de kennis en kunde van onze onderwijsprofessionals duurzaam te versterken; de onderlinge samenwerking tussen onze onderwijsprofessionals te bevorderen en deze te faciliteren, en door zorg te dragen voor de noodzakelijke randvoorwaarden voor het stapsgewijs realiseren van inclusief onderwijs.
3. **Alles wat we doen is van waarde.** Wat we inzetten, waar we over praten en wat we op papier zetten: het versterkt het onderwijs, ondersteunt onderwijsprofessionals in hun werk, en stimuleert de ontwikkeling van kinderen. We kijken kritisch naar administratieve belasting, doorlooptijd van besluitvorming en behaalde resultaten in relatie tot de bestede middelen.
4. **We zijn samen verantwoordelijk voor het dekkend netwerk.** Om het dekkend netwerk in onze regio te versterken en te onderhouden zijn wij continu in gesprek over onze ontwikkelopgaven. We maken duidelijke afspraken over aanpak, planning en verantwoordelijkheden. Daar waar de opgaven de onderwijs-inspanningen overstijgen geven we samen met onze partners vorm aan het dekkend netwerk.

2.2 Doelen en resultaten

In de periode 2026-2030 stellen we ons doelen op acht thema's. De doelen beschrijven wat we op het thema willen bereiken. De resultaten zijn concrete, meetbare uitkomsten. Verdere uitwerking van de doelen en resultaten vindt jaarlijks plaats in de jaarplannen/begrotingen, die met schoolbesturen/scholen, ondersteuningsplanraden, gemeenten en Raad van Toezicht worden afgestemd.

1. Inclusief onderwijs

Doel:

De inclusieve leeromgeving versterken, zodat zoveel mogelijk leerlingen passend onderwijs volgen in het regulier onderwijs en de eigen leefomgeving.

Resultaten:

- 1a. Er is structureel aandacht voor inclusie in schoolontwikkeling.
- De schoolbesturen PO en het bureau van het samenwerkingsverband hebben in 2025 een gezamenlijke 'Werkagenda inclusief onderwijs'² opgesteld. In deze werkagenda is uitgewerkt hoe inclusie gestructureerd kan worden geïntegreerd in de schoolontwikkeling. In de periode 2026-2030 wordt deze werkagenda uitgevoerd. Per ondersteuningslijn/actie in de

werkagenda is een regievoerder aangewezen. Dit is een schoolbestuur of het samenwerkingsverband. Deze regievoerder stelt in de eerste helft van 2026 een concrete planning voor de uitvoer op. Per ondersteuningslijn/actie werken we, waar van toepassing, de doelen verder uit in meetbare resultaten.

- De komende jaren faciliteert en stimuleert het bureau van het samenwerkingsverband contextversterkend handelen in het reguliere VO. Belangrijk hierbij is om (het team van) docenten te versterken en continu te leren en te reflecteren. We bouwen hiervoor structureel evaluatiemomenten in, om zowel op schoolniveau als bovenschools van elkaar te leren. Naast de inzet van het bureau van het samenwerkingsverband investeren de VO-scholen ook zelf in het versterken van de pedagogische en didactische leeromgeving in de scholen. De gewenste effecten hierbij zijn onder andere een betere aansluiting bij leerlingbehoeften, meer kansengelijkheid voor leerlingen en het verder professionaliseren van docenten.

- Scholen werken planmatig en cyclisch aan de kwaliteit van de onderwijsondersteuning en maken dit jaarlijks zichtbaar voor elkaar en het samenwerkingsverband in een plan van aanpak.

- Minimaal 90% van de scholen heeft inclusie concreet vormgegeven in het jaarlijkse plan van aanpak gericht op doorontwikkeling van de ondersteuningsstructuur. Het samenwerkingsverband levert aan de voorkant input voor dit plan en geeft in het reflectiegesprek feedback op het definitieve plan.

- 1b. Steeds meer kinderen krijgen een passende plek in het regulier onderwijs.

- We faciliteren en stimuleren dat scholen de leeromgeving, de teamleden en de ondersteuningsstructuur blijvend ontwikkelen, zodat steeds meer kinderen een passende plek in het regulier onderwijs wordt geboden. De wens is om het gezamenlijk vormgegeven scholingsaanbod te intensiveren en het scholingsaanbod per schoolbestuur op elkaar te laten aansluiten en te laten versterken. Het delen en gezamenlijk ontwikkelen van kennis op (ten minste) de thema's jonge kind, (complexe) gedragsproblematiek en inclusie is onderdeel van de werkagenda inclusief onderwijs en wordt vanaf 2026 nader uitgewerkt.

- 1c. Er is een visie op de toekomstige samenwerking en positionering van het regulier en speciaal onderwijs.

- In het licht van onze missie om de leeromgeving van het regulier onderwijs meer inclusief te maken, formuleren we een gezamenlijke, bestuurlijke visie op de toekomstige samenwerking tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs. We passen deze visie toe in de besluiten die we nemen.

- 1d. In de ondersteuning die Onderwijscollectief als bureau biedt staat leerkrachtversterkend / docentversterkend handelen centraal.

- Samen met de schoolbesturen zet het bureau van het samenwerkingsverband steeds meer in op versterking van de schoolteams en -organisaties en steeds minder op de ondersteuning van individuele leerlingen. Dit is in lijn met contextversterkend handelen. Dit maken we

² *Werkagenda Inclusief Onderwijs*

zichtbaar door als bureau van het samenwerkingsverband één keer per jaar informatie op te halen onder de eigen medewerkers over hun inzet. We bespreken of zij steeds meer preventief ingezet worden ten bate van alle leerlingen of groepen leerlingen en wat er nodig is om die inzet te versterken.

2. Dekkend netwerk

Doel:

We realiseren een dekkend netwerk zo veel als mogelijk binnen de geografische grenzen van ons samenwerkingsverband. Hierin krijgen alle leerlingen, ongeacht hun onderwijsbehoeften, onderwijs en zorg in een goed op elkaar afgestemd netwerk van samenwerking tussen scholen, zorginstellingen, gemeenten en andere partners. Het reguliere onderwijs moet zoveel mogelijk worden versterkt om een breed aanbod te waarborgen.

Resultaten:

2a. Leerlingen volgen steeds meer thuisnabij onderwijs.

- Onderwijscollectief als bureau verzamelt gegevens over de reisafstanden van onze leerlingen en analyseert jaarlijks of deze afnemen. Op basis van deze jaarlijkse analyse bepalen we gezamenlijk onze ambities en stellen deze waar nodig bij.
- In de Werkagenda inclusief onderwijs wordt in 2026 gezamenlijk de huidige samenwerking binnen de ROK's geëvalueerd. Op basis van de evaluatie wordt de toekomstige vormgeving van de samenwerking bepaald, inclusief de passende werkwijze voor het doelmatig inzetten van de financiële middelen.

In 2026-2027 analyseren we het dekkend netwerk op ontwikkelingen in doelgroepen (bijvoorbeeld een toename van grootstedelijke problematiek, problematiek onder nieuwkomers, of kinderen die voorheen naar dagbesteding gingen) en op signalen van handelingsverlegenheid op onze scholen ten aanzien van specifieke onderwijsbehoeften. Op basis van deze analyse concretiseren we onze doelen ten aanzien van het dekkend netwerk en inclusie en maken we afspraken over te behalen resultaten.

We willen het reguliere VO zo inrichten dat meer leerlingen met extra onderwijsbehoeften naar het regulier onderwijs kunnen. We realiseren hiervoor een versterking van regulier VO-onderwijs, zodat een grotere diversiteit aan leerlingen goed onderwijs kan worden geboden in onze eigen regio. Dit doen we onder andere door de verbreding van de basisondersteuning en de jaarlijkse zelfevaluatie hiervan (zie paragraaf 3.2). Ook zetten we in op versterking van het docenthandelen in de school (bijvoorbeeld door expertise vanuit het gespecialiseerd onderwijs, zoals trainingen traumasensitief onderwijs) en ondersteuning op docentversterkend handelen door de BIO (Begeleider inclusief onderwijs). Ondersteuning vanuit het bureau van het samenwerkingsverband vindt zowel plaats door de inzet van middelen (zie paragrafen 3.3 en 3.4) als door inzet van expertise van de BIO en het consultteam. We faciliteren en stimuleren samenwerking tussen het reguliere en het gespecialiseerd onderwijs (zie ook paragraaf 3.5).

We realiseren in nauwe samenwerking tussen het praktijkonderwijs, het SO, het SBO en het samenwerkingsverband dat uiterlijk per 1 augustus 2027 alle PRO-VSO-leerlingen onderwijs volgen bij het Praktijk College. Uitzonderingen zijn toegestaan wanneer na overleg en onderzoek blijkt dat cluster 4 praktijkonderwijs beter passend is.

2b. We zetten de huidige omvang van de impulsklas voort en versterken onze werkwijze verder met als doel dat meer leerlingen met onderwijsbehoeften op werkhouding en gedrag regulier onderwijs volgen.

We stellen in 2026 rolbeschrijvingen op voor de impulsklasbegeleider en de ouderbegeleider. Op basis hiervan bepalen we wat logisch is qua financiering van deze rollen. Zo nodig gaan we hierover het gesprek aan met gemeenten.

Momenteel is één van de impulsklasbegeleiders in dienst bij het samenwerkingsverband en huurt het bureau van het samenwerkingsverband één impulsklasbegeleider in. Afhankelijk van de rolbeschrijvingen die het bureau van het samenwerkingsverband gaat opstellen, bepaalt het bureau van het samenwerkingsverband of zij ook de ouder-/kindbegeleider in dienst willen nemen.

Naast de impulsklassen die het samenwerkingsverband faciliteert, zijn er ook diverse ROK- initiatieven die soortgelijke impulsgroepen realiseren die vanuit de ROK-middelen worden gefinancierd. We gaan duidelijke afspraken maken over de samenhang hiertussen om enerzijds van de verschillende initiatieven te kunnen leren en anderzijds een logisch geheel van financiering te realiseren.

- Vanaf 2026 gaan we de inzet van de impulsklas gestructureerd monitoren en evalueren. Om dit te kunnen doen stellen we in 2026 meetbare doelen op voor de Impulsklas, die voortbouwen op de doelen die zijn opgenomen in dit ondersteuningsplan.

2c. Het dekkend netwerk wordt versterkt.

- Er wordt een volledige dekking van trajectvoorzieningen op alle reguliere VO-scholen gerealiseerd (zie voor de uitwerking paragraaf 3.3).
- De VMBO-supportafdeling wordt versterkt (zie voor de uitwerking paragraaf 3.4).
- De ontwikkelgroep wordt versterkt (zie voor de uitwerking paragraaf 3.4).
- We realiseren een voorziening in onze regio, naar het voorbeeld van Connect op Goeree-Overflakkee. We gebruiken als werknaam hiervoor voorlopig 'Connect³' (zie paragraaf 3.7).
- Na implementatie van de trajectvoorzieningen en Connect maken we in 2028 een update van de analyse van ons dekkend netwerk. We brengen dan in beeld wat binnen onze eigen regio wél en wat niet realiseerbaar is binnen ons eigen netwerk. Specifiek kijken we hierbij ook naar de doelgroep HAVO-VSO en VWO-VSO. We voeren hierbij dossieranalyses uit (welke leerlingen kunnen we nu nog niet bedienen?) en maken een vervolgplan voor hoe we nog meer thuisnabij onderwijs kunnen realiseren.

³ In dit ondersteuningsplan gebruiken we de term 'Connect' als werknaam. De verwachting is dat in 2026 hier een nieuwe naam voor zal worden gekozen.

Ook beschrijven we hoe we tekorten in of ontbrekende voorzieningen opvangen (bijvoorbeeld in samenwerking met omliggende regio's of externe partners), en zorgen we waar nodig/wenselijk voor een nauwere samenwerking tussen dagbesteding en onderwijs. Voor het vormen van een volledig dekkend netwerk in het voortgezet onderwijs werken we voor specifieke doelgroepen en hoog specialistische onderwijsbehoeften nauw samen met omliggende regio's en externe partners.

2d. We versterken de onderwijsondersteuning aan

meer- en hoogbegaafde leerlingen. Het doel is dat meer- en hoogbegaafde leerlingen vaker een passende plek krijgen in het regulier onderwijs.

- Samen met de schoolbesturen en scholen geven we uitwerking aan het integrale plan, waarbij verbeterstappen gezet worden om te komen tot basisondersteuning voor meer- en hoogbegaafde leerlingen.
- Schoolbesturen, scholen en het samenwerkingsverband zetten in op professionalisering en scholing, en vergroten de kennis over meer- en hoogbegaafdheid bij ouders, leerlingen en professionals.
- In 2028 wordt samen met de schoolbesturen en scholen een nieuwe meting uitgevoerd om de geboden ondersteuningsniveaus voor zowel de PO- als de VO-scholen voor (hoog)begaafde leerlingen in beeld te brengen.

De onderzoeksresultaten worden vergeleken met de resultaten uit de 0-meting die in 2024 is uitgevoerd.

- Vanaf 2026 ontvangen we structurele Rijksmiddelen voor de ondersteuning van meer- en hoogbegaafde leerlingen voor zowel het passend en dekkend aanbod als voor de voltijdsvoorzieningen, in plaats van aparte subsidies voor enerzijds het passend en dekkend aanbod en anderzijds de voltijdsvoorzieningen. Samen met de schoolbesturen maken we afspraken over de bestemming en het labelen van deze middelen.

3. Ondersteuningsroute

Doel:

Er is een efficiënte en effectieve ondersteuningsroute.

Resultaten:

3a. Alle scholen hebben de basisondersteuning op orde binnen de gestelde termijnen.

- We blijven in de periode 2026-2030 gestructureerd overleg voeren met de PO- en VO-scholen over de basisondersteuning. Dit vindt plaats in de startgesprekken (PO) en reflectiegesprekken (VO).
- Jaarlijks brengt elke school in beeld of wordt voldaan aan de basisondersteuning. De betrokken professionals vanuit Onderwijscollectief reflecteren hierop. De uitkomsten van deze reflecties komen terug in de jaarlijkse gesprekken met de scholen (startgesprekken in het PO en reflectiegesprekken in het VO).

Er vindt hiervan inhoudelijke terugkoppeling plaats op bestuurlijk niveau. Zo wordt bestuurlijk het niveau van de basisondersteuning gemonitord en kan zo nodig verbetering worden ingezet.

- We volgen de landelijke ontwikkelingen rondom de landelijke norm op de voet en integreren eventuele nieuwe normen in onze eigen basisondersteuning.

3b. De inzet van de medewerkers van het bureau van het samenwerkingsverband is duidelijk voor de scholen en past bij de visie van het samenwerkingsverband op de rol van Onderwijscollectief als bureau.

- In 2026-2027 evalueren en herformuleren we, indien gewenst, onze visie op de rol van Onderwijscollectief als bureau in het bieden van ondersteuning. Bouwt zij meer expertise op of biedt zij ondersteuning via middelen aan de schoolbesturen? (zie verder paragraaf 3.3)
- Uit de startgesprekken (PO) blijkt behoefte aan het nog preventiever inzetten van medewerkers van het samenwerkingsverband. Die inzet moet gericht zijn op versterking van de klas/school en niet op de individuele leerling. In 2026-2030 onderzoeken we hoe dit vormgegeven kan worden, uiteraard samen met de PO-scholen en -besturen. Belangrijk hierbij is dat de inzet van medewerkers van het samenwerkingsverband altijd aanvullend is op de basisondersteuning van de scholen.
- Uit de analyse van de startgesprekken uit het schooljaar 2025-2026 blijkt dat veel scholen en schoolbegeleiders positief zijn over hun samenwerking. De verbeterpunten, die naar voren komen, richten zich voornamelijk op de structuur, procedures en de rollen in het ondersteuningsproces. Het gaat hier bijvoorbeeld om het maken van duidelijke afspraken en verwachtingen over elkaars

inzet. Deze verbeterpunten pakt het bureau van het samenwerkingsverband in 2026 op.

• Het bureau van het samenwerkingsverband vraagt elk jaar om feedback van de scholen. Dit doet zij ook in de periode 2026-2030. De feedback verwerkt het bureau van het samenwerkingsverband in haar werkwijze. Dit is onderdeel van elk jaarplan. Zo blijven we continu verbeteren en leren.

• Het bureau van het samenwerkingsverband werkt concreter uit hoe de taken en verantwoordelijkheden tussen de onderwijskundig adviseur, de strategisch adviseur en de beleids-/projectmatige schoolbegeleiders zijn verdeeld (zie paragraaf 3.3).

• Het bureau van het samenwerkingsverband zet in 2026-2030 de psychodiagnostische medewerker in conform de eenduidige werkwijze.

• Het bureau van het samenwerkingsverband ontwikkelt de rol van de BIO (begeleider inclusief onderwijs) door, zodat deze beter aansluit bij de ambitie om inclusief onderwijs te realiseren. Wat het bureau van het samenwerkingsverband hierin wil realiseren is uitgewerkt in paragraaf 3.3.

• Het bureau van het samenwerkingsverband ontwikkelt de rol van het consultteam door, zodat deze beter aansluit bij de ambitie om inclusief onderwijs te realiseren. Wat het bureau van het samenwerkingsverband hierin wil realiseren is uitgewerkt in paragraaf 3.3.

3c. Het bureau van het samenwerkingsverband verkort de doorlooptijd van indicaties en toekenning van extra ondersteuning.

- Het bureau van het samenwerkingsverband streeft naar een maximale doorlooptijd van vier weken vanaf de aanvraag tot de start van ondersteuning.

3d. De inzet van maatwerk is doelmatig en efficiënt.

• Samen met de school evalueert het bureau van het samenwerkingsverband altijd het effect van het ingezette maatwerk. De evaluatie dient twee doelen. Ten eerste wordt op casusniveau bepaald of het beoogde doel met de inzet van het maatwerk is behaald of dat er aanvullende interventies nodig zijn. Ten tweede houden we door maatwerk structureel te evalueren, zicht op de effectiviteit en doelmatigheid van de inzet van maatwerk.

• Het bureau van het samenwerkingsverband onderzoekt hoe kortdurend maatwerk gericht kan worden ingezet. Kortdurend maatwerk is bedoeld voor vragen die op te lossen zijn met kortdurende, op het individu gerichte interventies. Het bureau van het samenwerkingsverband maakt expliciet welke vragen het betreft (denk aan ondersteuning op gedrag, overstap- en verhuisleerlingen of maatwerk gericht op didactische leerdoelen). Daarnaast wordt het beoordelingsproces van maatwerk herzien, waarbij rollen en verantwoordelijkheden nader worden uitgewerkt.

• Er is breed draagvlak voor de mogelijkheid om langdurend maatwerk in te zetten om leerlingen een passende plek in het regulier onderwijs te kunnen (blijven) bieden. We willen deze optie nader verkennen, waarbij we in kaart brengen welke vraagstukken zich op scholen voordoen en welke interventies daarbij effectief en duurzaam zijn.

- 3e. De inzet van fysieke arrangementen is doelmatig en efficiënt.
- Het bureau van het samenwerkingsverband gaat de fysieke arrangementen nauwer monitoren en in 2027 vindt een evaluatie plaats van de huidige bekostigings-systeem (zie paragraaf 3.4).

4. Jonge kind

Doel:

We bieden jonge leerlingen (van 3 tot 7 jaar), bij wie de ontwikkeling anders loopt dan te verwachten gezien hun leeftijd, een passende plek en ondersteuning. Interventies vinden zo vroeg mogelijk plaats. Tegelijkertijd zetten we ons in om structurele groei van het gespecialiseerd onderwijs te voorkomen.

Resultaten:

- 4a. Er is samenhang tussen de onderwijsinitiatieven gericht op het jonge kind⁴.
- Samen met de scholen, gemeenten en voorscholen stellen we een visie op inclusie voor het jonge kind met onderwijsbehoeften op.
 - We maken op regionaal niveau afspraken over het tijdig in beeld krijgen en houden van jonge kinderen met extra onderwijsbehoeften en over het begeleiden van ouders bij het vinden van een passende opvang- en onderwijsplek.

⁴ Zie ook de *werkagenda inclusief onderwijs, ondersteuningslijn 2 "Een sterke start van het jonge kind is de basis voor ontwikkelen, participeren en leren"*.

Op regionaal niveau maken we een overzicht van alle lopende pilots en initiatieven voor het jonge kind. Vanuit onze gezamenlijke visie en ambitie op inclusief onderwijs versterken we de samenhang en delen we de ervaringen en geleerde lessen. Pilots krijgen, indien wenselijk, een duurzaam karakter.

4b. Het aantal kinderen dat direct start op het SO of het SBO daalt.

- Voor alle jonge kinderen (tot 7 jaar) zoeken we bij aanmelding een passende plek. Ons uitgangspunt is inclusief en thuisnabij onderwijs: waar mogelijk starten leerlingen in het regulier onderwijs, of – indien nodig – in een gecombineerde plaatsing met het SBO of SO. Regulier onderwijs is niet voor ieder kind passend. Sommige jonge kinderen hebben vanaf het begin gespecialiseerd onderwijs nodig en een kleine groep kan (nog) niet in onderwijs starten. Voor hen zijn er tijdelijke voorzieningen zoals de Behandel- en Onderwijsgroep, of – waar passender – een zorgsetting zoals een KDC (zie paragraaf 3.9, punt b en c onder 'Jonge kind'). De verdere uitwerking van deze werkwijze volgt in ondersteuningslijn 2 'Een sterke start van het jonge kind' van de Werkagenda Inclusief Onderwijs.
- Schoolbesturen investeren in inclusief onderwijs in hun scholen en de daaraan gekoppelde ROK's, o.a. met behulp van middelen vanuit het samenwerkingsverband. Zij hebben daarbij aandacht voor het jonge kind. De BPO Jonge Kind biedt advies en begeleiding op maat op aanvraag van de scholen van Onderwijscollectief.

We blijven investeren in passende begeleiding en didactiek voor kinderen van 4 tot 7 jaar oud.

- Het bureau van het samenwerkingsverband biedt aanvullende bekostiging voor kinderen uit groep 1 en 2 met een ontwikkelingsachterstand op het SBO. We streven ernaar dat jaarlijks minimaal 3 leerlingen vanuit het SBO doorstromen naar het regulier onderwijs.

4c. Meer leerlingen stromen door van het gespecialiseerd onderwijs naar het regulier onderwijs, of van het SO naar het SBO.

- We realiseren een doorstroombeleid. De intentie is dat voor SO- en SBO-leerlingen voor wie dit passend is, het gespecialiseerd onderwijs een tijdelijke voorziening wordt. Bij de afgifte van een TLV zal onder andere kritisch worden gekeken naar de kansen om de leerling te laten doorstromen naar het reguliere onderwijs. De looptijd van de TLV wordt hierop aangepast.
- We stimuleren pilots en ontwikkelingen die de verbinding tussen gespecialiseerd en regulier onderwijs versterken om de samenwerking en de doorstroom van leerlingen te bevorderen.

4d. We versterken de samenwerking tussen het Kinderdagcentrum (KDC) en onderwijs.

- We creëren een doorgaande lijn waarbij kinderen, die zowel een onderwijs- als een zorgvraag hebben, beter begeleid worden in hun ontwikkeling om de overgang naar onderwijs soepeler te laten verlopen en een succesvolle instroom in het onderwijs wordt vergoot.

- Het bureau van het samenwerkingsverband levert input bij de evaluatie van de huidige samenwerkingsafspraken tussen het KDC en onderwijs.
- Het bureau van het samenwerkingsverband faciliteert de inzet van een leerkracht op het KDC.
- Gemeenten onderzoeken, samen met onderwijs en (jeugdhulp)partners, of een onderwijs-zorggroep binnen het onderwijs opgestart kan worden, zodat kinderen afkomstig van het KDC soepel naar onderwijs kunnen doorstromen. We nemen deel aan de werkgroep en denken inhoudelijk mee.

5. Thuiszitters

Doel:

Om thuiszitten te voorkomen en het aantal (dreigend) thuiszittende leerlingen terug te dringen werken scholen, het samenwerkingsverband, leerplicht en (maatschappelijke en jeugdhulp) partners nauw samen. We brengen het aantal thuiszittende leerlingen binnen het samenwerkingsverband terug door tijdige signalering, goede registratie en gerichte actie.

Resultaten:

- 5a. Het aantal thuiszittende leerlingen binnen het samenwerkingsverband neemt af.
- Het aantal leerlingen dat langer dan 4 weken aaneengesloten ongeoorloofd verzuimt neemt met 10% per jaar af t.o.v. de peildatum 1 januari 2025. Op die peildatum was voor het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs samen sprake van in totaal 20 thuiszittende leerlingen.

5b. Het verzuimbeleid en de registratie van verzuim is binnen onze regio op orde.

- Alle scholen hebben gedegen verzuimbeleid.
- Alle scholen voeren een structurele en systematische verzuimregistratie uit en registreren in verschillende categorieën.
- Gegevens over geoorloofd en ongeoorloofd verzuim worden op geaggregeerd niveau gedeeld met de gemeenten, het samenwerkingsverband en het ministerie.
- Met behulp van hun dashboard heeft het bureau van het samenwerkingsverband inzicht in de verschillende soorten verzuim, het aantal thuiszittende leerlingen en de achterliggende redenen ervan.

Het bureau van het samenwerkingsverband analyseert de data en signaleert trends.

5c. We versterken de samenwerking met betrekking tot het afgeven van vrijstellingen.

- We versterken de samenwerking met leerplicht en stemmen het proces en de verantwoordelijkheden bij aanvragen voor vrijstellingen op lichamelijke of psychische gronden af. Uit het oogpunt van leerrecht is het niet wenselijk dat er vrijstellingen worden afgegeven waar mogelijk nog ruimte voor leren of ontwikkelen is.

5d. Het ondersteuningsaanbod voor (dreigende) thuiszitters wordt versterkt.

- In de afgelopen planperiode is de subsidieaanvraag, ten aanzien van de ondersteuning en preventie van thuiszittende jeugdigen, door het ministerie

goedgekeurd. In 2026 en 2027 geven we, met behulp van de verkregen subsidie, uitvoering aan het ingediende plan van aanpak.

- Scholen, leerplicht, jeugdgezondheidszorg, jeugdhulp en het samenwerkingsverband werken samen (eventueel met externe partijen zoals Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen) om thuiszitten te voorkomen of leerlingen snel te begeleiden naar onderwijs.
- We brengen de Aanpak zorgwekkend verzuim en thuiszitters in de praktijk, onder andere door het organiseren van Thuiszitterstafels, in samenwerking met leerplicht en jeugdteams/consulenten jeugd.
- Er wordt in 2026 een eerste tussentijdse evaluatie van de Aanpak zorgwekkend verzuim en thuiszitters uitgevoerd. Indien van toepassing passen we de aanpak aan.

5e. We werken vanuit het principe van schoolaanwezigheid.

- Het bureau van het samenwerkingsverband stelt in 2028 samen met schoolbesturen, scholen, leerplicht en betrokken partners een gezamenlijke visie op waarbij sprake is van een veranderde mindset en waarin schoolaanwezigheid centraal staat en het onderscheid tussen geoorloofd en ongeoorloofd verzuim wordt losgelaten.

5f. We hebben een gezamenlijke aanpak rondom voortijdig schoolverlaters.

- Gemeenten, schoolbesturen en het bureau van het samenwerkingsverband ontwikkelen gezamenlijke werkafspraken rond voortijdig schoolverlaters, waarbij ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid bijdraagt.

6. Samenwerking onderwijs-jeugdhulp⁵

Doel:

We realiseren een duurzame samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp, gericht op het bieden van passende ondersteuning aan kinderen en jongeren. Zo kunnen zij zich thuisnabij en zoveel mogelijk in het reguliere onderwijs in een veilige, inclusieve en stimulerende omgeving optimaal ontwikkelen.

Resultaten:

- 6a. Elke school heeft een effectieve zorg- en ondersteuningsstructuur, zodat minder leerlingen uitvallen of de overstap naar een andere school moeten maken.

6b. Alle op school betrokken professionals kennen elkaars rol, taak en expertise en werken vanuit een duidelijk werkproces.

- We werken aan de hand van het Afwegingskader onderwijs en jeugdhulp. Het afwegingskader evalueren we, samen met gemeenten, schoolbesturen en scholen, in 2026. Indien nodig maken we gezamenlijke afspraken die beter aansluiten bij de uitvoering. De besluitvorming hierover vindt plaats in de REA.
- Onderwijs- en jeugdhulpprofessionals werken, elkaar versterkend, samen om kinderen en jongeren (uiteraard met toestemming van ouders) met extra ondersteuningsvragen op school en thuis te ondersteunen. Jeugdhulpprofessionals dragen bij aan het versterken van het ondersteuningsaanbod op de school door uitwisseling van kennis en expertise.
- Om de samenwerking tussen school, jeugdhulp en andere betrokken partners te verbeteren, hebben gemeenten Nissewaard en Voorne aan Zee, schoolbesturen en samenwerkingsverband het Actieplan samenwerking onderwijs en jeugdhulp opgesteld. Hier geven we, na vaststelling in de REA, gezamenlijk uitvoering aan.

6c. De samenwerking tussen onderwijs en gemeenten wordt voortgezet en versterkt.

- Samenwerkingsverband en schoolbesturen sluiten aan en leveren een actieve bijdrage aan de continuïteit en ontwikkeling van het onderwijszorglandschap door partner te zijn in het periodieke overleg van Daginvulling Jeugd.
- Het samenwerkingsverband en schoolbesturen nemen deel aan afstemmingsoverleggen met gemeenten om praktijkervaringen te delen, zodat de gemeentelijke inkoop goed kan worden voorbereid, met respect voor ieders wettelijke verantwoordelijkheden.
- De bestuurder van het samenwerkingsverband, de schoolbesturen en de gemeenten informeren en betrekken elkaar tijdig over ontwikkelingen die van invloed zijn op voldoende (toegankelijke) huisvesting.
- Het bureau van het samenwerkingsverband continueert de inzet van de poortwachter vergoede dyslexiezorg voor de gemeenten Nissewaard en Voorne aan Zee.
- Schoolbesturen en het samenwerkingsverband stellen een visie op over samenwerking met jeugdhulppartners in het kader van het bieden van inclusief onderwijs. Hierin is opgenomen welke expertise nodig is, welke partners deze expertise kunnen bieden en hoe de samenwerking wordt vormgegeven.

⁵ Het overgrote deel van de scholen staat in de gemeenten Nissewaard en Voorne aan Zee. Onderwijscollectief werkt met deze gemeenten intensief samen. Vanwege de specifieke beleidskaders en afspraken met de gemeente Rotterdam is een aparte paragraaf opgesteld voor Rozenburg. Deze keuze is gemaakt vanwege de leesbaarheid, aangezien er naast overeenkomsten ook verschillen bestaan in de wijze van samenwerking.

7. Ondersteuning in de overgangen van onderwijs

Doel:

Leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften begeleiden we optimaal bij de overgang van voorschool naar primair onderwijs, bij de overgang van primair naar voortgezet onderwijs en bij schoolwisselingen in het primair of voortgezet onderwijs.

Resultaten:

- 7a. Er is sprake van een doorgaande ontwikkeling voor alle leerlingen op de overgang van voorschool naar PO.
- Alle scholen voldoen aan de norm voor de basisondersteuning, die op dit punt is versterkt.
 - Proactieve samenwerking binnen de ROK's om een dekkend aanbod en passende ondersteuning dicht bij huis (in de wijk of de ROK) te bieden aan jonge kinderen met extra onderwijsbehoeften.
 - Betrokkenheid van het bureau van het samenwerkingsverband bij kinderen vanaf 3 jaar in alle gemeenten zodat we gezamenlijk de overgang naar de basisschool/SBO/SO goed kunnen voorbereiden.
 - Samen met de partners concretiseren we de overdracht van leerlingen met extra onderwijsbehoeften van de voorschool naar het primair onderwijs in een gezamenlijke werkwijze.

- 7b. Er is sprake van een doorgaande ontwikkeling voor alle leerlingen op de overgang van BAO naar BAO.
- De route voor de overgang BaO-BaO is eind 2025 vastgesteld. Implementatie vindt begin 2026 plaats en vanaf dan wordt gewerkt volgens deze route.
 - In 2027/2028 vindt een evaluatie van het werken met deze route plaats door het bureau van het samenwerkingsverband.
- 7c. Er is sprake van een doorgaande ontwikkeling voor alle leerlingen op de overgang van PO naar VO.
- Alle scholen voldoen aan de norm voor de basisondersteuning, die op dit punt is versterkt (zie hiervoor paragraaf 3.2).
 - Voor de inzet van het bureau van het samenwerkingsverband bij de overgang van leerlingen met extra onderwijsbehoeften van het PO/SBO/SO naar het V(S)O wordt een integrale werkwijze opgesteld.
 - De samenwerking tussen PO en VO krijgt meer structureel vorm. Dat wordt zichtbaar in gezamenlijke afspraken van de schoolbesturen en een integrale werkwijze van het bureau van het samenwerkingsverband. Een belangrijk onderdeel in de gezamenlijke afspraken is dat de overstap van PO naar VO vroegtijdig en gezamenlijk wordt voorbereid. Het PO zet samen met de ouders en de leerling in op goede voorbereiding van de leerling en informatieoverdracht. Het VO zet samen met de ouders en de leerling in op het goed voorbereiden van de benodigde onderwijsondersteuning en het

realiseren van “een zachte landing” op basis van de beschikbare informatie en aanvullende gesprekken. Ook worden afspraken gemaakt welke informatie ten alle tijden wél gedeeld kan worden, ook als ouders geen toestemming hebben gegeven. Dit is belangrijk voor een goede overdracht, zeker wanneer sprake is van extra onderwijsbehoeften.

- Voor leerlingen die mogelijk vanuit het SBO/SO naar het regulier onderwijs kunnen doorstromen, maar voor wie de directe overstap te groot is, kijken we naar extra ondersteuningsmogelijkheden.
 - Samen met de schoolbesturen onderzoekt het bureau van het samenwerkingsverband de wenselijkheid en haalbaarheid van het verzamelen van vergelijkbare gegevens over afstroom (VO) en schoolwisselingen (PO en VO).
- 7d. Er is sprake van een doorgaande ontwikkeling voor alle leerlingen op de overgang van VO naar VO.
- Het is van belang dat de afspraken rondom de overstap van een leerling van de ene VO-school naar een andere VO-school worden geëvalueerd en aangescherpt op basis van beschikbare data. In 2026 maken de VO-schoolbesturen gezamenlijk afspraken over de manier waarop deze data gestructureerd en inzichtelijk kan worden gepresenteerd.
 - De overstap van VO naar VO vormt een vast onderdeel van de bestaande overlegstructuren tussen scholen. Eventuele aandachtspunten worden gezamenlijk opgepakt, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid.

7e. Er is sprake van een doorgaande ontwikkeling voor alle leerlingen op de overgang van VO naar vervolgonderwijs.

- We versterken de scholen door inzet van (interne) overstapcoaches, zodat decanen meer jongeren zelfstandig kunnen begeleiden. Dit doen we met als doel dat 95% van de begeleide leerlingen op 1 oktober staat ingeschreven bij een vervolgopleiding.
- Er is structureel minder subsidie beschikbaar. Het bureau van het samenwerkingsverband overweegt jaarlijks de inzet van de overstapcoaches.

7f. We versterken de afstemming en samenwerking tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs.

- Voor de SO4-scholen zijn structurele arrangementen gericht op schoolse vaardigheden en basisvaardigheden.
- In 2026 starten we met een pilot bij SBO de Windroos voor het bieden van begeleiding aan leerlingen die doorstromen naar het reguliere onderwijs. Deze pilot zal worden geëvalueerd en desgewenst uitgebreid.
- We stimuleren en faciliteren expertisedeling tussen het gespecialiseerd onderwijs en het regulier onderwijs. We stimuleren borging van kennis en expertise vanuit het gespecialiseerd onderwijs in het regulier onderwijs, zowel op didactisch als pedagogisch gebied.
- We realiseren een nauwere samenwerking tussen SO3, SO4, VSO3, VSO4 en het reguliere VO-onderwijs (inclusief praktijkonderwijs).
- We realiseren gestructureerd zicht/overleg met betrekking tot leerlingen buiten onze eigen regio.

7g. We versterken ons toeleidings- en doorstroombeleid⁶.

- We realiseren een doorstroombeleid. De intentie is dat voor leerlingen voor wie dit passend is het gespecialiseerd onderwijs een tijdelijke voorziening wordt.
Bij de afgifte van een TLV zal onder andere kritisch worden gekeken naar de kansen om de leerling te laten doorstromen naar het reguliere onderwijs. De looptijd van de TLV wordt hierop aangepast.
- In 2026 onderzoekt het bureau van het samenwerkingsverband of zowel de eerste als de tweede onafhankelijke deskundige extern wordt belegd en of de Commissie Toeleiding van Onderwijscollectief VO op termijn kan worden verbreed tot een PO-VO-commissie.
- Het bureau van het samenwerkingsverband realiseert gestructureerd inzicht in data rondom TLV's. De schoolbesturen (PO en VO) (laten) analyseren één keer per jaar de door hen aangevraagde TLV's op trends en signalen. Op basis van deze trends en signalen vormen we ons een beeld van de ontwikkelopgaven en maken we afspraken over de aanpak en verantwoordelijkheden.

⁶ We gebruiken de term doorstroombeleid i.p.v. de term terugstroom-/terugplaatsingsbeleid. Daarmee leggen we meer nadruk op de doorgaande ontwikkeling van de leerling en minder op de plaatsing op een school. Onder andere de inspectie gebruikt de term "terugplaatsingsbeleid", daarmee bedoelen we hetzelfde.

8. Kwaliteitsbeleid

Doel:

Onze dienstverlening is kwalitatief hoog.

Resultaten:

- 8a. We zetten scherp in op de doelmatige besteding van middelen.
- We hebben gezamenlijke doelen en resultaten benoemd met indicatoren om deze te kunnen meten (benodigde data). Dit geldt in ieder geval voor de thema's inclusief onderwijs, dekkend netwerk, het jonge kind, thuiszitters, samenwerking onderwijs-jeugdhulp en de samenwerking PO-VO. In onze jaarplannen concretiseren we de doelen en resultaten uit het ondersteuningsplan, bij voorkeur door het formuleren van kwantitatief meetbare indicatoren.
 - We zetten de huidige werkwijze van een beschikking met prestatie-eisen voort. De prestatie-eisen passen we vanaf 2027 aan op dit ondersteuningsplan. We blijven werken met dezelfde verdeelsleutels.
 - De beschikkingen worden in ieder geval voorzien van prestatie-eisen die de scholen verplicht om jaarlijks verantwoording af te leggen over de inzet van deze middelen. Dit betreft een verantwoording achteraf. Aanvullend vragen wij aan de scholen om van tevoren op planmatige basis te laten zien hoe zij die middelen willen besteden. Ook vragen wij hen om aan te geven welke effecten dit naar verwachting heeft voor het realiseren van inclusief onderwijs. In de beschikkingen geven we ook aan waar de middelen niet voor bedoeld zijn.

- Het bureau van het samenwerkingsverband rapporteert gestructureerd over beschikbare data (combinatie landelijke data en eigen dashboard) en zij benut de verkregen data om de dienstverlening van het bureau van het samenwerkingsverband continu te verbeteren.
- In de jaren 2026 en 2027 ontvangen de schoolbesturen in het primair onderwijs middelen uit het Budget inclusief onderwijs en contextversterkend handelen. Deze middelen bouwen voort op de systematiek van de incidentele bekostiging die in 2025 is toegepast. In 2026 starten we met een brede evaluatie van de huidige bekostigingssystematiek, inclusief de verdeling van taken en verantwoordelijkheden bij het inzetten en sturen op de middelen. Daarbij wordt ook onderzocht hoe de verantwoording efficiënter kan worden ingericht en welke aanpassingen wenselijk zijn. Het budget Inclusief onderwijs en contextversterkend handelen maakt onderdeel uit van deze evaluatie, waarbij tevens wordt bekeken of en hoe maatwerk in dit budget kan worden geïntegreerd. In hoofdstuk 5 is deze evaluatie verder uitgewerkt.
- De intentie bestaat om de komende jaren duurzaam meer te investeren in de reguliere VO scholen. Dit kan worden gerealiseerd wanneer het deelnamepercentage aan het VSO wordt verlaagd, omdat dit ruimte creëert binnen de begroting.
- In 2026 starten we met een evaluatie van de huidige bekostigingssystematiek, inclusief de verdeling van taken en verantwoordelijkheden bij het inzetten en sturen op de middelen. In deze evaluatie worden ook aanbevelingen gedaan voor mogelijke aanpassingen. Hoofdstuk 5 werkt deze evaluatie verder uit.

8b. Het bureau van het samenwerkingsverband verbetert de dienstverlening data-gedreven.

- De effecten van het bureau van het samenwerkingsverband worden gemeten door structurele tevredenheidsmetingen bij ouders, leerlingen en professionals.

3. Dekkend netwerk

Het dekkend netwerk versterken en onderhouden, doen we samen met scholen, ouders, leerlingen, zorgpartners en gemeenten. We nemen gezamenlijk verantwoordelijkheid om ieder kind goed onderwijs en passende onderwijsondersteuning te bieden, en blijven onze samenwerking versterken om dat mogelijk te maken.

We organiseren een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen scholen. Dit bestaat uit de basisondersteuning die elke school moet kunnen bieden. Aanvullend hierop is extra ondersteuning mogelijk in onze regio. We werken aan een dekkend netwerk dat ondersteunend, samenhangend en duurzaam is.

Dit hoofdstuk beschrijft alle onderwijsondersteuning die scholen en het samenwerkingsverband georganiseerd hebben en die gezamenlijk het dekkend netwerk vormen:

Paragraaf 3.1	Opbouw van de ondersteuning
Paragraaf 3.2	Basisondersteuning
Paragraaf 3.3	Extra ondersteuning algemeen
Paragraaf 3.4	Extra ondersteuningsarrangementen
Paragraaf 3.5	Gespecialiseerd onderwijs
Paragraaf 3.6	Toeleiding
Paragraaf 3.7	Samenwerking onderwijs en gemeenten
Paragraaf 3.8	Samenwerking gemeente Rotterdam
Paragraaf 3.9	Regionale samenwerking

3.1 Opbouw van de ondersteuning

Deze paragraaf beschrijft hoe de ondersteuning is opgebouwd binnen het primair en het voortgezet onderwijs. In de volgende paragrafen werken we elke vorm van ondersteuning verder uit.

In de (opbouw van) onderwijsondersteuning staat voor ons de leerkracht/docent centraal. We faciliteren en stimuleren, in navolging van het landelijk beleidskader voor inclusief onderwijs, contextversterkend handelen. Contextversterkend handelen is een kernprincipe binnen het streven naar een inclusieve leeromgeving. We bouwen aan een sterke pedagogische cultuur waarin alle leerlingen zich veilig en gezien voelen. Dat betekent dat iedere leerling zich vrij kan uiten, mee kan doen en zich onderdeel voelt van de groep. Niet de individuele leerling staat centraal, maar de context waarin normaliseren de norm is in plaats van labelen en medicalisering. Een goed pedagogisch en didactisch schoolklimaat is noodzakelijk en de leerkracht/docent speelt hierin een belangrijke rol.

Basiskwaliteit

Basiskwaliteit verwijst naar de minimale onderwijskwaliteit die elke school moet realiseren om goed onderwijs te bieden. Voor het primair en het voortgezet onderwijs bestaan er zes inspectiestandaarden waarin deze basiskwaliteit staat beschreven (zie ⁷ en ⁸). De onderwijskwaliteit wordt in Nederland bewaakt door de Inspectie van het Onderwijs en vormt het fundament voor verdere ontwikkeling van ondersteuning en onderwijsvernieuwing. De basiskwaliteit is voorliggend aan het realiseren van de basisondersteuning en valt onder verantwoordelijkheid van de schoolbesturen.

⁷ <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2023/07/06/bijlage-stc-basiskader-po-2023/bijlage-stc-basiskader-po-2023.pdf>

⁸ <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2023/07/06/bijlage-stc-basiskader-vo-2023/bijlage-stc-basiskader-vo-2023.pdf>

Basisondersteuning

Aanvullend op de basiskwaliteit, moeten alle scholen voldoen aan de basisondersteuning die in het samenwerkingsverband gezamenlijk wordt afgesproken. Onze afspraken over de basisondersteuning staan in bijlage 4. In paragraaf 3.2 lichten we het begrip basisondersteuning toe, beschrijven we verantwoordelijkheden en formuleren we onze ambities voor de komende planperiode.

Preventieve inzet samenwerkingsverband

In de overgang naar extra ondersteuning kan het samenwerkingsverband preventief worden ingezet. In de paragrafen hieronder is dit toegelicht voor het primair en het voortgezet onderwijs.

Extra ondersteuning, dan een OPP vereist

Als er meer nodig is dan basisondersteuning en preventieve inzet van medewerkers van het samenwerkingsverband, dan spreken we van extra ondersteuning. Zodra er sprake is van extra ondersteuning, dient de school een OPP op te stellen voor een leerling. Als het bureau van het samenwerkingsverband gebreken rondom de OPP's constateert zal ze het verantwoordelijk schoolbestuur informeren. De extra ondersteuning is, zoals in de paragrafen hieronder beschreven, in het primair onderwijs anders geregeld dan in het voortgezet onderwijs.

Primair onderwijs

De afgelopen jaren is het bureau van het samenwerkingsverband Onderwijscollectief meer preventief gaan werken.

Preventieve inzet samenwerkingsverband

Binnen ons samenwerkingsverband zijn afspraken gemaakt over de preventieve inzet van schoolbegeleiders op de scholen. Dat ziet er als volgt uit:

- **Startgesprekken** door de schoolbegeleider aan het begin van het schooljaar met de directeur en intern begeleider/kwaliteitscoördinator. Het startgesprek heeft een evaluerende en richtinggevende insteek voor de samenwerking in dat schooljaar en geeft input voor verdere invulling van onze (beleids)plannen.
- **Groepsobservaties** door de schoolbegeleider aan de start van het schooljaar. Deze observaties hebben een preventieve insteek, met als bedoeling de zichtbaarheid van de schoolbegeleider voor leerkrachten te vergroten en het contact tussen leerkracht en schoolbegeleider te bevorderen. Tegelijkertijd kunnen groepsdynamieken en mogelijke eerste signalen van behoefte aan extra ondersteuning gezien en besproken worden. De intern begeleider/kwaliteitscoördinator en de schoolbegeleider krijgen hiermee inzicht in elkaars expertises.
- **Leerlingoverleg** tussen de schoolbegeleider en intern begeleider/kwaliteitscoördinator. Dit wordt structureel ingepland; op de meeste scholen vindt dit één keer per drie weken plaats. In dit overleg worden lopende en nieuwe ondersteuningsvragen besproken en kunnen vraagstukken op leerkracht-, groeps-, school-, en schooloverstijgend niveau worden ingebracht; dit overleg is dus ook gericht op overkoepelende (groeps)vragen en niet alleen op individuele leerlingen. Dit kan zowel preventief zijn of aan de hand van specifieke zorgen. Wanneer het overleg een specifieke leerling betreft, dan kan gekozen worden voor anoniem bespreken. Wanneer een leerling niet anoniem wordt besproken, is vooraf schriftelijke toestemming van ouders noodzakelijk.

Door vroege signalering en betere samenwerking krijgt een leerling en/of de leerkracht eerder de benodigde expertise en onderwijsondersteuning. De ondersteuningsroute die met het vorige ondersteuningsplan is opgesteld is steeds verder ingevuld en verduidelijkt. Centraal hierin staat:

- De medewerkers van het bureau van het samenwerkingsverband werken preventief en zijn laagdrempelig aanwezig op de scholen;
- Door inzet van hun expertise worden leerkrachten en scholen versterkt en kunnen meer leerlingen thuisnabij onderwijs volgen;
- De ondersteuningsroute is doelgericht en er is een focus op het onderwijsleerproces;
- We evalueren samen de voortgang en kijken steeds wat er nodig is om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de behoeften van de leerling en de school;
- We handelen conform de geldende wet- en regelgeving en de eenduidige werkwijze.

Extra ondersteuning

Als er behoefte is aan meer ondersteuning of specifieke deskundigheid dan wat een school vanuit de basisondersteuning biedt, dan worden, afhankelijk van de ondersteuningsvraag, de volgende vervolgstappen overwogen: A. Aanvraag op leerlingniveau of B. Aanvraag op niveau van leerkracht- of groepsniveau.

A. Aanvraag op leerlingniveau

- Zorgoverleg
- Multidisciplinair overleg (MDO)

Een ondersteuningsvraag voor een specifieke leerling wordt na overleg met de schoolbegeleider via Kindkans ingediend door de IB-er / KC-er. Afhankelijk van de betrokken professionals wordt een PO zorgoverleg of een PO multidisciplinair overleg aangemeld in Kindkans. Wanneer het gaat om een ondersteuningsvraag op het gebied van het jonge kind, gedrag of lezen en spelling en de schoolbegeleider kan deze niet zelf beantwoorden, dan wordt er een ondersteuningsvraag ingediend voor het betrekken van een begeleider passend onderwijs. Vervolgens wordt het ondersteuningsproces opgestart. Het ondersteuningsproces omvat verschillende fasen, die hieronder in hoofdlijnen zijn beschreven. Op de website van Onderwijscollectief staat een uitgebreidere toelichting.

- **Aanmelding.** De schoolbegeleider of begeleider passend onderwijs controleert of het toestemmingsformulier en de andere documenten aan het dossier toegevoegd zijn. Bij een incompleet dossier wordt de status op incompleet gezet; bij een compleet dossier op uitvoering.
- **Uitvoeringsfase.** In de uitvoeringsfase analyseert de schoolbegeleider of begeleider passend onderwijs het dossier, onderhoudt contact met ouders en leerkracht, en neemt deel aan een zorgoverleg. Op basis van de verzamelde informatie wordt een passende methodiek gekozen, zoals observaties, gesprekken of screeningslijsten, om de ondersteuningsvraag van de leerling gericht te onderzoeken. Er wordt hierbij breed gekeken: zowel naar de leerling als naar de bredere context. Het kan zijn dat de schoolbegeleider, n.a.v. alle verzamelde informatie, een monitorende rol heeft en ouders, school en/of externe partijen invulling geven aan de uitvoeringsfase. De monitoring bestaat dan uit het bespreken van de voortgang tijdens leerlingbesprekingen en het aansluiten bij zorgoverleggen/MDO's. De monitoring kan op elk gewenst moment overgaan naar een specifieke inzet.
- **Interventiefase.** Op basis van de uitvoeringsfase stelt de school een handelingsplan op voor een periode van 6 tot 8 weken met doelen voor de leerling, school en thuis.

De aanpak wordt concreet uitgewerkt met duidelijke afspraken over wie wat doet en welk effect wordt nagestreefd. Hierbij wordt zowel de thuissituatie als de schoolsituatie besproken, waarbij ouders samen met school, het samenwerkingsverband en externe partners (zo nodig jeugdhulp) aan de slag gaan. De leerling wordt in zowel de thuis- als schoolcontext gezien en zijn/haar input wordt meegenomen. Ouders ondertekenen het plan voor akkoord.

Na afloop wordt het plan geëvalueerd in een zorgoverleg of MDO. Bij onvoldoende resultaat volgt een nieuw plan en wordt eventueel externe expertise ingeschakeld, als dit passend is en deze nog niet betrokken is.

- **Afsluiting.** In deze fase wordt het ondersteuningsproces afgerond. De status in Kindkans wordt op afgerond gezet.

B. Aanvraag op niveau van leerkracht- of groepsniveau

- Leerkrachthandelen
- Groepsniveau

Wanneer een ondersteuningsvraag gericht is op het versterken van leerkrachthandelen of op een groepsvraagstuk, wordt deze in kaart gebracht. Voorbeelden hiervan zijn: "Hoe kan ik er als leerkracht voor zorgen dat er minder ruzies zijn in de pauzes tijdens het voetballen?" of "In deze groep is er sprake van een negatief groepsklimaat, wat kunnen we doen om dit positiever te maken?" Als er geen kindgegevens nodig zijn om de ondersteuningsvraag op te pakken, wordt na overleg met de schoolbegeleider een ondersteuningsvraag voor leerkrachthandelen of groepsniveau ingediend via Kindkans door de IB-er/KC-er.

Wanneer het hier gaat om een ondersteuningsvraag op het gebied van het jonge kind, gedrag of lezen en spelling, en de schoolbegeleider kan deze niet zelf beantwoorden, dan wordt er een ondersteuningsvraag ingediend voor het betrekken van een begeleider passend onderwijs.

Nadat de aanmelding is gedaan in Kindkans, wordt de ondersteuning opgestart.

Het ondersteuningsproces omvat verschillende fasen, die hieronder in hoofdlijnen zijn beschreven. Op de website van Onderwijscollectief staat een uitgebreidere toelichting.

- **Aanmelding.** De schoolbegeleider of begeleider passend onderwijs controleert of het dossier compleet is. Bij een incompleet dossier wordt de status op incompleet gezet; bij een compleet dossier op uitvoering.
- **Uitvoeringsfase.** In de uitvoeringsfase onderhoudt de schoolbegeleider of begeleider passend onderwijs contact met de leerkracht en kiest op basis van dossierinformatie en gesprekken een passende methodiek voor de interventiefase. Deze kan bestaan uit observaties in de groep, gesprekken, vragenlijsten, sociogrammen en instrumenten gericht op de leerkracht-leerling relatie. Dit is altijd gericht op het versterken van de leerling én de bredere context.
- **Interventiefase.** Op basis van de uitvoeringsfase stellen de leerkracht en schoolbegeleider/begeleider passend onderwijs samen een plan van aanpak op voor een periode van 6 tot 8 weken, met doelen gericht op het handelen van de leerkracht of de groep. Het plan bevat duidelijke afspraken over wie wat doet en welk effect dit moet hebben op de leerlingen. Na 3 tot 4 weken vindt een tussentijdse evaluatie plaats, gevolgd door een eindbeoordeling. Bij het behalen van de doelen wordt de ondersteuning afgerond; bij onvoldoende resultaat volgt een nieuw plan of wordt externe expertise ingeschakeld.
- **Afsluiting.** In deze fase is een duidelijke keuze voor afronding van de ondersteuning gemaakt en wordt de status van de ondersteuningsvraag in Kindkans op afgerond gezet.

Mogelijke vervolgstappen na bespreking aanvragen

- **Aanvraag vergoede dyslexiezorg** (zie paragraaf 3.3)
- **Maatwerk** (zie paragraaf 3.4)
- **Handelingsgerichte diagnostiek.** Naast de inzet van schoolbegeleider kan ook de keuze gemaakt worden voor inzet handelingsgerichte diagnostiek.
- **Expertise gespecialiseerd onderwijs** (zie paragraaf 3.5)
- **ROK-overleg.** Als onderdeel van een ondersteuningsproces op leerlingniveau kan ervoor gekozen worden om tijdens een ROK-overleg scholen uit de wijk mee te laten

denken over een aanpak voor een leerling. Het is zeer wenselijk dat ouders aanwezig zijn bij dit overleg; er wordt sowieso alleen persoonlijke informatie besproken in aanwezigheid van ouders. In overleg met en met toestemming van ouders kan besloten worden dat de scholen eerst anoniem sparren over een aanpak voor hun kind. De doorontwikkeling van de samenwerking van scholen in de wijk, via de ROK's, is opgenomen in paragraaf 3.9.

Mogelijke overstapprocedures voor leerlingen vanuit het regulier onderwijs

- **TLV-aanvragen** (zie paragraaf 3.6). Voor leerlingen die langdurig en structureel specialistische onderwijsondersteuning nodig hebben kan (tijdelijke) plaatsing op een school voor speciaal (basis)onderwijs een passende optie zijn. Voor een verwijzing naar het speciaal basisonderwijs (SBO) of het speciaal onderwijs (SO) is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. In paragraaf 3.6 wordt staat dit proces omschreven.
- **BaO-BaO overgang** (zie paragraaf 3.9). BaO-BaO overgang is een overstap die een leerling op een reguliere school maakt naar een andere reguliere school. De schoolbegeleider heeft een ondersteunende rol tijdens dit overstapproces voor de ouders en de reguliere scholen. Bij het meermaals doorlopen van de selectie-, aanmeld-, en onderzoeksprocedure kan het samenwerkingsverband ook gevraagd worden om als onafhankelijke mediator op te treden. De regie blijft bij de school/scholen met zorgplicht. Paragraaf 3.9 licht de BaO-BaO overgang verder toe⁹.
- **Overstap van PO naar VO** (zie paragraaf 3.9). In de basisondersteuning leggen we vast wat tenminste iedere school oppakt in de overstap van leerlingen van het PO/SBO/SO naar het V(S)O. De komende jaren willen de schoolbesturen hierop aanvullende afspraken maken over de overstap van leerlingen. Ook het bureau van het samenwerkingsverband werkt toe naar een integrale werkwijze. Paragraaf 3.9 licht de overstap van PO naar VO verder toe.

⁹ Zie ook: *Werkwijze overgang BaO-BaO*

Voortgezet onderwijs

Preventieve inzet samenwerkingsverband

De afgelopen jaren is het bureau van het samenwerkingsverband Onderwijscollectief meer preventief gaan werken. Dat ziet er als volgt uit:

- **Reflectiegesprekken** (VO) door de manager, de betrokken gedragswetenschapper en BIO met de schoolleider en ondersteuningscoördinator.
Het reflectiegesprek heeft een evaluerende en richtinggevende insteek voor de samenwerking in dat schooljaar en geeft input voor verdere invulling van onze (beleids)plannen.
- **Schoolconsulten.** Aan elke V(S)O-school is een gedragswetenschapper verbonden als schoolconsulent. Op reguliere basis vinden schoolconsulten plaats met de schoolconsulent, de BIO en de ondersteuningscoördinator. In deze schoolconsulten worden de hulpvragen besproken die door de school zijn ingediend. Wanneer een school een leerling of situatie anoniem en kort wil voorleggen kan dit ook tijdens het schoolconsult worden besproken.

Extra ondersteuning

Aanvullend op de basisondersteuning en preventieve inzet, kan een leerling extra ondersteuning nodig hebben. Soms is het nodig die ondersteuning individueel aan te bieden, maar vaak is ook een meer collectief aanbod (waarbij er meerdere leerlingen profiteren) of een structurele wijziging in de context helpend en passend. Daarom maken we onderscheid tussen 'extra ondersteuning algemeen' en 'extra ondersteuningsarrangementen'.

- De 'extra ondersteuning algemeen' is gericht op alle leerlingen en scholen (zie paragraaf 3.3). Het gaat hier bijvoorbeeld om de inzet van de begeleiders inclusief onderwijs en het consultteam en de overstapcoaches voor voortijdig schoolverlaters.
- De extra ondersteuningsarrangementen zijn bedoeld voor individuele leerlingen en specifieke doelgroepen. Het betreft hier onder andere de VMBO-ondersteuningsmiddelen en de VMBO-supportafdeling (zie paragraaf 3.4).

Soms is meer ondersteuning nodig dan geboden kan worden in het reguliere VO. Dan kan een leerling, met een toelaatbaarheidsverklaring, onderwijs volgen in het gespecialiseerd onderwijs. Een gedeelte van dit onderwijs is in onze eigen regio Voorne-Putten Rozenburg beschikbaar (VSO De Gaard, VSO Maarland). Daarnaast maken onze leerlingen gebruik van gespecialiseerd onderwijs en expertise buiten onze regio. In de paragrafen 3.5 en 3.6 is dit verder toegelicht.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

In de opbouw van de ondersteuning heeft afgelopen jaren een verschuiving centraal gestaan van ondersteuning van de individuele leerling, naar inzet van expertise gericht op de bredere context in de school. Die ontwikkeling zetten we door; binnen het bureau van het samenwerkingsverband, in het primair onderwijs en in het voortgezet onderwijs:

Samen met de schoolbesturen, zet het bureau van het samenwerkingsverband steeds meer in op versterking van de schoolteams en –organisaties en steeds minder op de ondersteuning van individuele leerlingen. Dit is in lijn met contextversterkend handelen. Dit maken we zichtbaar door als bureau van het samenwerkingsverband één keer per jaar informatie op te halen onder de eigen medewerkers over hun inzet. We bespreken of zij steeds meer preventief ingezet worden ten bate van alle leerlingen of groepen leerlingen, en wat er nodig is om die inzet te versterken.

Primair onderwijs

We faciliteren en stimuleren dat scholen de leeromgeving, de teamleden en de ondersteuningsstructuur blijvend ontwikkelen, zodat steeds meer kinderen een passende plek in het regulier onderwijs wordt geboden. De wens is om het gezamenlijk vormgegeven scholingsaanbod te intensiveren en het scholingsaanbod per schoolbestuur op elkaar te laten aansluiten en te laten versterken. Het delen en gezamenlijk ontwikkelen van kennis op (ten minste) de thema's jonge kind, (complexe) gedragsproblematiek en inclusie is onderdeel van de werkagenda inclusief onderwijs en wordt vanaf 2026 nader uitgewerkt.

Voortgezet Onderwijs

De komende jaren faciliteert en stimuleert het bureau van het samenwerkingsverband contextversterkend handelen in het reguliere VO. Belangrijk hierbij is om (het team van) docenten te versterken en continu te leren en te reflecteren. We bouwen hiervoor structureel evaluatiemomenten in, om zowel op schoolniveau als bovenschools van elkaar te leren. Naast de inzet van het bureau van het samenwerkingsverband investeren de VO-scholen ook zelf in het versterken van de pedagogische en didactische leeromgeving in de scholen. De gewenste effecten hierbij zijn onder andere een betere aansluiting bij leerlingbehoeften, meer kansengelijkheid voor leerlingen en het verder professionaliseren van docenten.

3.2 Basisondersteuning

Alle scholen binnen Onderwijscollectief willen hun leerlingen een prettige schooltijd bieden, waarin leerlingen zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen. Basiskwaliteit van het onderwijs (zie paragraaf 3.1) en een goede basisondersteuning zijn daarvoor belangrijke voorwaarden.

Basisondersteuning

Aanvullend op de basiskwaliteit maakt ieder samenwerkingsverband afspraken over de onderwijsondersteuning die elke school binnen het desbetreffende samenwerkingsverband aan alle leerlingen moet kunnen bieden. Dit noemen we de basisondersteuning, die wettelijk is vastgelegd¹⁰. Onderdeel van de basisondersteuning is de zorgplicht, die wettelijk is verankerd in artikel 40, vierde lid van de Wet op het primair onderwijs (WPO) en in artikel 8.9 van de Wet voortgezet onderwijs 2020 ((WVO 2020).

Door de basisondersteuning binnen het samenwerkingsverband vast te leggen is er duidelijkheid voor leerlingen, ouders en scholen over wat er verwacht mag worden. Daarnaast voorkomt het verschillen in het niveau van basisondersteuning in de regio. Voor het primair en het voortgezet onderwijs is binnen Onderwijscollectief dezelfde basisondersteuning afgesproken. In bijlage 4 is onze regionale norm voor basisondersteuning opgenomen.

Een sterke basisondersteuning heeft als doel dat elke leerling zich gezien, begrepen en ondersteund voelt binnen de eigen schoolomgeving. Leerlingen profiteren van een duidelijke structuur, een veilig pedagogisch klimaat en ondersteuning als dat nodig is. Daardoor kunnen zij zich ontwikkelen op hun eigen school, ongeacht hun achtergrond of onderwijsbehoefte. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de invulling en uitvoering van de basisondersteuning en geven hierop sturing. Basisondersteuning wordt gefinancierd vanuit de reguliere bekostiging.

De scholen beschrijven de afgesproken basisondersteuning in hun schoolgids en zij publiceren hun schoolgids op hun website. Op de website van Onderwijscollectief zijn links te vinden naar de websites van alle scholen.

¹⁰ Zie ook het *Programma van eisen voor schoolbesturen en samenwerkingsverbanden passend onderwijs 2024*.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

1. Alle scholen hebben de basisondersteuning op orde.

- De afspraken over de basisondersteuning gelden voor alle schoollocaties binnen ons samenwerkingsverband. Alle onderdelen die in de basisondersteuning zijn opgenomen gelden per 1 augustus 2026, met uitzondering van de (blauw gearceerde) teksten die afkomstig zijn vanuit het 'Advies landelijke norm voor basisondersteuning'. Dit gedeelte van de basisondersteuning geldt vanaf 1 augustus 2027.
- We blijven in de periode 2026-2030 gestructureerd overleg met de PO- en VO-scholen voeren over de basisondersteuning. Dit vindt plaats in de startgesprekken (PO) en reflectiegesprekken (VO).
- Jaarlijks brengt elke school in beeld of wordt voldaan aan de basisondersteuning. De betrokken professionals vanuit Onderwijscollectief reflecteren hierop. De uitkomsten van deze reflecties komen terug in de jaarlijkse gesprekken met de scholen (startgesprekken op het PO en reflectiegesprekken op het VO). Er vindt hiervan inhoudelijke terugkoppeling plaats op bestuurlijk niveau. Zo wordt bestuurlijk het niveau van de basisondersteuning gemonitord en kan zo nodig verbetering worden ingezet.
- We volgen de landelijke ontwikkelingen rondom de landelijke norm op de voet en integreren eventuele nieuwe normen in onze eigen basisondersteuning.

2. Structurele aandacht voor inclusie in schoolontwikkeling.

- De schoolbesturen PO en het bureau van het samenwerkingsverband hebben in 2025 een gezamenlijke Werkagenda inclusief onderwijs opgesteld. In deze werkagenda is uitgewerkt hoe inclusie gestructureerd kan worden geïntegreerd in de schoolontwikkeling. In de periode 2026-2030 wordt deze werkagenda uitgevoerd. Per ondersteuningslijn/actie in de werkagenda is een regievoerder aangewezen. Dit is een schoolbestuur of het samenwerkingsverband. Deze regievoerder stelt in de eerste helft van 2026 een concrete planning voor de uitvoer op. Per ondersteuningslijn/actie werken we, waar van toepassing, de doelen verder uit in meetbare resultaten.

- Scholen werken planmatig en cyclisch aan de kwaliteit van de onderwijsondersteuning en maken dit jaarlijks zichtbaar voor elkaar en het samenwerkingsverband in een plan van aanpak.
- Minimaal 90% van de scholen heeft inclusie concreet vormgegeven in het jaarlijkse plan van aanpak gericht op doorontwikkeling van de ondersteuningsstructuur. Het samenwerkingsverband levert aan de voorkant input voor dit plan en geeft in het reflectiegesprek feedback op het definitieve plan.

3.3 Extra ondersteuning algemeen

Soms is er meer dan de basisondersteuning nodig om de juiste aanpak te kunnen realiseren. Naast basisondersteuning kan soms extra ondersteuning nodig zijn. Extra ondersteuning omvat alle vormen van ondersteuning en doeltreffende aanpassingen die verder gaan dan de basisondersteuning. Scholen ontvangen voor het kunnen bieden van extra ondersteuning niet direct middelen vanuit het landelijk budget voor (extra) ondersteuning, dit verloopt via het samenwerkingsverband. De in het samenwerkingsverband samenwerkende schoolbesturen maken afspraken over de inzet en verdeling van deze middelen.

Binnen ons samenwerkingsverband Onderwijscollectief wordt een deel van deze bekostiging overgemaakt naar de schoolbesturen. Daarnaast heeft het samenwerkingsverband zelf experts in dienst. Zij kunnen op verzoek van de scholen ingezet worden om advies te geven en/of de benodigde extra ondersteuning te realiseren. De precieze invulling is hieronder uitgewerkt voor het PO en het VO. In deze planperiode evalueren we en herformuleren we waar nodig onze visie op de rol van Onderwijscollectief als bureau in het bieden van expertise en de middelenverdeling.

In het schema hieronder geven we overzichtelijk weer wat de verschillen zijn in verantwoordelijkheden, sturing en bekostiging op het niveau van basiskwaliteit, basisondersteuning en extra ondersteuning:

Niveaus	Verantwoordelijkheid bij (Programma van eisen)	Sturing	Bekostiging
Basiskwaliteit Pedagogische en didactische basis	Schoolbestuur	Schoolbestuur	Schoolbestuur
Basisondersteuning (landelijke norm en regionale afspraken als ondergrens)	Schoolbestuur	Schoolbestuur	Schoolbestuur
Extra ondersteuning • In de school • Bovenschools • VSO	Schoolbestuur en samenwerkingsverband	Schoolbestuur en samenwerkingsverband	Schoolbestuur (vanuit lumpsum) en samenwerkingsverband (vanuit middelen passend onderwijs)

De schoolbesturen dragen primair verantwoordelijkheid voor realisatie van de basisondersteuning en extra ondersteuning voor leerlingen. Het samenwerkingsverband draagt verantwoordelijkheid voor het ondersteunen en adviseren van scholen in het bieden en het doorontwikkelen van extra ondersteuning in de reguliere context. Zij stelt daarvoor middelen en expertise beschikbaar.

Het Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

Wanneer extra ondersteuning wordt ingezet is de school verplicht een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op te stellen. Het schoolbestuur moet het OPP vaststellen binnen zes weken na de inschrijving of na definitieve plaatsing van de leerling. Of nadat blijkt dat een leerling die al op de school zit, extra ondersteuning nodig heeft. Het schoolbestuur registreert het OPP in het Register Onderwijs Deelnemers (ROD).

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

1. Verkorten doorlooptijd bij indicaties en toekenning van extra ondersteuning.

Om te voldoen aan de opgave uit het rapport “Sneller en Beter”, zet het bureau van het samenwerkingsverband in op het hanteren van de genoemde doorlooptijd bij indicaties en toekenning van extra ondersteuning. Er wordt specifiek gestreefd naar een maximale doorlooptijd van vier weken vanaf de aanvraag tot de start van ondersteuning. Dit is in lijn met de Kamerbrief van 24 april 2025¹¹.

2. Evaluatie en nieuwe afspraken over de rol van het bureau van Onderwijscollectief in het bieden van extra ondersteuning.

Gezamenlijk maken schoolbesturen en het samenwerkingsverband afspraken over de ondersteuning die het samenwerkingsverband biedt bij het realiseren van extra ondersteuning. Op dit moment ondersteunt het samenwerkingsverband met een combinatie van middelen en expertise. We maken over deze ondersteuning nieuwe afspraken in de periode 2026-2027. We evalueren en (waar nodig) herformuleren we onze visie op de rol van Onderwijscollectief als bureau in het bieden van ondersteuning. Bouwt het samenwerkingsverband meer expertise op en/of biedt zij ondersteuning via middelen aan de schoolbesturen? Hierin maken we desgewenst specifieke afspraken over expertise op gedrag, nt2 en meer- en hoogbegaafde leerlingen, aangezien er vanuit de schoolbesturen de wens bestaat tot meer expertise op deze doelgroepen. Afsproken moet worden wat schoolbesturen zelf opbouwen qua expertise en wat zij daarin aanvullend vragen aan het samenwerkingsverband. We bekijken hierbij of het werken met ondersteuningsniveaus helpend is.

¹¹ Onderzoeksrapporten om tot passende ondersteuning van leerlingen en studenten in de klas te komen (1).pdf

Primair onderwijs

Ter ondersteuning van leerkrachten, intern begeleiders/kwaliteitscoördinatoren en/of de schoolorganisatie heeft Onderwijscollectief kennis en expertise in huis. De inzet van Onderwijscollectief valt voor de extra ondersteuning algemeen PO uiteen in diverse onderdelen:

- Schoolbegeleiders
- Begeleiders passend onderwijs
- Onderwijskundig adviseurs
- Poortwachter vergoede dyslexiezorg
- Psychodiagnostisch medewerker
- ROK's
- Ondersteuningsbudget Schoolorganisatie PO
- Inclusief onderwijs en contextversterkend handelen

Schoolbegeleiders

Hoe is het nu georganiseerd?

Onderwijscollectief beschikt over schoolbegeleiders die reguliere PO-scholen ondersteunen bij het realiseren van passend en inclusief onderwijs. De schoolbegeleiders zijn generalisten, opgeleid tot orthopedagoog (generalist) of (GZ) psycholoog/schoolpsycholoog. Elke reguliere PO-school heeft één of twee vaste schoolbegeleiders, waar mogelijk hebben scholen binnen hetzelfde ROK dezelfde schoolbegeleider. Vraagstukken op leerling, leerkracht, groep, en schoolniveau worden opgepakt door de schoolbegeleider. Daar waar nodig werken ze samen met andere interne- en externe professionals binnen en buiten de school. Samen met de intern begeleider/kwaliteitscoördinator van de betrokken school geeft de schoolbegeleider inhoud aan de ondersteuningsroute. Deze staat beschreven in paragraaf 3.1.

Naast betrokkenheid op de scholen hebben schoolbegeleiders tijd, waarin zij niet aan een vaste school gekoppeld zijn. Deze tijd besteden schoolbegeleiders aan

professionalisering/intervisie, vergaderingen en projectgroepen binnen en buiten het samenwerkingsverband. Ook sluiten schoolbegeleiders regelmatig aan bij ROK-overleggen en de IB-/KC-netwerkoverleggen. De schoolbegeleiders werken samen met de begeleiders passend onderwijs, onderwijskundig adviseurs, poortwachter vergoede dyslexiezorg en psychodiagnostisch medewerker via overleg, casuïstiek-reflectie bijeenkomsten en interventie.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

- Uit de analyse van de startgesprekken uit het schooljaar 2025-2026 blijkt dat veel scholen en schoolbegeleiders positief zijn over de samenwerking. De verbeterpunten die naar voren komen richten zich voornamelijk op de structuur, procedures en de rollen in het ondersteuningsproces. Het gaat hier bijvoorbeeld om het maken van duidelijke afspraken en verwachtingen over elkaars inzet. Deze verbeterpunten pakt het bureau van het samenwerkingsverband in 2026 op.
- In de periode 2026-2030 blijft het bureau van het samenwerkingsverband elk jaar om feedback vragen. De feedback verwerkt het bureau in haar werkwijze. Dit is onderdeel van elk jaarplan. Zo blijven we continu verbeteren en leren.

Begeleiders passend onderwijs

Hoe is het nu georganiseerd?

De begeleiders passend onderwijs van Onderwijscollectief zijn specialisten met specifieke expertise op de gebieden: jonge kind, lezen/spelling en gedrag. De expertise van de begeleider passend onderwijs is, na overleg met de schoolbegeleider, beschikbaar voor alle reguliere PO-scholen. De begeleiders passend onderwijs zijn niet verbonden aan vaste scholen. Naast de inzet op de scholen hebben de begeleiders passend onderwijs, net als schoolbegeleiders, tijd die ze inzetten voor professionalisering, vergaderingen en projectgroepen binnen het samenwerkingsverband. De begeleiders passend onderwijs werken samen met de schoolbegeleiders, onderwijskundig adviseurs, poortwachter vergoede dyslexiezorg en psychodiagnostisch medewerker via overleg, casuïstiek-reflectie bijeenkomsten en interventie.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

Uit de startgesprekken blijkt behoefte aan het nog preventiever inzetten van medewerkers van het samenwerkingsverband. Die inzet moet gericht zijn op versterking van de klas/school en niet op de individuele leerling. In 2026-2030 onderzoeken we hoe dit vormgegeven kan worden, uiteraard samen met de PO-scholen en schoolbesturen. Belangrijk hierbij is dat de inzet van medewerkers van het samenwerkingsverband altijd aanvullend is op de basisondersteuning van de scholen.

Onderwijskundig adviseurs

Hoe is het nu georganiseerd?

De onderwijskundig adviseur draagt bij aan de kwaliteitsontwikkeling van het onderwijs door deskundig advies, beleidsmatige ondersteuning en inhoudelijke expertise te bieden aan begeleiders passend onderwijs, schoolbegeleiders, de staf/MT van Onderwijscollectief en de scholen.

De onderwijskundig adviseur initieert, ontwikkelt/coördineert en begeleidt overkoepelende projecten op onderwijskundig gebied. Zij brengt actuele kennis en inzichten in vanuit het onderwijsveld, onderzoekt en schrijft beleidsstukken, notities en adviezen ter ondersteuning van strategische en tactische onderwijsdoelen.

Daarnaast ondersteunt de onderwijskundig adviseur bij het vertalen van beleid naar praktische toepassingen in scholen en teams.

De onderwijskundig adviseur signaleert trends en ontwikkelingen in het onderwijs, rapporteert bevindingen en doet aanbevelingen op basis van data, observaties en gesprekken. Deze inzichten worden vertaald naar concrete uitvragen, onderzoeken en analyses op school- en bestuursniveau.

Door actief deel te nemen aan interne en externe werkgroepen kan de onderwijskundig adviseur actuele onderwijsthema's, onderzoeksresultaten en beleidsontwikkelingen tijdens teamdagen en bijeenkomsten presenteren richting het team en de scholen.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

De functie van onderwijskundig adviseur moet samen met de inzet van de strategisch adviseur en de beleidsmatige/projectmatige inzet vanuit schoolbegeleiders een logisch geheel vormen. Hierbij moet duidelijkheid bestaan in de taakverdeling. In 2026-2030 gaan we concreter uitwerken hoe de taken en verantwoordelijkheden tussen deze functies zijn verdeeld.

Poortwachter vergoede dyslexiezorg

Hoe is het nu georganiseerd?

Sinds 2009 is er voor de diagnostiek en behandeling van leerlingen in de basisschoolleeftijd met ernstige lees- en (mogelijk ook) spellingproblemen vergoeding mogelijk. Deze zorg wordt betaald uit de Jeugdwet. Vanaf 1 april 2022 neemt de poortwachter vergoede dyslexiezorg van Onderwijscollectief, in opdracht van en vanuit financiering door de gemeente Nissewaard en Voorne aan Zee, aanvragen voor vergoede dyslexiezorg in behandeling. De poortwachter draagt de aanvraag over aan de door ouder(s)/verzorger(s) gekozen gecontracteerde zorgaanbieder wanneer de aanvraag voor de leerling voldoet aan de eisen gesteld in het [Protocol Dyslexie Diagnostiek en Behandeling 3.0 versie 1.0](#). De zorgaanbieder stelt vervolgens vast of de diagnose dyslexie gesteld kan worden én gaat na of er een behandelindicatie Ernstige Dyslexie kan worden afgegeven.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

Wij willen de dyslexiezorg-keten binnen de gemeente Voorne aan Zee en Nissewaard verder versterken door het inzetten van de poortwachter vergoede dyslexiezorg. Samen met alle partners leesproblemen vroegtijdig signaleren, leerlingen ondersteunen en zorgen voor passende zorg en expertise voor de leerling die dit nodig heeft binnen een gestroomlijnd proces.

Psychodiagnostisch medewerker

Hoe is het nu georganiseerd?

De functie van psychodiagnostisch medewerker is opgebouwd uit drie hoofdtaken. De nadruk ligt hierbij op de eerste taak. Dit betreft het uitvoeren van leerlingonderzoeken. Dit bestaat onder andere uit het verzamelen van schriftelijke informatie over de leerling en de afname van gestandaardiseerde psychodiagnostische testen. De tweede hoofdtak bestaat uit samenwerking en verslaglegging: de onderzoeksresultaten worden vastgelegd en op verzoek toegelicht in een leerlingbespreking. De derde hoofdtak van een psychodiagnostisch medewerker betreft organiserende en ondersteunende taken, bijvoorbeeld digitaal beheer van de leerlingdossiers en het beheren van testmateriaal.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

We zullen in 2026-2030 de inzet van de psychodiagnostische medewerker inzetten conform de eenduidige werkwijze.

ROK-budget

Hoe is het nu georganiseerd?

Doel

We werken voor het PO samen in ROK's (zie ook paragraaf 3.1). Het ROK biedt de mogelijkheid om met scholen thuisnabij samen te kunnen werken, zodat leerlingen de best passende ondersteuning krijgen in hun omgeving. Het ROK-budget is bedoeld voor projecten binnen het ROK die erop zijn gericht om samen passend en inclusief onderwijs vorm te geven, bijvoorbeeld voor het inhuren van expertise om schooloverstijgend samen te werken aan actuele vraagstukken. Het budget faciliteert deze ontwikkeling. De middelen worden verdeeld conform de afgesproken verdeelsleutel¹².

¹² De middelen worden jaarlijks aan de schoolbesturen toebedeeld op basis van de verdeelsleutel 50% leerlingaantal (teldatum 1 februari) en 50% gewichtenregeling).

Verantwoording

Jaarlijks verantwoordt elk schoolbestuur de besteding van de ROK-middelen. De verantwoording is zowel horizontaal als verticaal; niet alleen richting het samenwerkingsverband, maar ook richting alle schoolbesturen in de Deelnemersraad. Eén keer per jaar vindt er in de Deelnemersraad een presentatiemoment plaats, waarin de schoolbesturen hun activiteiten en de geboekte voortgang presenteren. Hier bevragen de schoolbesturen elkaar. Zo houden we elkaar scherp en kunnen we van elkaar leren. Naast de presentaties levert ieder schoolbestuur een overzicht van de gemaakte uitgaven aan het samenwerkingsverband. Verder geven de schoolbesturen en/of ROK's een planmatige verantwoording waarin minimaal het beoogde doel, de uitgevoerde activiteiten, de (tussen)resultaten, het vervolg en de inzet van de middelen worden beschreven.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

- We zetten de huidige werkwijze van een beschikking met prestatie-eisen voort. Ook blijven we werken met dezelfde verdeelsleutel.
- We zetten scherp in op de doelmatige besteding van middelen, gekoppeld aan de doelen en resultaten uit dit ondersteuningsplan en contextgericht werken (zie ook hoofdstuk 5). De beschikking wordt sowieso al voorzien van prestatie-eisen die de scholen verplicht om jaarlijks verantwoording af te leggen over de inzet van deze middelen. Dit betreft een verantwoording achteraf. Aanvullend vragen wij aan de scholen om van tevoren op planmatige basis te laten zien hoe zij die middelen willen besteden. Ook vragen wij hen om aan te geven welke effecten dit naar verwachting heeft voor het realiseren van inclusief onderwijs. In de beschikkingen geven we ook aan waar de middelen niet voor bedoeld zijn.
- In de Werkagenda inclusief onderwijs wordt in 2026 gezamenlijk de huidige samenwerking binnen de ROK's geëvalueerd. Op basis van de evaluatie wordt de toekomstige vormgeving van de samenwerking bepaald, inclusief de passende werkwijze voor het doelmatig inzetten van de financiële middelen.

Ondersteuningsbudget schoolorganisatie PO

Hoe is het nu georganiseerd?

Doel

Thuisnabij onderwijs wordt in de klas mogelijk gemaakt. Met het 'Ondersteuningsbudget schoolorganisaties' kunnen schoolbesturen zelf keuzes maken hoe zij hun scholen versterken om passend, inclusief onderwijs te realiseren. De middelen zijn bedoeld voor doorontwikkeling van de extra ondersteuning en de ondersteuningsstructuur en kunnen dus niet ingezet worden voor de basisondersteuning. De middelen worden verdeeld conform de afgesproken verdeelsleutel¹³.

Verantwoording

De verantwoording voor dit budget vindt plaats op twee momenten in het kalenderjaar.

Aan de start van het kalenderjaar wordt zowel op bestuurs- als op schoolniveau aangegeven welke ontwikkelpunten in de ondersteuning opgepakt worden, hoe dit wordt gefinancierd en welke beoogde resultaten worden nagestreefd. Na afloop van het kalenderjaar wordt zowel op bestuurs- als op schoolniveau een eindverantwoording aangeleverd met een verantwoording van de ingezette middelen en een beschrijving van de gerealiseerde resultaten. De verantwoordingen worden samengevoegd door de schoolbesturen en besproken in de Deelnemersraad, zodat er transparantie is over de inzet van het ondersteuningsbudget en er gezamenlijk geleerd kan worden.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

- We zetten de huidige werkwijze van een beschikking met prestatie-eisen voort. Ook blijven we werken met dezelfde verdeelsleutel.
- We zetten scherp in op de doelmatige besteding van middelen, gekoppeld aan de doelen en resultaten uit dit ondersteuningsplan en contextgericht werken (zie ook hoofdstuk 5).

¹³ Elk schoolbestuur ontvangt jaarlijks € 30,00 per leerling (teldatum 1 februari).

Budget inclusief onderwijs en contextversterkend handelen

Hoe is het nu georganiseerd?

In 2025 is een incidenteel budget beschikbaar gesteld aan de reguliere schoolbesturen om initiatieven op het gebied van inclusief onderwijs te ondersteunen. De looptijd van dit budget is 2025 t/m 2027.

Doel

Het budget is bedoeld om de context, waarin leerlingen leren, te versterken. Dit betekent dat we investeren in de omgeving en de ondersteuning die nodig zijn om inclusief onderwijs mogelijk te maken. Door contextversterkend te handelen zorgen we ervoor dat alle leerlingen, ongeacht hun onderwijsbehoeften, gelijke kansen krijgen om zich te ontwikkelen. Dit gebeurt zoveel mogelijk thuisnabij en in samenwerking met leerlingen zonder extra onderwijsbehoefte.

Verantwoording

Er zijn duidelijke afspraken gemaakt over de verantwoording van het incidentele budget. Schoolbesturen informeren vooraf het samenwerkingsverband en elkaar over geplande projecten. Jaarlijks levert elk schoolbestuur een financieel overzicht aan over de besteding van middelen en voortgang van projecten. In het voorjaar rapporteren schoolbesturen in de Deelnemersraad over de doelmatigheid van de inzet van middelen, samen met de verantwoording van het ROK-budget. In 2028 wordt een definitieve verantwoording ingediend met een overzicht van de bestedingen, behaalde doelen en geleerde lessen.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

In de jaren 2026 en 2027 zullen de schoolbesturen PO middelen uit het 'Budget inclusief onderwijs en contextversterkend handelen' ontvangen. Dit zal inhoudelijk voortbouwen op de hiervoor beschreven systematiek bij de incidentele middelen die de schoolbesturen PO in 2025 hebben ontvangen.

In 2027 evalueren we onze huidige bekostigingssystematiek inclusief een beschrijving van de verdeling van taken en verantwoordelijkheden in het inzetten en sturen op de middelen. Ook wordt hierin gekeken hoe de verantwoording van middelen efficiënter kan

worden vormgegeven. In de evaluatie van de bekostigingssystematiek doen we ook aanbevelingen voor aanpassingen hierin. In hoofdstuk 5 is dit verder uitgewerkt. Het budget 'Inclusief onderwijs en contextversterkend handelen' maakt ook onderdeel uit van deze evaluatie. Er zal hierbij ook worden bekeken of maatwerk wordt geïntegreerd in dit budget.

Voortgezet onderwijs

Ter ondersteuning van docenten, ondersteuningscoördinatoren en/of de schoolorganisatie heeft Onderwijscollectief expertise in huis, bijvoorbeeld op het gebied van aggression replacement training, psycho-educatie en docentcoaching. Leidend principe is dat docenten het verschil maken voor leerlingen. De inzet van Onderwijscollectief valt voor de extra ondersteuning algemeen VO uiteen in diverse onderdelen:

- Begeleiders inclusief onderwijs
- Consultteam
- Ondersteuningsbudget schoolorganisatie VO
- Ondersteuning bij het opzetten van trajectvoorzieningen
- Voortijdig Schoolverlaters: overstapcoaches en loopbaanoriëntatie- en begeleiding

Begeleiders inclusief onderwijs (BIO)

Hoe is het nu georganiseerd?

Onderwijscollectief beschikt over begeleiders inclusief onderwijs (voorheen begeleiders passend onderwijs genoemd) die reguliere VO-scholen ondersteunen bij het realiseren van passend en inclusiever onderwijs. De BIO's zijn generalisten met expertise in docentversterking en op diverse gebieden van leerlingondersteuning en zij werken als constructieve partners binnen de ondersteuningsteams. Naast de expertise die alle BIO's hebben, zijn er ook BIO's die extra geschoold zijn op bepaalde thema's. Deze expertise is beschikbaar voor alle scholen door middel van ambulante trajecten. De BIO is een

sparringpartner voor zowel de ondersteunings-coördinator, als voor docenten. Elke reguliere VO-school heeft één of meerdere vaste BIO's, die in overleg met de school op vaste tijden aanwezig zijn op de school.

Naast de inzet op de scholen, hebben de BIO's minimaal 1 dagdeel per week waarin zij niet als BIO op een school worden ingezet. Dit dagdeel zorgt er tevens voor dat als een BIO niet op de afgesproken momenten op de school aanwezig kan zijn, deze tijd zoveel mogelijk kan compenseren. Deze tijd besteden BIO's aan professionalisering/intervisie, aan workshops, trainingen aan docenten en/of leerlingen, aan ambulante inzet op andere scholen en aan vergaderingen en projectgroepen binnen het samenwerkingsverband. Als de invulling van deze werkzaamheden plaatsvinden op tijdstippen dat de BIO gekoppeld is aan een school, vindt zoveel als mogelijk compensatie plaats.

De BIO's werken samen met de gedragswetenschappers via overleg, interventie en casuïstiekbesprekingen.

De BIO's zijn in dienst van het samenwerkingsverband, waarmee Onderwijscollectief verantwoordelijk is voor de personeelszorg en professionalisering. Op de dagdelen dat de BIO's op de scholen aanwezig zijn, maken zij onderdeel uit van het ondersteuningsteam van de school 'als externe partner'. Het team van de BIO's en gedragswetenschappers ontmoet elkaar tijdens intervisiemomenten, teamoverleggen, professionaliserings-momenten en casuïstiekbesprekingen.

De kaders voor de inzet van de BIO's en de gedragswetenschappers zijn, in afstemming met de scholen, door Onderwijscollectief bepaald. De werkzaamheden op de scholen vallen binnen deze kaders, waarbij maatwerk per school mogelijk is.

De verdeling van de formatie BIO over de scholen vindt plaats aan de hand van de afgesproken verdeelsleutel en deze verdeling geldt in principe voor vier jaar¹⁴. De dagen waarop de BIO aanwezig is op de school, worden zoveel mogelijk in overleg met de scholen bepaald.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

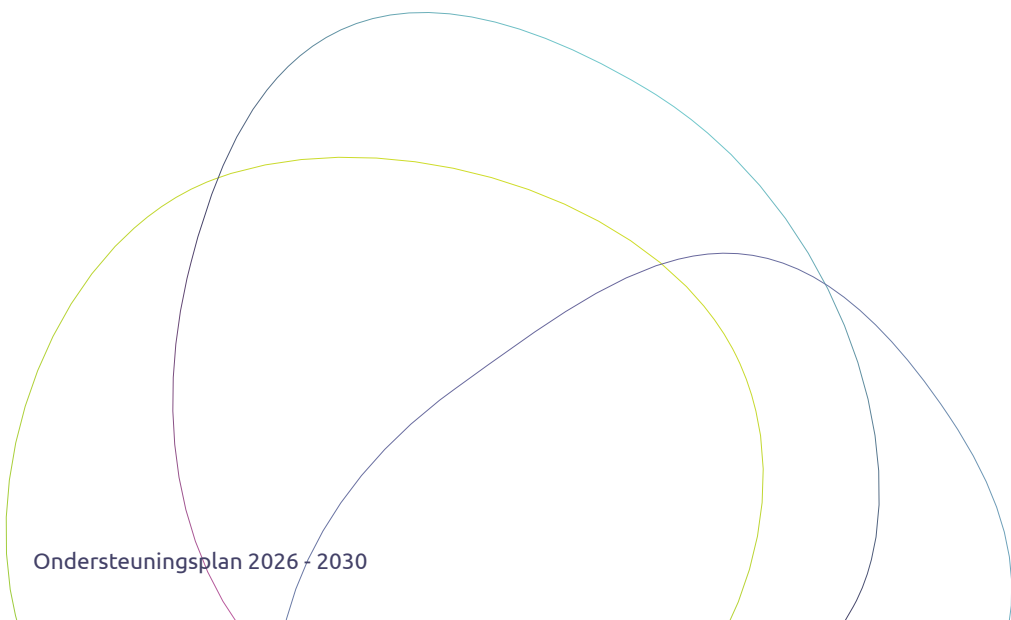
Het bureau van het samenwerkingsverband ontwikkelt de rol van de BIO (begeleider inclusief onderwijs) door, zodat deze beter aansluit bij de ambitie om inclusief onderwijs te realiseren.

Uitgewerkt houdt dit in:

- Het bureau van het samenwerkingsverband bestendigt de bestaande inzet van de BIO kwalitatief en kwantitatief.
- Het bureau van het samenwerkingsverband meet gestructureerd de ervaren meerwaarde van de BIO. De werkwijze hierbij wordt in 2026 uitgewerkt. Hierbij zullen de wensen van de scholen op het gebied van de gewenste expertise meegenomen worden.
- Het zwaartepunt van de inzet van de BIO is nu per school verschillend. Er is ruimte voor maatwerk, aangezien de behoeften van de verschillende scholen voor de inzet van de BIO anders kunnen zijn. Deze maatwerkafspraken moeten wel binnen de kaders van de werkzaamheden blijven vallen.
- De BIO's worden planmatiger ingezet. Bij alle casussen waarbij de BIO wordt ingezet worden vooraf door de BIO, de betrokken professionals uit de school en de leerling zelf de doelen bepaald die we in de specifieke casus willen realiseren. Deze doelen worden altijd geëvalueerd. De BIO gaat hierbij meer inzetten op het systeem om de leerling heen (mentor/coach, docenten, ouders, pedagogisch en didactisch klimaat, etc.).

- Het bureau van het samenwerkingsverband heeft in beeld welke expertise de BIO's nu hebben en inventariseren de opleidings- en scholingswensen vanuit de scholen. Op basis hiervan breidt het bureau van het samenwerkingsverband gericht de expertise van de BIO uit, waarbij zij ook de samenwerking verstevigen tussen de BIO en het gespecialiseerd onderwijs. Voor de uitbreiding van expertise wordt onder andere gedacht aan verdere verdieping van docentversterkend handelen en het versterken van reflectie- en adviesvaardigheden.
- De individuele leerlingbegeleiding die de BIO biedt is altijd kortdurend en gekoppeld aan een hulpvraag van mentor/docent/leerling. Het doel is ook altijd versterking van de mentor/docent.
- De BIO's geven samen met gedragswetenschappers advies over de ondersteuningsstructuur van de reguliere VO-scholen.
- De BIO's ondersteunen leerlingen en scholen bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften die de overstap maken van het PO naar het VO.
- De BIO's nemen deel aan projecten en beleidsontwikkeling, bijvoorbeeld rondom de ontwikkeling van het OPP, thuiszitters, meer- en hoogbegaafdheid en samenwerking onderwijs-jeugdhulp.

¹⁴ Elke school krijgt 0,2 vaste formatie. De rest van de beschikbare formatie wordt verdeeld op basis van 75% leerlingaantallen (minus ISK-leerlingen) + 25% op basis van de verdeling van de onderwijskansen voortgezet onderwijs.

Consultteam

Hoe is het nu georganiseerd?

Het consultteam is een team van gedragswetenschappers dat vanuit preventief oogpunt, scholen binnen het werkgebied van Onderwijscollectief VPR ondersteunt bij onderwijs-ondersteuningsvragen van leerlingen en scholen. Het consultteam heeft een adviserende en ondersteunende taak. Samenvattend zijn de taken van het consultteam:

- Schoolconsulent. Aan elke V(S)O-school is een gedragswetenschapper verbonden als schoolconsulent. Op reguliere basis vinden schoolconsulten plaats met de schoolconsulent, de BIO en de ondersteuningscoördinator. In deze schoolconsulten worden de hulpvragen besproken die door de school zijn ingediend. Wanneer een school een leerling of situatie anoniem en kort wil voorleggen dan kan dit ook tijdens het schoolconsult worden besproken. Ook kan er meegedacht worden met algemene vragen over bijvoorbeeld de ondersteuningsstructuur in de school, het dyslexiebeleid, het analyseren van een dossier of psychodiagnostisch onderzoek, of over (zorgelijke) trends die zichtbaar zijn in de scholen.
- Het consultteam heeft ook een reflecterende rol richting scholen. Het consultteam geeft vanuit een helicopterview feedback aan scholen over hun ondersteuningsstructuur en benoemt successen en opbouwende verbeterpunten. Dit gebeurt in de schoolconsulten, in de jaarlijkse reflectiegesprekken en in de input die wordt gegeven aan de scholen voor het plan van aanpak dat zij jaarlijks maken voor de doorontwikkeling van de ondersteuningsstructuur.
- Samenwerking met VSO-scholen en andere ketenpartners. Het consultteam legt geregeld werkbezoeken af aan ketenpartners, waaronder de SO- en VSO-scholen. Ook vindt samenwerking plaats met de VSO-scholen buiten onze regio, waar leerlingen vanuit onze regio onderwijs volgen.
- Het consultteam is betrokken bij thuiszitters en werkt samen met partners om een passende (onderwijs)plek te vinden. Dit gebeurt conform de aanpak thuiszitters, waarin duidelijk is omschreven wie wanneer de regie pakt.

- Het consultteam ondersteunt leerlingen en scholen bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften die de overstap maken van het PO naar het VO.
- De gedragswetenschappers nemen deel aan projecten en beleidsontwikkeling, bijvoorbeeld rondom de ontwikkeling van het OPP, thuiszitters, meer- en hoogbegaafdheid en samenwerking onderwijs-jeugdhulp.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

Het bureau van het samenwerkingsverband ontwikkelt de rol van het consultteam door, zodat deze beter aansluit bij de ambitie om inclusief onderwijs te realiseren. Uitgewerkt houdt dit in:

- Het bureau van het samenwerkingsverband bestendigt kwalitatief de bestaande inzet van het consultteam.
- Het bureau van het samenwerkingsverband meet gestructureerd de ervaren meerwaarde van het consultteam door het afnemen van enquêtes bij de ondersteuningscoördinatoren, kwalitatieve reflecties of casusanalyses.
- Het bureau van het samenwerkingsverband stimuleert het preventiever werken door het consultteam, onder andere door het aanscherpen van de inhoud van de schoolconsulten, zodat hier de adviezen van het consultteam in worden besproken over hoe de school zich kan ontwikkelen richting inclusief onderwijs. Het betreft hier maatwerk per school.
- Het bureau van het samenwerkingsverband intensificeert de samenwerking van het consultteam met de VSO-scholen.

Ondersteuningsbudget schoolorganisatie VO

Hoe is het nu georganiseerd?

De reguliere VO-scholen ontvangen in twee aparte stromen middelen vanuit het samenwerkingsverband: het 'Ondersteuningsbudget schoolorganisatie VO' (deze paragraaf) en de VMBO-ondersteuningsmiddelen (zie paragraaf 3.4).

Doel

Thuisnabij onderwijs wordt in de klas mogelijk gemaakt. Met het 'Ondersteuningsbudget schoolorganisatie' kunnen schoolbesturen zelf keuzes maken hoe zij hun scholen versterken om passend, inclusief onderwijs te realiseren.

De middelen zijn bedoeld voor doorontwikkeling van de extra ondersteuning en de ondersteuningsstructuur en kunnen dus niet ingezet worden voor de basisondersteuning. De middelen worden verdeeld conform de afgesproken verdeelsleutel¹⁵.

Verantwoording

Jaarlijks maakt elke reguliere VO-school een beschrijving van de ondersteuningsstructuur en een plan van aanpak om de ondersteuningsstructuur (inclusief trajectvoorziening) door te ontwikkelen. Voor dit plan is feedback gekregen van de BIO, de schoolconsulent en een vertegenwoordiging vanuit de gemeenten.

Er vindt horizontale en verticale verantwoording plaats, zowel inhoudelijk als financieel. We monitoren jaarlijks op basis van het plan van aanpak en vanuit de verantwoordingsinformatie waaraan het budget besteed is en gaan met de scholen en met elkaar (scholen en samenwerkingsverband) hierover in gesprek. De verantwoordingen van scholen worden breed gedeeld en er vindt een gesprek over plaats op zowel het niveau van de schoolbesturen als de schoolleiders.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

- We zetten de huidige werkwijze van een beschikking met prestatie-eisen voort. Ook blijven we werken met dezelfde verdeelsleutel.
- We zetten scherp in op de doelmatige besteding van middelen, gekoppeld aan de doelen en resultaten uit dit ondersteuningsplan en contextgericht werken (zie ook hoofdstuk 5). De beschikking wordt sowieso al voorzien van prestatie-eisen die de scholen verplichten om jaarlijks verantwoording af te leggen over de inzet van deze middelen. Dit betreft een verantwoording achteraf. Aanvullend hierop gaan we van scholen vragen aan de voorkant op planmatige basis te laten zien hoe de middelen besteed zullen worden en welke effecten dit naar verwachting heeft op het realiseren van inclusief onderwijs. In de beschikkingen geven we ook aan waar de middelen niet voor bedoeld zijn.
- De intentie bestaat om de komende jaren duurzaam meer te investeren in de reguliere VO-scholen. Dit kan worden gerealiseerd als het deelnamepercentage VSO wordt verlaagd. Dit leidt namelijk tot ruimte in de begroting.
- In 2027 evalueren we onze huidige bekostigingssystematiek inclusief een beschrijving van de verdeling van taken en verantwoordelijkheden in het inzetten en sturen op de middelen. In deze evaluatie doen we ook aanbevelingen voor aanpassingen hierin. In hoofdstuk 5 is dit verder uitgewerkt.

¹⁵ Voor het 'Ondersteuningsbudget schoolorganisatie VO' geldt dat het beschikbare budget wordt verdeeld op basis van de verdeelsleutel van 75% leerlingaantallen (minus ISK-leerlingen) en 25% van de onderwijskansenscores (vanuit de landelijke regeling onderwijskansen voortgezet onderwijs).

Ondersteuning bij het opzetten van trajectvoorzieningen

Afspraak: elke reguliere VO-school realiseert een trajectvoorziening

Afgesproken is dat uiterlijk 1 augustus 2027 in elke reguliere VO-school een trajectvoorziening is gerealiseerd.

Het doel van de trajectvoorziening is dat leerlingen met extra onderwijs-ondersteuning het reguliere onderwijs kunnen blijven volgen. Het moet leiden tot meer onderinstroom in regulier VO en minder uitstroom naar het VSO.

De trajectvoorziening zorgt ervoor dat leerlingen extra ondersteuning kunnen krijgen zodat ze de reguliere lessen zoveel mogelijk kunnen blijven volgen.

De trajectvoorziening is bijvoorbeeld bedoeld voor leerlingen met internaliserende/ externaliserende problematiek, leerlingen met angst, leerlingen die een time-out nodig hebben, dubbelbijzondere leerlingen en/of thuiszitters.

Naast individuele ondersteuning van leerlingen heeft de trajectvoorziening een contextversterkend doel: het draagt bij aan een lerend effect binnen de gehele school. Door kennisdeling, gezamenlijke reflectie en professionalisering wordt het handelingsrepertoire van de schoolorganisatie versterkt en ontstaat een inclusievere schoolcultuur die ten goede komt aan alle leerlingen.

We zijn voornemens om in onze regio een Connect -voorziening te starten (zie paragraaf 3.7). Deelname aan de trajectvoorziening is voorliggend aan de optie tot instroom in Connect.

Een aantal voorwaarden is belangrijk voor een succesvolle trajectvoorziening.

De voorziening moet goed ingebed zijn in de ondersteuningsstructuur binnen de school en er moet een eenduidige visie/beleid vanuit de schoolleiding worden uitgedragen.

Er moet draagvlak zijn (of anders gecreëerd worden) binnen de school met een duidelijk beeld van de doelgroep voor de trajectvoorziening. De trajectvoorziening moet zijn bemensd met vaste begeleiders met pedagogische kwaliteiten bij wie leerlingen zich prettig voelen. Belangrijk is dat de leerling positief is over deelname aan de trajectvoorziening en dat het de leerling rust brengt.

De invulling van de trajectvoorziening betreft maatwerk per school, omdat de voorziening in de ondersteuningsstructuur moet zijn ingebed.

Elke reguliere VO-school maakt bij de start van de voorziening een concreet plan van aanpak, waarin ook is opgenomen hoe de trajectvoorziening wordt vormgegeven en hoe de trajectvoorziening positief doorwerkt in de bredere context van de school. De BIO's en de schoolconsulenten denken mee over de trajectvoorziening in de school.

Na de start van de trajectvoorziening, zal de voorziening integraal onderdeel worden van het plan van aanpak voor de doorontwikkeling van de ondersteuningsstructuur die de scholen jaarlijks maken (zie hiervoor). De scholen zijn zelf verantwoordelijk voor het realiseren van de vaste formatie voor de trajectvoorziening. De BIO's kunnen een rol spelen in de begeleiding van leerlingen die gebruik maken van de trajectvoorziening.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

Er wordt een volledige dekking van trajectvoorzieningen op alle reguliere VO-scholen gerealiseerd. Uitgewerkt houdt dit in:

- Hiervoor wordt een duidelijke beschrijving van de doelgroep van de trajectvoorziening opgesteld. Hierbij wordt ook de expertise vanuit het gespecialiseerd onderwijs benut. Tevens wordt gezamenlijk een beeld geschetst van welke ondersteuning minimaal benodigd is in een trajectvoorziening.
- We zorgen voor een duidelijke doelgroepbepaling en doelgroepscheiding voor de trajectvoorzieningen op de reguliere scholen, de VMBO-supportafdeling, de Connect-voorziening en het gespecialiseerd onderwijs.
- Heldere scheiding en samenwerking tussen trajectvoorziening en Connect-voorziening.
- Financiële borging. Voor het realiseren en borgen van de trajectvoorziening zijn financiële middelen benodigd. Het samenwerkingsverband heeft hiervoor een financiële impuls gegeven aan de schoolbesturen. We maken een gezamenlijk plan hoe de financiering voor de trajectvoorzieningen geborgd kan worden.
- We organiseren intervisie tussen de scholen over de trajectvoorzieningen om van elkaar te leren. Ook faciliteren we de uitwisseling met het gespecialiseerd onderwijs.

Voortijdig schoolverlaters: overstapcoaches, loopbaanoriëntatie- en begeleiding

Hoe is het nu georganiseerd?

Onderwijscollectief VO neemt deel aan het Regionaal Programma “Voortijdig schoolverlaters / jongerenwerkgelegenheid” in regio Rijnmond. De doelen van dit programma zijn het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en realiseren dat zoveel mogelijk jongeren onderwijs volgen en/of werken. De focus van het programma ligt op een sluitende ketenaanpak, die jongeren ondersteunt in hun traject van school naar werk en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten.

De VO-scholen zijn verantwoordelijk voor het begeleiden van leerlingen in de overstap naar een vervolgopleiding of werk. Voor de leerlingen voor wie deze overgang niet vanzelf gaat, zijn vanuit Onderwijscollectief overstapcoaches actief op de VO-scholen. Zij begeleiden leerlingen, die extra ondersteuning hebben, bij de overstap naar het MBO of bij een afgebroken HAVO/VWO naar een vervolgstap. De overstapcoaches richten zich ook op deskundigheidsbevordering van decanen en contacten op de VO-scholen met betrekking tot loopbaanoriëntatie- en begeleiding. Onderwijscollectief neemt ook deel aan het regionale VO-MBO overleg. Ook vindt afstemming plaats tussen Onderwijscollectief en de gemeenten.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

- Versterking van scholen via (interne) overstapcoaches en deskundigheidsbevordering, zodat decanen meer jongeren zelfstandig kunnen begeleiden.
- Doel: 95% van begeleide leerlingen staat op 1 oktober ingeschreven bij een vervolgopleiding.
- Er is structureel minder subsidie beschikbaar. De inzet van de overstapcoaches vanuit Onderwijscollectief VO zal daarom jaarlijks opnieuw worden overwogen.
- Gemeenten, schoolbesturen en het bureau van het samenwerkingsverband ontwikkelen gezamenlijke werkafspraken rond voortijdig schoolverlaters, waarbij ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid bijdraagt.

3.4 Extra ondersteuningsarrangementen

Naast de extra ondersteuning die beschikbaar is voor alle leerlingen en scholen, heeft Onderwijscollectief een aantal vormen van extra ondersteuning gericht op individuele leerlingen en specifieke doelgroepen, die bijdragen aan een inclusiever systeem.

Primair onderwijs

In het primair onderwijs bestaat een aantal onderdelen die specifiek zijn gericht op leerlingen of groepen: de impulsklas, maatwerkarrangementen en fysieke arrangementen.

Impulsklas

Hoe is het nu georganiseerd?

De impulsklas is voor leerlingen die het in de klas moeilijk hebben door hun werkhouding en gedrag, en waarbij ouders een belangrijke rol willen spelen om dit te veranderen. Met de impulsklas willen we leerlingen een extra impuls in hun ontwikkeling geven, om zo (vroegtijdig) te voorkomen dat problemen groter worden waardoor leerlingen regulier onderwijs kunnen blijven volgen.

In de impulsklas verbeteren leerlingen hun werkhouding en gedrag. Dat doen ze samen met één van hun ouders, een dagdeel in de week gedurende 12 weken. De leerlingen hebben zelf gedragsdoelen opgesteld, met hulp van hun ouders en leerkracht.

In de impulsklas werken de leerlingen aan hun doelen met hun eigen schoolwerk, geholpen door speciale impulsklasbegeleiders én door hun ouders. De overige vier dagen wordt er volop geoefend in de eigen klas.

De impulsklasbegeleiders werken intensief samen met de leerlingen, ouders, leerkracht en intern begeleider/kwaliteitscoördinator. Bijzonder aan de impulsklas is dat een ouderbegeleider de ouders helpt en ondersteunt bij opvoed- en ondersteuningsvragen. Het gaat hier om (preventieve) jeugdhulpvraagstukken. Zo worden het kind en het gezin ook binnen hun eigen context ondersteund.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

- We zetten de huidige werkwijze en omvang van de impulsklas voort.
- We stellen in 2026 rolbeschrijvingen op voor de impulsklasbegeleider en de ouderbegeleider. Op basis hiervan bepalen we wat logisch is qua financiering van deze rollen. Zo nodig gaan we hierover het gesprek aan met gemeenten.
- Momenteel is één van de impulsklasbegeleider in dienst bij het samenwerkingsverband en huurt het bureau van het samenwerkingsverband één impulsklasbegeleider in. Afhankelijk van de rolbeschrijvingen die het bureau van het samenwerkingsverband gaat opzetten, bepaalt het bureau van het samenwerkingsverband of zij ook ze de ouder- kindbegeleider in dienst willen nemen van het bureau van het samenwerkingsverband.
- Naast de impulsklassen die het samenwerkingsverband faciliteert, zijn er ook in diverse ROK's initiatieven die soortgelijke impulsgroepen realiseren die vanuit de ROK-middelen worden gefinancierd. We gaan duidelijke afspraken maken over de samenhang hiertussen om enerzijds van de verschillende initiatieven te kunnen leren en anderzijds een logisch geheel van financiering te realiseren.
- Vanaf 2026 gaan we de inzet van de impulsklas gestructureerd monitoren en evalueren. Om dit te kunnen doen stellen we in 2026 meetbare doelen op voor de Impulsklas, die voortbouwen op de doelen die zijn opgenomen in dit ondersteuningsplan.

Maatwerkarrangementen

Hoe is het nu georganiseerd?

Het ondersteuningsaanbod van het samenwerkingsverband is divers. Alle inzet is erop gericht dat leerlingen zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen en daarbij zoveel mogelijk onderwijs volgen in de eigen wijk. Er zijn situaties waarin de uitgevoerde interventies niet hebben geholpen en het ondersteuningsaanbod / de expertise van het personeel van het bureau van het samenwerkingsverband niet langer aansluit op de gevraagde ondersteuning voor een leerling. Dan is er letterlijk 'Maatwerk' nodig. Het kan daarbij zowel gaan om inhoud (specifieke expertise) als uitvoering van een arrangement, of een combinatie hiervan.

Wanneer het onderwijs aan een leerling niet passend gemaakt kan worden door inzet van het bestaande ondersteuningsaanbod willen we door de inzet van een maatwerkarrangement voorkomen dat op een school handelingsverlegenheid ontstaat. Maatwerk kan worden aangevraagd wanneer het geformuleerde ondersteuningsaanbod niet valt binnen de basisondersteuning van de school (preventieve en licht curatieve interventies zijn planmatig uitgevoerd) en/of niet valt binnen het (extra) ondersteuningsaanbod dat het SWV biedt.

We bieden de volgende soorten maatwerk aan:

- Maatwerk (regulier) voor leerlingen binnen het regulier basisonderwijs.
- Maatwerk (specifieke doelgroep) voor leerlingen binnen het gespecialiseerde onderwijs.
- Maatwerk ter overbrugging voor een afgegeven TLV.

Er zijn voorwaarden verbonden aan de inzet van maatwerk. Het doel moet bijvoorbeeld vooraf helder worden geformuleerd en er wordt vastgelegd op welke wijze de school de ondersteuning na inzet van het arrangement overneemt.

We evalueren de inzet van al het maatwerk jaarlijks om te bepalen of het maatwerk op de juiste manier wordt ingezet, en of er bijstelling van de kaders nodig is.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

- Samen met de school evalueert het bureau van het samenwerkingsverband altijd het effect van het ingezette maatwerk. De evaluatie dient twee doelen.
Ten eerste wordt op casusniveau bepaald of het beoogde doel met de inzet van het maatwerk is behaald of dat er aanvullende interventies nodig zijn. Ten tweede houden we door maatwerk structureel te evalueren, zicht op de effectiviteit en doelmatigheid van de inzet van maatwerk.
- Het bureau van het samenwerkingsverband onderzoekt hoe kortdurend maatwerk gericht kan worden ingezet. Kortdurend maatwerk is bedoeld voor vragen die op te lossen zijn met kortdurende, op het individu gerichte interventies. Het bureau van het samenwerkingsverband maakt expliciet welke vragen het betreft (denk aan ondersteuning op gedrag, overstap- en verhuisleerlingen of maatwerk gericht op didactische leerdoelen).
Daarnaast wordt het beoordelingsproces van maatwerk herzien, waarbij rollen en verantwoordelijkheden nader worden uitgewerkt.
- Er is breed draagvlak voor de mogelijkheid om langdurend maatwerk in te zetten om leerlingen een passende plek in het regulier onderwijs te kunnen (blijven) bieden. We willen deze optie nader verkennen, waarbij we in kaart brengen welke vraagstukken zich op scholen voordoen en welke interventies daarbij effectief en duurzaam zijn. In dat kader onderzoeken we specifiek welke ondersteuning bij langdurende vraagstukken structurele meerwaarde biedt. Daarbij sluiten we niet op voorhand aan bij individuele maatwerktrajecten, maar kijken we nadrukkelijk naar alternatieven die de onderwijscontext versterken. Denk aan een andere inzet van onderwijsassistenten, aanvullende expertise vanuit het samenwerkingsverband of een meer geïntegreerde samenwerking met jeugdhulp. Met deze verkenning willen we komen tot toekomstbestendige keuzes die zowel leerlingen als scholen duurzaam ondersteunen.

Fysieke arrangementen

Hoe is het nu georganiseerd?

Om passend onderwijs binnen de reguliere setting te faciliteren voor kinderen met een fysieke onderwijsbehoefte (vaak een lichamelijke/medische beperking) is een apart budget beschikbaar. Bij de meeste arrangementen wordt de ondersteuning geboden door het inzetten van extra nabijheid van bijvoorbeeld een ergotherapeut, onderwijsassistent of experts op het gebied van het fysiek/medisch aspect of het inzetten van middelen waardoor deze leerlingen en hun medeleerlingen minder hinder ervaren binnen de school.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

De afgelopen jaren wordt een minder groot beroep gedaan op fysieke arrangementen. Het bureau van het samenwerkingsverband verwacht wel dat er bij de scholen behoefte blijft aan deze arrangementen.

Hier willen we meer zicht op krijgen en daarom gaat het bureau van het samenwerkingsverband de fysieke arrangementen nauwer monitoren. In 2027 vindt een evaluatie plaats van de huidige bekostigingssystematiek. Hierin zal ook worden meegenomen of de inzet van fysieke arrangementen apart noodzakelijk blijft, of dat dit kan worden geïntegreerd in een ander budget.

Voortgezet onderwijs

In het voortgezet onderwijs bestaat een aantal onderdelen die specifiek zijn gericht op leerlingen of groepen:

VMBO-ondersteuningsmiddelen¹⁶

Hoe is het nu georganiseerd?

De VO-scholen ontvangen in twee aparte stromen middelen vanuit het samenwerkingsverband: het 'Ondersteuningsbudget schoolorganisatie VO' (zie paragraaf 3.3) en de VMBO-ondersteuningsmiddelen (deze paragraaf).

Doel

De VMBO-ondersteuningsmiddelen zijn bedoeld voor het bieden van extra ondersteuning in het VMBO. De middelen moeten sowieso worden ingezet voor expertise en professionalisering van de docenten. Het gaat hier zowel om het investeren in de basishouding van (startende) docenten als om structurele investering in de bredere schoolorganisatie. Daarnaast mogen de middelen worden ingezet voor klassenverkleining en/of extra ondersteuning op pedagogisch of didactisch gebied. De middelen worden verdeeld conform de afgesproken verdeelsleutel¹⁷.

Verantwoording

De scholen zijn verantwoordelijk voor de financiële en inhoudelijke verantwoording van de 'Ondersteuningsmiddelen VMBO'. Deze verantwoording geeft inzichtelijk weer hoe de middelen zijn besteed: wat was het doel, welke acties zijn ingezet en wat waren de resultaten?

¹⁶ Onderwijscollectief VO heeft gekozen voor 'opting out' voor de LWOO-middelen.

De voormalige middelen LWOO worden ingezet als VMBO-ondersteuningmiddelen.

¹⁷ Voor de VMBO-ondersteuningsmiddelen geldt hierbij de verdeelsleutel van leerlingaantallen in klas 3 en klas 4 met verschillende zwaarte (basis 4, kader 3, gemengd 1, theoretisch 1).

De verantwoording bevat in ieder geval een beschrijving van hoe de onderwijsondersteuning voor VMBO-leerlingen eruit ziet die wordt gefinancierd vanuit de lumpsum van de VO-school zelf, en wat aanvullend wordt gerealiseerd voor VMBO-leerlingen vanuit de 'Ondersteuningsmiddelen VMBO'. Er vindt horizontale en verticale verantwoording plaats, zowel inhoudelijk als financieel. De verantwoordingen van scholen worden breed gedeeld en er vindt een gesprek over plaats op zowel het niveau van de schoolbesturen als de schoolleiders.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

- We zetten de huidige werkwijze van een beschikking met prestatie-eisen voort. Ook blijven we werken met dezelfde verdeelsleutel.
- We zetten scherp in op de doelmatige en planmatige besteding van middelen, gekoppeld aan de doelen en resultaten uit dit ondersteuningsplan en contextgericht werken (zie ook hoofdstuk 5).

De beschikking wordt sowieso al voorzien van prestatie-eisen die de scholen verplichten om jaarlijks verantwoording af te leggen over de inzet van deze middelen. Dit betreft een verantwoording achteraf. Aanvullend hierop gaan we van scholen vragen aan de voorkant op planmatige basis te laten zien hoe de middelen besteed zullen worden en welke effecten dit naar verwachting heeft voor inclusiever onderwijs.

VMBO-supportafdeling

Hoe is het nu georganiseerd?

Doel

De VMBO-supportafdeling van het Maerlant biedt VMBO-basis en VMBO-kader niveau onderwijs aan vier klassen, met minimaal 13 en maximaal 15 leerlingen per klas, verdeeld over twee leerjaren. De VMBO-supportafdeling biedt een rustige werkomgeving in een kleine setting met veel structuur, duidelijkheid en voorspelbaarheid. Doel van de VMBO-supportafdeling is om deze leerlingen na leerjaar 2 te laten uitstromen naar het reguliere VMBO-onderwijs.

Verantwoording

Jaarlijks dient het Maerlant een schriftelijke verantwoording in, conform de prestatie-eisen die in de beschikking zijn opgenomen. In het jaarlijkse gesprek met het Maerlant wordt de VMBO-supportafdeling besproken en wordt kritisch gekeken naar welke doelgroep wordt bediend en waarom hiervoor aanvullende financiering noodzakelijk is. Ook geeft het Maerlant elke twee jaar een toelichting aan de andere schoolleiders over het arrangement VMBO-supportafdeling.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

De VMBO-supportafdeling wordt versterkt. Uitgewerkt houdt dit in:

- We zetten de huidige werkwijze van een beschikking met prestatie-eisen voort.
- We zetten scherp in op de doelmatige en planmatige besteding van middelen, gekoppeld aan de doelen en resultaten uit dit ondersteuningsplan en contextgericht werken (zie ook hoofdstuk 5).
- We zorgen voor een duidelijke doelgroepbepaling- en doelgroepscheiding voor de trajectvoorzieningen op de reguliere scholen, de VMBO-supportafdeling, de Connect-voorziening en het gespecialiseerd onderwijs.

Ontwikkelgroep

Hoe is het nu georganiseerd?

Doel

In de ontwikkelgroep van VSO Maarland is plaats voor acht leerlingen die naast hun verstandelijke beperking, een extra beperking hebben. De leerlingen zijn 12 t/m 16 jaar oud met een complexe onderwijsbehoefte op sociaal-emotioneel gebied. Op verschillende ontwikkelingsgebieden bestaat bij deze leerling een achterstand. De leerlingen stromen in principe uit als zij 16 jaar zijn.

Verantwoording

Jaarlijks dient VSO Maarland een schriftelijke verantwoording in, conform de prestatie-eisen die in de beschikking zijn opgenomen.

In het jaarlijkse gesprek met VSO Maarland wordt de ontwikkelgroep besproken en wordt kritisch gekeken naar wat wordt bekostigd uit de TLV-financiering en wat er extra aanvullend benodigd is. Ook geeft VSO Maarland elke twee jaar een toelichting aan de andere schoolleiders over het arrangement ontwikkelgroep.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

De Ontwikkelgroep wordt versterkt. Uitgewerkt houdt dit in:

- We zetten de huidige werkwijze van een beschikking met prestatie-eisen voort.
- We zetten scherp in op de doelmatige en planmatige besteding van middelen, gekoppeld aan de doelen en resultaten uit dit ondersteuningsplan en contextgericht werken (zie ook hoofdstuk 5).

Verbreiding dekkend netwerk in eigen regio

Hoe is het nu georganiseerd?

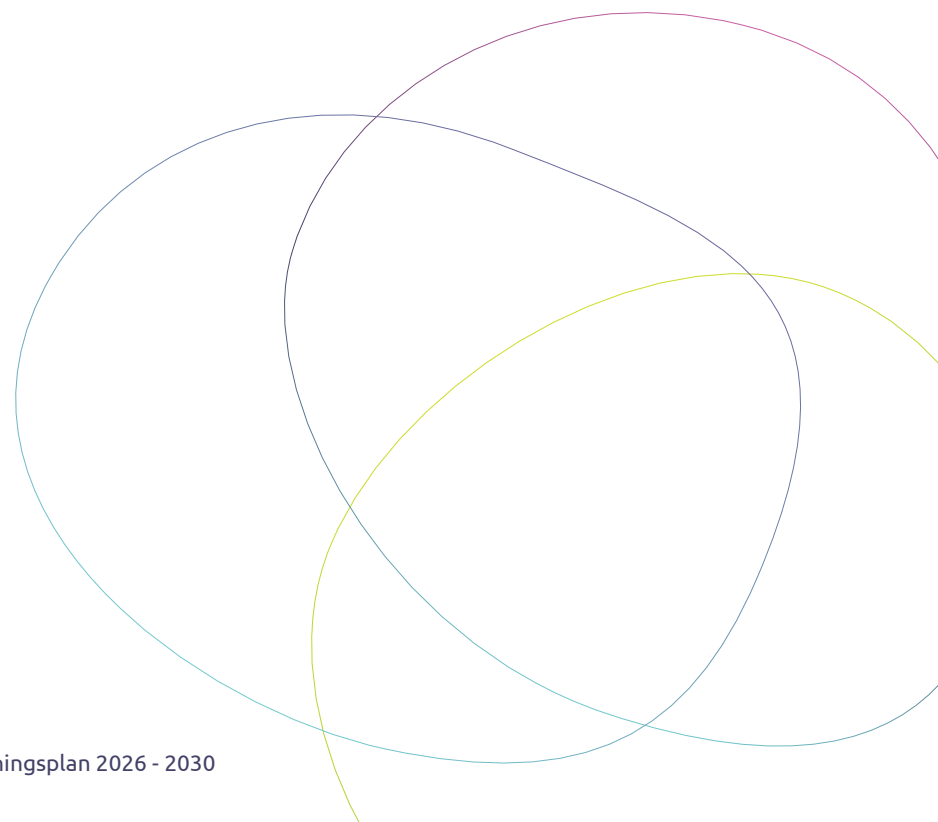
Zoals in hoofdstuk 1 is toegelicht, is er momenteel geen onderwijsaanbod in onze eigen regio voor de doelgroepen PRO-VSO, HAVO-VSO en VWO-VSO. Daarnaast zien we dat het huidige aanbod van VSO De Gaard ontoereikend is voor de vraag naar VMBO-VSO.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

We willen meer thuisnabij onderwijs realiseren door:

- Het reguliere VO zo in te richten dat meer leerlingen met extra onderwijsbehoeften naar het regulier onderwijs kunnen. We realiseren hiervoor een versterking van regulier VO-onderwijs, zodat een breder palet van leerlingen goed onderwijs kan worden geboden in onze eigen regio. Dit doen we onder andere door de verbreiding van de basisondersteuning en de jaarlijkse zelfevaluatie hiervan (zie paragraaf 3.2). Ook zetten we in op versterking van het docenthandelen in de school (bijvoorbeeld door expertise vanuit het gespecialiseerd onderwijs, zoals trainingen traumasensitief onderwijs) en focus op docentversterkend handelen door de BIO's. Ondersteuning vanuit het bureau van het samenwerkingsverband vindt zowel plaats door de inzet van middelen (zie paragrafen 3.3 en 3.4) als door inzet van expertise van de BIO's en het consultteam.
- Het faciliteren en stimuleren van de samenwerking tussen het reguliere en het gespecialiseerd onderwijs (zie ook paragraaf 3.5).
- Het realiseren, in nauwe samenwerking tussen het praktijkonderwijs, het SO, het SBO en het samenwerkingsverband, dat uiterlijk per 1 augustus 2027 alle PRO-VSO-leerlingen onderwijs volgen bij het Praktijk College. Uitzonderingen zijn toegestaan wanneer na overleg en onderzoek blijkt dat cluster 4 praktijkonderwijs beter passend is.
- Het realiseren van trajectvoorzieningen in elke reguliere VO-school (zie paragraaf 3.3).
- Het realiseren van een voorziening Connect in onze regio (zie paragraaf 3.7).

- Na implementatie van de trajectvoorzieningen en Connect in 2028 een update te maken van de analyse van ons dekkend netwerk. We brengen dan in beeld wat binnen onze eigen regio wél en wat niet realiseerbaar is binnen ons eigen netwerk. Specifiek kijken we hierbij ook naar de doelgroep HAVO-VSO en VWO-VSO. We voeren hierbij dossieranalyses uit (welke leerlingen kunnen we nu nog niet bedienen?) en maken een vervolgplan voor hoe we nog meer thuisnabij onderwijs kunnen realiseren. Ook beschrijven we hoe we tekorten in of ontbrekende voorzieningen opvangen (bijvoorbeeld in samenwerking met omliggende regio's of externe partners), en zorgen we waar nodig/wenselijk voor een nauwere samenwerking tussen dagbesteding en onderwijs. Voor het vormen van een volledig dekkend netwerk in het voortgezet onderwijs werken we voor specifieke doelgroepen en hoog specialistische onderwijsbehoeften nauw samen met omliggende regio's en externe partners.

3.5 Gespecialiseerd onderwijs

Gespecialiseerd onderwijs is de verzamelnaam voor alle onderwijssoorten die specialistische en intensieve begeleiding bieden.

Toekomst samenwerking regulier en gespecialiseerd onderwijs

De landelijke opdracht om in 2035 inclusief onderwijs gerealiseerd te hebben, heeft gevolgen voor de samenwerking tussen het regulier en het gespecialiseerd onderwijs. Het regulier onderwijs ontwikkelt zich door de pedagogisch en didactische leeromgeving verder te versterken, zodat steeds meer leerlingen goed onderwijs kan worden geboden. Het realiseren van inclusief onderwijs vraagt ook beweging van het gespecialiseerd onderwijs, omdat de expertise vanuit het gespecialiseerd onderwijs deels moet landen in het reguliere onderwijs.

Hoe de samenwerking tussen het regulier en het gespecialiseerd onderwijs er in de verdere toekomst precies uit gaat zien is nu nog niet duidelijk. We formuleren hiervoor gezamenlijk een bestuurlijke richting.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

Er is een visie op de toekomstige samenwerking en positionering van het regulier en gespecialiseerd onderwijs. In het licht van onze missie om de leeromgeving van het regulier onderwijs meer inclusief te maken, formuleren we een gezamenlijke, bestuurlijke visie op de toekomstige samenwerking tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs. We passen deze visie toe in de besluiten die we nemen.

Samenwerking met cluster 1 en cluster 2

Samenwerkingsverbanden hebben alleen een wettelijke taak in de toeleiding naar cluster 3 en cluster 4 en naar praktijkonderwijs. Voor (V)SO cluster 1 (leerlingen met een visuele beperking) en cluster 2 (leerlingen die doof of slechthorend zijn) verloopt dit via Visio (Koninklijke Visio - Expertisecentrum voor slechtziende en blinde mensen - Blindeninstituut) en Auris (auris.nl). Het samenwerkingsverband heeft geen rol in de toeleiding naar cluster 1 of cluster 2. We werken waar nodig samen met Visio en Auris.

Recht op onderwijs

Wij zien in het gespecialiseerde onderwijs steeds vaker een categorie leerlingen die voorheen geen onderwijs volgde vanwege beperkingen. Leerlingen die voorheen buiten beeld bleven krijgen nu vaker de kans om (deels) onderwijs te volgen en hun talenten te ontwikkelen. We juichen deze beweging toe, want we vinden dat elk kind het recht heeft om te leren. Onze financiering wordt echter nog niet gebaseerd op deze doelgroep, terwijl juist het onderwijs aan deze kinderen kostbaar is. Omdat we binnen ons budget alle kinderen passend onderwijs moeten bieden zien we met een uitbreiding van deze doelgroep een financiële uitdaging ontstaan.

Primair onderwijs

In tegenstelling tot de situatie bij Onderwijscollectief VO, zien wij dat er in het PO nauwelijks kinderen buiten onze regio naar een school toe moeten, omdat wij geen passende plek voor hen kunnen bieden.

De enkele leerling die wel gespecialiseerd onderwijs buiten onze regio volgt, heeft over het algemeen zeer gespecialiseerd onderwijs nodig dat maar op enkele regionale locaties geboden wordt.

Ook in de komende periode blijven we samen met de schoolbesturen onderzoeken of het netwerk in het PO dekkend is en blijft. Ook in de verdere toekomst willen wij in onze regio een dekkend netwerk aan voorzieningen hebben voor onze leerlingen. Het uitgangspunt hierbij is dat steeds meer leerlingen in het reguliere PO onderwijs volgen. Wij hebben er oog voor wat een daling van leerlingenaantallen kan betekenen voor onze gespecialiseerde scholen.

We voeren hierover regelmatig het gesprek in de deelnemersraad, zodat er tijdig afspraken gemaakt kunnen worden. Het uitgangspunt is dat we de kennis en expertise sowieso willen behouden.

Hoe is het nu georganiseerd?

Wij willen dat zoveel mogelijk kinderen binnen ons samenwerkingsverband een passende onderwijsplek hebben. Om ons dekkend netwerk uit te breiden zijn er soms (tijdelijk) extra voorzieningen nodig. Zo organiseren wij ons onderwijs en zorg om de leerling of de groep heen, en faciliteren dat professionals met verschillende expertises of vanuit verschillende organisaties met elkaar voor deze speciale doelgroepen samenwerken.

- Wij stellen middelen beschikbaar zodat gespecialiseerd onderwijs scholen hun professionals kunnen vrijmaken, zodat zij een bijdrage kunnen leveren aan passend onderwijs door het delen van kennis, expertise en praktijkervaringen met reguliere scholen. Op basis van de ondersteuningsvraag van de school wordt bekeken welke expertise ingezet wordt.
- Er is aanvullende bekostiging voor de structuurgroepen bij SO3 en één structuurgroep bij SO4 (Gemeente Voorne aan Zee).

- Voor de SO4-scholen zijn structurele arrangementen gericht op schoolse vaardigheden en basisvaardigheden.
- Wij stellen een aanvullende bekostiging beschikbaar voor het gespecialiseerd onderwijs cluster 3-4 arrangement, waardoor expertise gedeeld wordt ten behoeve van leerlingen met zowel een cluster 3 als cluster 4 profiel.
- We bieden aanvullende bekostiging voor de Ontwikkelgroep Jonge Kind van het SBO. Hier wordt aan leerlingen in groep 1 en 2 met een ontwikkelachterstand voldoende nabijheid geboden om tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Door hier al vroeg op in te spelen worden de kansen voor de jongste leerlingen vergroot waardoor (tussentijdse) uitstroom naar regulier onderwijs kansrijker is. Dit organiseren we in samenhang met de instroomklassen vanuit de gemeenten (vanuit de Daginvulling Jeugd).
- Elke gespecialiseerd onderwijs school ontvangt financiering van het samenwerkingsverband. Deze middelen zijn bedoeld als tegemoetkoming voor de inzet van een professional voor leerlingen die (nog) geen TLV hebben.
- We denken mee in de inhoudelijke samenwerking tussen het KDC en onderwijs, waarbij een leerkracht de leerlingen ondersteunt bij de overgang vanuit een KDC naar het onderwijs. Ook denken we mee hoe we de ambitie van een Onderwijszorggroep binnen het onderwijs gezamenlijk kunnen realiseren.
- We stellen middelen beschikbaar voor SBO de Windroos, zodat zij begeleiding kunnen bieden aan leerlingen die doorstromen naar het regulier onderwijs. Doel is een kansrijke instroom in het regulier VO. In 2026 starten we hiervoor met een pilot.
- We stellen middelen beschikbaar voor het realiseren van een warme overdracht van leerlingen die vanuit het SO4 doorstromen naar het praktijkonderwijs.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

- Voor de SO4-scholen zijn structurele arrangementen gericht op schoolse vaardigheden en basisvaardigheden.
- In 2026 starten we met een pilot bij SBO de Windroos voor het bieden van begeleiding aan leerlingen die doorstromen naar het reguliere onderwijs. Deze pilot zal worden geëvalueerd en desgewenst uitgebreid.
- In 2026-2027 analyseren we het dekkend netwerk op ontwikkelingen in doelgroepen (bijvoorbeeld een toename van grootstedelijke problematiek, problematiek onder nieuwkomers, of kinderen die voorheen naar dagbesteding gingen) en op signalen van handelingsverlegenheid op onze scholen ten aanzien van specifieke onderwijsbehoeften.
Op basis van deze analyse concretiseren we onze doelen ten aanzien van het dekkend netwerk en inclusie, en maken we afspraken over te behalen resultaten.
- Onderwijscollectief als bureau verzamelt gegevens over de reisafstanden van onze leerlingen en analyseert jaarlijks of deze afnemen. Op basis van deze jaarlijkse analyse bepalen we gezamenlijk onze ambities en stellen deze waar nodig bij.

Voortgezet onderwijs

We realiseren een steeds nauwere samenwerking tussen de VSO-scholen en reguliere VO-scholen in onze regio. Ook intensiveren we de samenwerking met de VSO-scholen buiten onze regio waar leerlingen uit onze regio onderwijs volgen.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

- We zien meerwaarde in samenwerking tussen het VO en het VSO. We stimuleren en faciliteren daarom expertisedeling tussen het gespecialiseerd onderwijs en het regulier onderwijs. We stimuleren borging van kennis en expertise vanuit het gespecialiseerd onderwijs in het regulier onderwijs, zowel op didactisch als pedagogisch gebied.
- We realiseren een nauwere samenwerking tussen SO3, SO4, VSO3, VSO4 en het reguliere VO-onderwijs (inclusief praktijkonderwijs).

- We realiseren gestructureerd zicht/overleg met betrekking tot leerlingen buiten onze eigen regio. Onderwijscollectief als bureau verzamelt hiervoor gegevens over de reisafstanden van onze leerlingen en analyseert jaarlijks of deze afnemen. Op basis van deze jaarlijkse analyse bepalen we gezamenlijk onze ambities en stellen deze waar nodig bij.

3.6 Toeleiding

Het uitgangspunt is altijd dat een leerling op de beste passende plek onderwijs volgt. We willen dit zo thuisnabij mogelijk realiseren, zoveel mogelijk in het reguliere onderwijs. Soms past een leerling beter in een specialistische setting. Het samenwerkingsverband bepaalt op grond waarvan leerlingen aanspraak kunnen maken op het gespecialiseerd onderwijs en geeft een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) af waarin de duur van de toelaatbaarheidsverklaring en de bekostigingscategorie staan vermeld. Het samenwerkingsverband geeft TLV's af voor het speciaal basisonderwijs (SBO), het speciaal onderwijs (SO), het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) en het praktijkonderwijs (PRO). Na afgifte van een TLV hebben ouders de keuze bij welke school voor SBO/SO/VSO/PRO zij hun kind aanmelden. Deze paragraaf beschrijft de procedure en de criteria voor het toelaatbaar verklaren van leerlingen voor deze typen onderwijs.

Bezwaren bij TLV's

Tegen het besluit van het samenwerkingsverband over een TLV kunnen betrokken ouders/verzorgers, maar ook het schoolbestuur een bezwaar indienen. Hierin geldt hetzelfde proces voor het PO en het VO.

Onderwijscollectief is aangesloten bij de Landelijke Bezwaarcommissie Toelaatbaarheidsverklaringen. Deze commissie toetst of het samenwerkingsverband de procedure en de criteria voor het afgeven van een TLV juist heeft toegepast.

Primair onderwijs

Voortraject TLV-aanvraag

Een toelaatbaarheidsverklaring wordt aangevraagd voor een leerling voor wie de ondersteuning in het regulier onderwijs niet voldoende is en voor wie er wordt gedacht aan een overstap naar een gespecialiseerde school. Hier gaat een zorgvuldig traject aan vooraf waarin nauw wordt samengewerkt met ouders en school.

Voor iedere leerling maakt de school, voordat een TLV wordt aangevraagd, een bewuste afweging wat opgenomen dient te worden in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) van de leerling. De afweging is gebaseerd op de individuele onderwijsbehoeften, omgevingsfactoren en de ingezette arrangementen en evaluaties van de ondersteuning vanuit school en eventueel het samenwerkingsverband, ten behoeve van de leerling. Dit gebeurt samen met ouders tijdens het multidisciplinair overleg.

Nadat de school, in overleg met de ouders, de afweging heeft gemaakt en de beslissing is genomen om een TLV aan te vragen, start de aanvraagprocedure.

Deze aanvraagprocedure is concreet uitgewerkt in de 'Routekaart toelaatbaarheidsverklaringen – Primair onderwijs' die als bijlage 5 bij dit ondersteuningsplan is toegevoegd. In dit ondersteuningsplan staat hiervan een beschrijving op hoofdlijnen. Nadat een TLV is afgegeven, kunnen ouders kiezen bij welke school (voor SBO of SO) zij hun kind aanmelden.

Routekaart Toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

De 'Routekaart toelaatbaarheidsverklaringen – Primair onderwijs' (zie bijlage 5) beschrijft nauwkeurig de procedure voor het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring.

In deze procedure komt terug:

- De voorwaarden om te komen tot het besluit voor een toelaatbaarheidsverklaring, inclusief de verplichte documenten bij een TLV-aanvraag. Een belangrijk onderdeel hierbij vormt het schrijven van het Ontwikkelingsperspectiefplan.
- De inhoudelijke eisen waar de aanvraag aan moet voldoen. Er zijn ook richtlijnen ontwikkeld voor de inhoudelijke onderbouwing van de aanvraag.
- De betrokkenheid van ouders en de leerling.
- De wettelijke termijnen.

- Het eerste en tweede deskundigenadvies (inclusief een checklist voor het deskundigenadvies).
- Het verlengen van toelaatbaarheidsverklaringen.
- De route voor 'externe leerlingen' (leerlingen die van buiten ons samenwerkingsverband komen).
- Besluit over afgifte toelaatbaarheidsverklaringen.
- De administratieve afhandeling (inclusief een checklist).
- De bezwaarschriftenprocedure.
- De bekostigingscategorieën.

TLV-criteria

De volgende criteria worden door het samenwerkingsverband meegewogen bij een TLV aanvraag:

- Het welbevinden van de leerling;
- De mogelijkheden binnen de zorgstructuur van de eigen school en mogelijkheden van Onderwijscollectief en jeugdhulp;
- De handelingsverlegenheid van de school;
- Het didactische niveau.

Wanneer er een afweging gemaakt moet worden tussen SO of SBO-onderwijs zijn de volgende criteria medebepalend:

- Het cognitieve en didactische niveau;
- De zelfredzaamheid;
- Het gedrag;
- De werkhouding.

Toekenning toelaatbaarheidsverklaring regio Rijnmond (kaders, uitgangspunten en richtlijnen bekostigingscategorieën)

In regio Rijnmond zijn gezamenlijke kaders benoemd die gelden bij de aanvraag van een TLV. Ook zijn, naast TLV-criteria, gezamenlijke uitgangspunten geformuleerd met betrekking tot de bekostigingscategorieën voor TLV's voor het SO. Onderwijscollectief werkt conform deze kaders, uitgangspunten en richtlijnen. Deze zijn opgenomen als bijlage 6 bij dit ondersteuningsplan.

Vormeisen voor een aanvraag van een TLV

Voor alle onderstaande richtlijnen (per schoolsoort) (zie bijlage 6) geldt dat het door de school aannemelijk gemaakt wordt dat zij niet kan voldoen aan dat wat het kind nodig heeft en om deze reden een ander soort onderwijs beter passend is. De vormeisen die Onderwijscollectief hiervoor hanteert zijn:

- De geboden ondersteuning op niveau 3 en waar mogelijk niveau 4 is opgenomen en geëvalueerd in het OPP.
- De geboden ondersteuning is duidelijk omschreven, als ook waarom het geboden aanbod wordt overschreden.
- Indien binnen het samenwerkingsverband van toepassing wordt er voorafgaand aan de aanvraag bekeken of de leerling een passend aanbod gedaan kan worden op een andere reguliere basisschool vanuit het extra aanbod.
- Er is inzichtelijk gemaakt dat de onderwijsbehoeften van de leerling de basisondersteuning overstijgen in het regulier onderwijs. Bij een TLV-aanvraag vanuit het SBO is inzichtelijk gemaakt dat de basisondersteuning van het SBO wordt overstegen.
- De zienswijze van ouders en leerling is opgenomen in het dossier.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

- We realiseren een doorstroombeleid. De intentie is dat voor SO- en SBO-leerlingen voor wie dit passend is, het gespecialiseerd onderwijs een tijdelijke voorziening wordt.
- In 2026 onderzoekt het bureau van het samenwerkingsverband of zowel de eerste als de tweede onafhankelijke deskundige extern wordt belegd en of de Commissie Toeleiding van Onderwijscollectief VO op termijn kan worden verbreed tot een PO-VO-commissie.

Voortgezet onderwijs

Procedure en criteria

Het proces dat leidt tot het besluit over een TLV moet transparant en deskundig verlopen met duidelijke afwegingen. Onderwijscollectief werkt hiervoor met een commissie toeleiding met onafhankelijke deskundigen, waarvan de taken, samenstelling, bevoegdheid en het beoordelingskader zijn vastgelegd in werkwijze en een reglement. Deze documenten beschrijven ook de werkwijze bij aanmelding, de procedure en de manier waarop het samenwerkings-verband een besluit neemt en zijn opgenomen als bijlage 7 bij dit ondersteuningsplan.

Het toekennen van een TLV gebeurt op basis van vastgestelde, objectieve criteria die gelden voor alle leerlingen in de regio Voorne-Putten en Rozenburg en voor het praktijkonderwijs voor alle leerlingen die daar worden aangemeld. Deze criteria zijn opgenomen in het reglement van de commissie toeleiding die hiervoor is genoemd en staan tevens op de website, zodat ouders, leerlingen en scholen ze eenvoudig kunnen raadplegen. De onafhankelijke deskundigen die advies geven over de afgifte van een TLV baseren zich altijd op deze criteria. De afweging gebeurt zorgvuldig en objectief, zonder belangenverstrengeling door toekomstige scholen of de beschikbaarheid van gespecialiseerd onderwijs. De volledige procedure is beschreven in het hiervoor genoemde reglement (bijlage 7).

Een afgegeven TLV verleent toegang tot het praktijkonderwijs of gespecialiseerd onderwijs. De TLV die wordt versterkt bevat een besluit over de toelaatbaarheid tot het onderwijs aan een school voor VSO of praktijkonderwijs, de bekostigingscategorie waarop de toelaatbaarheid betrekking heeft en een vermelding van de duur van de toelaatbaarheid (zie ook bijlage 7 en daarbinnen bijlage 7.1, artikel 7). Na afgifte hebben ouders keuzevrijheid in de school waar zij hun kind aanmelden.

Wegens de leesbaarheid van het ondersteuningsplan zijn de uitgewerkte criteria en bekostigingscategorieën niet in de lopende tekst opgenomen. Deze informatie is te vinden in:

- Bijlage 7 – paragraaf 3 'Criteria', dit betreft de criteria die gelden bij TLV-aanvragen.
- Bijlage 7 – paragraaf 4 'Benodigde stukken', hier wordt benoemd welke benodigde verplichte stukken gelden bij elke TLV-soort. Ook is aangegeven welke bekostigingscategorie het hierbij betreft.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

- In 2026 onderzoekt het bureau van het samenwerkingsverband of zowel de eerste als de tweede onafhankelijke deskundige extern wordt belegd en of de Commissie Toeleiding van Onderwijscollectief VO op termijn kan worden verbreed tot een PO-VO-commissie.
- We realiseren een doorstroombeleid. De intentie is dat voor VSO-leerlingen voor wie dit passend is, het gespecialiseerd onderwijs een tijdelijke voorziening wordt. Bij de afgifte van een TLV zal onder andere kritisch worden gekeken naar de kansen om de leerling te laten doorstromen naar het reguliere onderwijs. De looptijd van de TLV wordt hierop aangepast.
- Het bureau van het samenwerkingsverband realiseert gestructureerd inzicht in data rondom TLV's. De schoolbesturen (PO en VO) (laten) analyseren één keer per jaar de door hen aangevraagde TLV's op trends en signalen. Op basis van deze trends en signalen vormen we ons een beeld van de ontwikkelopgaven en maken we afspraken over de aanpak en verantwoordelijkheden.

3.7 Samenwerking onderwijs en gemeenten

In deze paragraaf wordt de samenwerking tussen onderwijs en de 3 gemeenten binnen ons werkgebied beschreven. Het overgrote deel van de scholen staat in de gemeenten Nissewaard en Voorne aan zee. Onderwijscollectief werkt met deze gemeenten intensief samen. Vanwege de specifieke beleidskaders en afspraken met de gemeente Rotterdam is een aparte paragraaf opgesteld voor Rozenburg. Deze keuze is gemaakt vanwege de leesbaarheid, aangezien er naast overeenkomsten ook verschillen bestaan in de wijze van samenwerking.

1. Verbinding onderwijs en jeugdhulp

Contextgericht, passend en inclusief onderwijs kunnen we niet alleen realiseren. Het vraagt om gezamenlijke en gelijktijdige inzet van scholen, gemeenten, jeugdhulp, voorscholen en andere partners. Door krachten te bundelen kunnen we beter inspelen op de diverse onderwijsbehoeften van leerlingen en zorgen we voor een samenhangend en onderling versterkend aanbod van onderwijs en jeugdhulp. Deze samenwerking is essentieel om gelijke kansen te creëren en duurzame oplossingen te bieden voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

We zien een toename van het aantal complexe ondersteuningsvragen, zorgwekkend verzuim en thuiszitters en een stijgende vraag naar jeugdhulp. Daarom zetten we, in lijn met de Hervormingsagenda Jeugd de komende periode stappen in het versterken van het onderwijszorgcontinuüm. Scholen bieden structuur en sociale contacten en bevorderen de ontwikkeling van leerlingen en zetten in op het voorkomen van leerachterstanden. Onderwijsprofessionals en professionals vanuit welzijn en jeugdhulp werken in en rond de school samen, waardoor we sneller signaleren, laagdrempeliger ondersteunen en voorkomen dat problemen erger worden. Samen zorgen we ervoor dat we zo goed mogelijk inspelen op de verschillende onderwijsbehoeften van kinderen en jongeren en we voor ieder kind een passend aanbod, zo thuisnabij mogelijk, realiseren waarbij onderwijs en zorg naadloos op elkaar aansluiten en thuiszitten wordt voorkomen. Onderwijs en Jeugdhulp werken samen om ervoor te zorgen dat leerkrachten en kinderen zich ondersteund voelen door het geven en ontvangen van contextgerichte ondersteuning met als doel alle kinderen, ook die met extra ondersteuningsbehoeften, binnen de school succesvol les te geven.

2. Poortwachter vergoede dyslexie

De poortwachter dyslexie van Onderwijscollectief behandelt, in opdracht van de gemeenten Nissewaard en Voorne aan Zee, aanvragen voor vergoede dyslexie. Zie voor meer informatie paragraaf 3.3.

3. Leerlingenvervoer

Belangrijk is dat bij de regelingen over vervoer wordt ingespeeld op het streven naar thuisnabij en inclusief onderwijs. Onderwijscollectief, schoolbesturen en gemeenten informeren en betrekken elkaar daarom tijdig over ontwikkelingen die van invloed zijn op leerlingenvervoer.

Gemeenten hebben de wettelijke taak om leerlingenvervoer te organiseren en te bekostigen voor leerlingen die niet zelfstandig naar school kunnen reizen. Het kan ook zijn dat leerlingen aangewezen zijn op het gespecialiseerd onderwijs en hiervoor dienen te reizen, omdat de afstand tussen school en woonadres te groot is. Ook leerlingen die gebaat zijn bij een tussenvorm van onderwijs en jeugdhulpverlening moeten vaak verder reizen.

Leerlingenvervoer is cruciaal om barrières weg te nemen, zodat ieder kind de kans krijgt om passend onderwijs te volgen. Het draagt bij aan gelijke kansen en aan de ontwikkelings-mogelijkheden van leerlingen, doordat zij fit en ontspannen op school aankomen. Binnen de mogelijkheden van het kind kan leerlingenvervoer ook de zelfredzaamheid stimuleren. Ouders kiezen zelf een school voor hun kind, maar die keuze kan worden beïnvloed door het al dan niet toekennen van leerlingenvervoer door de gemeente. De primaire verantwoordelijkheid voor het toekennen van leerlingenvervoer en voor het vervoer vanuit de Jeugdwet ligt bij gemeenten. In gemeentelijke verordeningen en beleidsregels staan de voorwaarden voor het aanvragen van leerlingenvervoer. Zie voor meer informatie de gemeentelijke websites¹⁸.

4. Onderwijshuisvesting

Passend en inclusief onderwijs vraagt om toegankelijke schoolgebouwen en passende voorzieningen om participatie en een goede leer- en werkomgeving voor leerlingen en leerkrachten te realiseren, ook voor leerlingen die extra ondersteuning en onderwijszorg nodig hebben.

De gemeenten zijn wettelijk verantwoordelijk voor het bieden van onderwijshuisvesting voor het primair, voortgezet en gespecialiseerd onderwijs. Dit betekent dat zij verantwoordelijk zijn voor het realiseren van adequate schoolgebouwen die voldoen aan de eisen van hedendaags onderwijs. Dit omvat onder andere de verantwoordelijkheid voor nieuwbouw en uitbreiding en grote renovaties. Schoolbesturen zijn zelf verantwoordelijk voor het klein en groot binnen- en buitenonderhoud van de gebouwen en het dagelijks onderhoud en kleine aanpassingen.

Vanuit onderwijs hebben we er wel belang bij dat er voldoende en passende (toegankelijke) huisvesting is. We beschikken over inzicht in wat er belangrijk en nodig is voor onderwijshuisvesting bij de concretisering van passend en inclusief onderwijs. Onderwijscollectief, schoolbesturen en gemeenten informeren en betrekken elkaar daarom tijdig over ontwikkelingen die hierop van invloed zijn.

¹⁸ *Leerlingenvervoer gemeente Nissewaard en Leerlingenvervoer gemeente Voorne aan Zee*

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

- Elke school heeft een effectieve en contextgerichte zorg- en ondersteuningsstructuur, zodat minder leerlingen uitvallen of de overstap naar een andere school moeten maken.
- We werken aan de hand van het Afwegingskader onderwijs en jeugdhulp. Het afwegingskader evalueren we, samen met gemeenten, schoolbesturen en scholen, in 2026. Indien nodig maken we gezamenlijke afspraken die beter aansluiten bij de uitvoering. De besluitvorming hierover vindt plaats in de REA.
- Onderwijs- en jeugdhulpprofessionals werken, elkaar versterkend, samen om kinderen en jongeren (uiteraard met toestemming van ouders) met extra ondersteuningsvragen op school en thuis te ondersteunen. Jeugdhulpprofessionals dragen bij aan het versterken van het ondersteuningsaanbod op de school door uitwisseling van kennis en expertise.
- Alle op school betrokken professionals kennen elkaars rol, taak en expertise en werken vanuit een duidelijk werkproces.
- Om de samenwerking tussen school, jeugdhulp en andere betrokken partners te verbeteren hebben de gemeenten Nissewaard en Voorne aan Zee, de schoolbesturen en het samenwerkingsverband het actieplan samenwerking onderwijs en jeugdhulp opgesteld. Hier geven we, na vaststelling in de REA, gezamenlijk uitvoering aan.
- Het samenwerkingsverband en de schoolbesturen sluiten aan en leveren een actieve bijdrage aan de continuïteit en ontwikkeling van het onderwijszorglandschap door partner te zijn in het periodieke overleg van de Daginvulling Jeugd.
- Het samenwerkingsverband en de schoolbesturen nemen deel aan afstemmingsoverleggen met gemeenten om praktijkervaringen te delen, zodat de gemeentelijke inkoop goed wordt voorbereid, met respect voor ieders wettelijke verantwoordelijkheden.
- De bestuurder van het samenwerkingsverband, de schoolbesturen en de gemeenten informeren en betrekken elkaar tijdig over ontwikkelingen die van invloed zijn op voldoende (toegankelijke) huisvesting.
- Het bureau van het samenwerkingsverband continueert de inzet van de poortwachter vergoede dyslexie voor de gemeenten Nissewaard en Voorne aan Zee.

- De schoolbesturen en het samenwerkingsverband stellen een visie op over samenwerking met jeugdhulppartners in het kader van het bieden van inclusief onderwijs. Hierin is opgenomen welke expertise nodig is, welke partners deze expertise kunnen bieden en hoe de samenwerking wordt vormgegeven.

5. Aanpak thuiszitters en bevorderen schoolaanwezigheid

Als samenwerkingsverband hebben we de verantwoordelijkheid dat alle kinderen en jeugdigen binnen onze regio een passende onderwijs plek hebben en dat er geen thuiszittende leerlingen zijn. We hanteren hierbij de landelijke definitie van thuiszitten, zoals de Inspectie van Onderwijs deze hanteert.

Er is sprake van “thuiszitten” wanneer een kind/jongere tussen de 5 en 18 jaar, die valt onder de Leerplichtwet en die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling, zonder geldige reden meer dan 4 weken aaneengesloten (28 kalenderdagen) verzuimt, zonder dat hij/zij een vrijstelling heeft van de Leerplichtwet.

Ouders zijn verplicht ervoor te zorgen dat hun kind staat ingeschreven op een school en dat hun kind een school bezoekt. Scholen voeren verzuimbeleid, controleren of leerlingen naar school komen en hebben de registratie op orde.

Samen met de scholen verzorgen wij de registratie van thuiszitters in het primair en voortgezet onderwijs en leveren deze per kwartaal aan bij de Inspectie van Onderwijs. Scholen en het samenwerkingsverband doen er alles aan om te voorkomen dat leerlingen thuiszitten. Om het aantal (dreigende) thuiszittende leerlingen binnen ons samenwerkingsverband voor zowel het primair als het voortgezet onderwijs zoveel mogelijk te voorkomen werken scholen, het samenwerkingsverband, leerplicht en (maatschappelijke en jeugdhulp)partners nauw samen en geven we gezamenlijk uitvoering aan de aanpak zorgwekkend verzuim en thuiszitters. Hierbij staan een optimale registratie, onderlinge afstemming en het periodiek organiseren van Thuiszitterstafels, met als doel leerlingen te begeleiden naar een passende (onderwijs) plek en/of ondersteuning en het aantal thuiszitters structureel terug te brengen, centraal.

Leerlingen, die een vrijstelling hebben, vallen volgens de landelijke definitie niet onder thuiszitters. In de Leerplichtwet zijn verschillende soorten vrijstellingsgronden opgenomen die verband houden met thuiszitten, zoals medische of psychische redenen (artikel 5 onder a vrijstelling van de inschrijfplicht) of ziekte (artikel 11 onder d). Leerplicht bespreekt mogelijke vrijstellingen met het samenwerkingsverband. Voordat een vrijstelling afloopt, werken we samen om voor deze kinderen een passende onderwijsplek te vinden, zodat de continuïteit in het onderwijs gewaarborgd blijft.

De huidige definitie van 'thuiszitters' is te beperkt om een volledig beeld te geven van de uitdagingen rond schooldeelname. Daarom verbreden we de komende jaren onze aanpak en richten we onze aandacht ook op het bevorderen van schoolaanwezigheid. We maken bewust de omslag naar een nieuwe manier van denken en doen, waarbij niet langer het onderscheid tussen geoorloofd en ongeoorloofd verzuim centraal staat, maar juist het stimuleren van schoolaanwezigheid, betrokkenheid en het welbevinden van iedere leerling. Bovendien richten we ons op het versterken van de binding met school en creëren we een omgeving waarin elke leerling zich welkom voelt en waarin afwezigheid tijdig met de leerling (en ouders) wordt besproken.

De aangescherpte beleidsregel voor maatwerk in onderwijstijd sluit aan bij deze bredere beweging. Wanneer leerlingen door psychische of lichamelijke beperkingen tijdelijk niet volledig onderwijs kunnen volgen, kunnen scholen afwijken van de verplichte onderwijstijd.

In het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) legt de school concreet en planmatig vast waarom afwijking nodig is, hoe het onderwijs op school en daarbuiten wordt vormgegeven en vooral hoe wordt toegewerkt naar uitbreiding van de onderwijstijd.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

- Er wordt in 2026 een eerste tussentijdse evaluatie van de aanpak zorgwekkend verzuim en thuiszitters uitgevoerd. Indien van toepassing passen we de aanpak aan.
- Alle scholen hebben gedegen verzuimbeleid. Alle scholen voeren een structurele en systematische verzuimregistratie uit en registeren in verschillende categorieën. Gegevens over geoorloofd en ongeoorloofd verzuim worden op geaggregeerd niveau gedeeld met de gemeenten, het samenwerkingsverband en het ministerie. Met behulp van hun dashboard heeft het bureau van het samenwerkingsverband inzicht in de verschillende soorten verzuim, het aantal thuiszittende leerlingen en de achterliggende redenen ervan. Het bureau van het samenwerkingsverband analyseert de data en signaleert trends.
- We versterken de samenwerking met leerplicht en stemmen het proces en de verantwoordelijkheden bij aanvragen voor vrijstellingen op lichamelijke of psychische gronden af. Uit het oogpunt van leerrecht is het niet wenselijk dat er vrijstellingen worden afgegeven waar mogelijk nog ruimte voor leren of ontwikkelen is.
- In de afgelopen planperiode is de subsidieaanvraag, ten aanzien van de ondersteuning en preventie van thuiszittende jeugdigen, door het ministerie goedgekeurd. In 2026 en 2027 geven we, met behulp van de verkregen subsidie, uitvoering aan het ingediende plan van aanpak.
- Scholen, leerplicht, jeugdgezondheidszorg, jeugdhulp en het samenwerkingsverband werken samen (eventueel met externe partners, zoals Onderwijssteun Zieke Leerlingen) om thuiszitten te voorkomen of leerlingen snel te begeleiden naar onderwijs.
- Het bureau van het samenwerkingsverband stelt in 2028 samen met schoolbesturen, scholen, leerplicht en betrokken partners een gezamenlijke visie op waarbij sprake is van een veranderde mindset en waarin schoolaanwezigheid centraal staat en het onderscheid tussen geoorloofd en ongeoorloofd verzuim wordt losgelaten.

Voortgezet onderwijs

Connect

De schoolbesturen VO/VSO, de gemeenten Nissewaard en Voorne aan Zee, iHub en het samenwerkingsverband hebben commitment uitgesproken om, in samenwerking met het samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee, een onderzoek te doen naar de haalbaarheid van een Connect-voorziening op Voorne-Putten. Hiervoor wordt in het 2e kwartaal van 2026 een plan ter besluitvorming voorgelegd in de REA.

Connect biedt thuisnabij passend onderwijs voor leerlingen die vastlopen in het reguliere onderwijssysteem. Binnen Connect wordt gewerkt met kleine klassen, is er persoonlijke begeleiding en is er een koppeling met jeugdhulp. Er bestaat nauwe samenwerking tussen Connect en de stamscholen.

Bij het schrijven van dit ondersteuningsplan is de voorbereiding van Connect in volle gang. Er wordt een uitgewerkt plan van aanpak opgesteld, inclusief doelgroepbepaling, financiële uitwerking en het vervolgproces. In het 2e kwartaal van 2026 wordt besluitvorming verwacht over dit plan van aanpak. Het vervolg van Connect zal in de jaarplannen VO worden meegenomen.

Wat willen we realiseren?

We realiseren een voorziening in onze regio, naar het voorbeeld van Connect op Goeree-Overflakkee. We gebruiken als werknaam hiervoor voorlopig 'Connect'¹⁹.

Uitgewerkt houdt dit in:

- In nauwe samenwerking met alle betrokken partners, het realiseren van een Connect-voorziening.
- We maken een gezamenlijk plan hoe de financiering voor Connect geborgd kan worden.
- We voeren vanaf 2028 onderzoek uit of de Connect-voorziening uitgebreid zou kunnen worden met een gezamenlijke thuiszittersklas. In deze gezamenlijke klas moet sprake zijn van een integrale aanpak jeugdhulp en onderwijs.

3.8 Samenwerking gemeente Rotterdam

Naast de gemeenten Nissewaard en Voorne aan Zee is ook de gemeente Rotterdam partner van Onderwijscollectief, namelijk voor het gebied Rozenburg. De gemeente Rotterdam kent andere beleidsmatige kaders voor de samenwerking met onderwijs en het sturen op een dekkend netwerk. Daarom wordt in deze paragraaf apart gefocust op de samenwerking met de gemeente Rotterdam²⁰.

Aansluiting onderwijs, preventie en jeugdhulp

Het beleid en de acties die door de gemeente Rotterdam worden ingezet om de aansluiting tussen onderwijs, preventie en jeugdhulp te verbeteren worden in deze paragraaf op hoofdlijnen weergegeven²¹. Deze acties zijn eveneens van toepassing op Rozenburg.

¹⁹ In dit ondersteuningsplan gebruiken we de term 'Connect' als werknaam.

De verwachting is dat in 2026 hier een nieuwe naam voor zal worden gekozen.

²⁰ Er is sprake van overlap tussen het gemeentelijk beleid van Rotterdam en dat van de gemeenten Nissewaard en Voorne aan Zee, maar er bestaan ook inhoudelijke verschillen. Daarom is gekozen voor één integrale paragraaf 3.8 voor Rotterdam, die tevens zelfstandig leesbaar is. Deze keuze leidt er wel toe dat er enige overlap ontstaat tussen paragraaf 3.8 en andere onderdelen van hoofdstuk 3.

²¹ Informatie is afkomstig uit de wethoudersbrief d.d. 2 juni 2026

Contextgericht, passend en inclusief onderwijs kunnen we niet alleen realiseren. Het vraagt om gezamenlijke en gelijktijdige inzet van scholen, gemeenten, jeugdhulp, welzijnsorganisaties, aanbieders van preventieve interventies, voorscholen en andere partners. Door krachten te bundelen kunnen we beter inspelen op de diverse ondersteuningsbehoeften van leerlingen en zorgen we voor een samenhangend en onderling versterkend aanbod van onderwijs, preventie en jeugdhulp. Deze samenwerking is essentieel om gelijke kansen te creëren en duurzame oplossingen te bieden voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, bijvoorbeeld ten aanzien van mentale en/of fysieke weerbaarheid, gedrags- en sociaal-emotionele problemen, schoolveiligheid en deskundigheidsbevordering van leerkrachten en ouders.

De urgentie neemt toe door de huidige uitdagingen, zoals de groeiende vraag naar ondersteuning, handelingsverlegenheid van scholen, het aantal verwijzingen naar het gespecialiseerd onderwijs en de druk op de wijkteams en wachttijden bij jeugdhulporganisaties. Daarom wordt door de gemeente Rotterdam ingezet op het verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs, preventie en jeugdhulp. Daarbij gaat de aandacht uit naar het versterken van het regulier onderwijs, waardoor leerlingen worden behouden in het regulier onderwijs door het bieden van maatwerk. Zo wordt de instroom in de jeugdhulp voorkomen. Tegelijkertijd ligt de focus op meer passende plekken in het regulier en gespecialiseerd onderwijs, zodat leerlingen eerder terugstromen uit de jeugdhulp.

Gekeken wordt wat een kind nodig heeft in de combinatie van onderwijs, preventie en jeugdhulp, waarbij het streven is de oplossing in of zo dicht mogelijk tegen het onderwijs aan te organiseren. Op deze manier wordt er gewerkt aan de landelijke doelstelling om inclusief onderwijs vorm te geven. Hier wordt o.a. uitvoering aangegeven door:

a. Taskforce Dekkend Netwerk Rotterdam

Het realiseren van een dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen voor kinderen en jongeren die extra ondersteuning nodig hebben is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van samenwerkingsverbanden, scholen, gemeenten en jeugdhulporganisaties. Ondanks alle inspanningen is er de afgelopen jaren een groeiende vraag ontstaan om aan de

ondersteuning te voldoen. Het gedeelde gevoel van urgentie heeft medio 2024 geleid tot de oprichting van de Taskforce Dekkend Netwerk Rotterdam.

De Taskforce vervult een aanjagende, verbindende en probleemoplossende rol. Het doel is om een duurzaam en dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen te realiseren, zodat leerlingen in Rotterdam – nu en in de toekomst – tijdig toegang hebben tot passende ondersteuning op een geschikte plek.

De doelstellingen van de Taskforce Dekkend Netwerk sluiten aan bij de ambities in ons ondersteuningsplan, waaronder het voorkomen van schoolverzuim en het versterken van het onderwijszorgcontinuüm. Vanuit de urgentie om wachtlijsten in onderwijs en jeugdhulp terug te dringen hebben samenwerkingsverbanden Koers VO en PPO Rotterdam, schoolbesturen in het primair en voortgezet onderwijs, de gemeente Rotterdam en jeugdhulpaanbieders zich verenigd in deze Taskforce. Er is een actieplan opgesteld met oplossingen voor de korte, middellange en lange termijn. Als directe maatregel zijn extra plekken gecreëerd voor kinderen die thuiszitten binnen innovatieklassen. De innovatieklassen worden in of dicht bij het onderwijs georganiseerd. Onderwijs is zelf in de lead. Met deze klassen wordt voorkomen dat kinderen en jongeren thuis komen te zitten. Dit actieplan is ook van invloed op de kinderen die woonachtig zijn in Rozenburg.

b. Aanpak thuiszitters

Om het aantal (dreigende) thuiszittende leerlingen binnen ons samenwerkingsverband voor zowel het primair als het voortgezet onderwijs zoveel mogelijk te voorkomen werken scholen, het samenwerkingsverband, leerplicht en (maatschappelijke en jeugdhulp) partners nauw samen en geven we gezamenlijk uitvoering aan de Aanpak zorgwekkend verzuim en thuiszitters Voorne-Putten Rozenburg. Hierbij staan een optimale registratie, onderlinge afstemming en het periodiek organiseren van Thuiszitterstafels, met als doel leerlingen te begeleiden naar een passende (onderwijs)plek en/of ondersteuning en het aantal thuiszitters structureel terug te brengen, centraal. Scholen zijn wettelijk gezien niet verplicht om geoorloofde thuiszitters te registreren en te melden bij de gemeente Rotterdam. Scholen melden thuiszitters (waarbij de landelijke definitie wordt gehanteerd) wel bij de afdeling Leerrecht & Ondersteuning van de gemeente Rotterdam.

In tegenstelling tot de gemeenten Nissewaard en Voorne aan Zee wordt vanuit de gemeente Rotterdam geen gebruik gemaakt van het registratiesysteem Kindkans, maar vindt afstemming plaats ten aanzien van de ondersteuning van leerlingen tussen de leerplichtambtenaren en de Thuiszittercoördinatoren en over het mogelijk organiseren van een Thuiszitterstafel. Leerlingen, die een vrijstelling hebben, vallen volgens de landelijke definitie niet onder thuiszitters. In de Leerplichtwet zijn verschillende soorten vrijstellingsgronden opgenomen die verband houden met thuiszitten, zoals medische of psychische redenen (artikel 5 onder a vrijstelling van de inschrijfplicht) of ziekte (artikel 11 onder d). Leerplicht bespreekt mogelijke vrijstellingen met het samenwerkingsverband. Zodra een vrijstelling afloopt, werken we samen om voor deze kinderen een passende onderwijsplek te vinden, zodat de continuïteit in het onderwijs gewaarborgd blijft. De huidige definitie van 'thuiszitters' is te beperkt om een volledig beeld te geven van de uitdagingen rond schooldeelname. Daarom verbreden we de komende jaren onze aanpak en richten we onze aandacht ook op het bevorderen van schoolaanwezigheid. We maken bewust de omslag naar een nieuwe manier van denken en doen, waarbij niet langer het onderscheid tussen geoorloofd en ongeoorloofd verzuim centraal staat, maar juist het stimuleren van schoolaanwezigheid, betrokkenheid en het welbevinden van iedere leerling. Bovendien richten we ons op het versterken van de binding met school en creëren we een omgeving waarin elke leerling zich welkom voelt en waarin afwezigheid tijdig met de leerling (en ouders) wordt besproken.

c. Convenant Leerrecht

Om het recht op onderwijs te waarborgen en terugkeer naar school te bevorderen zijn in de gemeente Rotterdam onderwijsgerichte dagprogramma's ontwikkeld voor leerplichtige kinderen (5-18 jaar) die als gevolg van psychosociale problemen of gedragsproblematiek (deels) uitgevallen zijn op school of op korte termijn dreigen uit te vallen, en waarvan verwacht wordt dat het volgen van onderwijs (op termijn) mogelijk is.

De gemeente Rotterdam stelt samen met Koers VO, PPO Rotterdam en de schoolbesturen een Convenant Leerrecht op, waarbij afspraken worden gemaakt over het behouden van de verbinding met onderwijs wanneer leerplichtige kinderen deelnemen aan de onderwijsgerichte dagprogramma's en het borgen van een soepele terugkeer naar onderwijs.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

- We verstevigen de samenwerking tussen de gemeente Rotterdam en Onderwijscollectief. We organiseren hiervoor minimaal twee keer per jaar een ambtelijk overleg met de gemeente Rotterdam, waarbij we elkaar op de hoogte houden van de verschillende ontwikkelingen op het gebied van de samenwerking tussen onderwijs, preventie en jeugdhulp. Ook stemmen we in dit overleg af hoe we het actieplan Taksforce Dekkend Netwerk Rotterdam toepassen in Rozenburg. Daarbij besteden we aandacht aan de huidige uitdagingen, zoals de veranderende leerlingpopulatie, het groeiend aantal ondersteuningsvragen en de toenemende complexiteit daarvan.
- Elke school heeft een effectieve en contextgerichte zorg- en ondersteuningsstructuur, zodat minder leerlingen uitvallen of de overstap naar een andere school moeten maken.
- Professionals vanuit het onderwijs, welzijnsorganisaties, aanbieders van preventieve interventies en jeugdhulp werken samen om kinderen en jongeren (uiteeraard met toestemming van ouders) met extra ondersteuningsvragen op school en thuis te ondersteunen.
- Alle scholen voeren een structurele en systematische verzuimregistratie uit en melden thuiszitters (waarbij de landelijke definitie wordt gehanteerd) bij de afdeling Leerrecht & Ondersteuning van de gemeente Rotterdam. In 2026 voeren we een tussentijdse evaluatie uit van de aanpak zorgwekkend verzuim en thuiszitters en passen deze zo nodig aan.
- We intensiveren de samenwerking met Leerrecht & Ondersteuning en maken op basis van het wettelijk kader afspraken over het proces en de verantwoordelijkheden bij aanvragen voor vrijstellingen op lichamelijke of psychische gronden.
- We stellen in 2028 samen met scholen, Leerrecht & Ondersteuning en betrokken partners een gezamenlijke visie op waarbij sprake is van een veranderde mindset en waarin schoolaanwezigheid centraal staat en het onderscheid tussen geoorloofd en ongeoorloofd verzuim wordt losgelaten.

3.9 Regionale samenwerking

1. Jonge kind

a. Samenwerking rondom het jonge kind

De afgelopen jaren zien we dat de vraag naar ondersteuning voor jonge kinderen toeneemt en de vragen intensiever en steeds complexer worden. Hierdoor kunnen niet alle jonge kinderen zonder extra ondersteuning instromen in het reguliere onderwijs. Omdat een goede start van grote betekenis is voor het realiseren van inclusief onderwijs zijn binnen onze regio al waardevolle stappen gezet.

Er zijn verschillende initiatieven en pilots rondom het jonge kind gestart. Deze zijn relatief los van elkaar ontstaan. Er is nog geen sprake van een eenduidige lijn ten aanzien van inclusie van het jonge kind met extra ondersteuningsbehoeften. Initiatieven voor deze doelgroep zijn niet altijd duurzaam als gevolg van tijdelijke financiering. In de Werkagenda Inclusief Onderwijs wordt het belang van inclusie voor deze doelgroep breed onderschreven. Dit vraagt voor de komende jaren om een gezamenlijke, integrale aanpak voor het jonge kind, zodat de ondersteunings-mogelijkheden in het regulier onderwijs worden vergroot en de instroom in het gespecialiseerd onderwijs wordt beperkt. Nauwe samenwerking met gemeenten, voorscholen en (jeugdhulp)partners is daarbij essentieel.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

- We voeren ondersteuningslijn 2 “Een sterke start van het jonge kind is de basis voor ontwikkelen, participeren en leren” van de Werkagenda Inclusief Onderwijs uit.
- Samen met schoolbesturen, scholen, gemeenten en voorscholen stellen we een visie op inclusie voor het jonge kind met extra ondersteuningsbehoeften op.
- We maken op regionaal niveau afspraken over het tijdig in beeld krijgen en houden van jonge kinderen met extra ondersteuningsbehoeften en over het begeleiden van ouders bij het vinden van een passende opvang- en onderwijsplek.
- Op regionaal niveau maken we een overzicht van alle lopende pilots en initiatieven voor het jonge kind. Vanuit onze gezamenlijke visie en ambitie op inclusief onderwijs versterken we de samenhang en delen we de ervaringen en geleerde lessen. Pilots krijgen indien wenselijk een duurzaam karakter.
- Schoolbesturen investeren in inclusief onderwijs in hun scholen en de daaraan gekoppelde ROK's, o.a. met behulp van middelen vanuit het samenwerkingsverband. Zij hebben daarbij aandacht voor het jonge kind.
- De BPO Jonge Kind biedt advies en begeleiding op maat, op aanvraag van de scholen van Onderwijscollectief.
- We streven naar een daling van het aantal jonge kinderen dat direct start op het SO of het SBO.

b. Samenwerking KDC en onderwijs

In onze regio maken kinderen gebruik van het KinderDagCentrum (KDC). Het KDC biedt dagbehandeling aan kinderen van 0 tot 18 jaar met een (meervoudige) verstandelijke beperking en/of ontwikkelingsproblematiek, vaak in combinatie met lichamelijke of gedragsuitdagingen. De begeleiding richt zich op ontwikkeling, zelfredzaamheid en een veilige, stimulerende omgeving.

Voor de kinderen, die gebruik maken van het KDC, is een soepele overgang naar het onderwijs niet vanzelfsprekend. De bestaande scheidslijn tussen zorg en onderwijs maakt het voor sommige kinderen lastig om de stap naar school te zetten, zeker wanneer zij nog extra ondersteuning nodig hebben om schoolse vaardigheden te ontwikkelen. Door krachten te bundelen kunnen we een doorgaande ontwikkellijn voor deze kinderen realiseren. De afgelopen periode zijn hierin al waardevolle stappen gezet, zoals de inzet van een leerkracht op het KDC.

Tegelijkertijd merken we dat het belangrijk is om structurele samenwerkingsafspraken te maken, zodat meer kinderen met een onderwijsperspectief vanuit het KDC de overstap naar het onderwijs kunnen maken en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Daarbij staat het ontwikkelrecht en -perspectief van ieder kind centraal: kinderen moeten, ongeacht hun beperking of onderwijsbehoefte de kans krijgen om zich maximaal te ontwikkelen in een passende omgeving. Door structurele afspraken te maken tussen KDC, scholen, (jeugdhulp)partners en het samenwerkingsverband bieden we vroegtijdig maatwerkoplossingen die aansluiten bij de behoeften en mogelijkheden van het kind. Dit betekent dat er niet alleen gekeken wordt naar wat een kind nu kan, maar ook naar het perspectief op leren en participeren op langere termijn.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

- We creëren een doorgaande lijn waarbij kinderen, die zowel een onderwijs- als een zorgvraag hebben, beter begeleid worden in hun ontwikkeling om de overgang naar onderwijs soepeler te laten verlopen en een succesvolle instroom in het onderwijs te vergroten.
- Het bureau van het samenwerkingsverband levert input bij de evaluatie van de huidige samenwerkingsafspraken met het KDC en onderwijs.
- Het bureau van het samenwerkingsverband faciliteert de inzet van een leerkracht op het KDC.
- Gemeenten onderzoeken samen met onderwijs en (jeugdhulp)partners of een onderwijs-zorggroep binnen het onderwijs opgestart kan worden, zodat kinderen afkomstig van het KDC soepel naar onderwijs kunnen doorstromen. We nemen deel aan de werkgroep en denken inhoudelijk mee.

c. Samenwerking BeO, SBO, SO en regulier onderwijs

Ons uitgangspunt is dat voor alle leerlingen een passende onderwijsplek beschikbaar is, zo thuisnabij mogelijk. Voor jonge kinderen tot 7 jaar streven we ernaar dat zij bij aanmelding een plek krijgen in het regulier onderwijs of, wanneer dat beter aansluit bij hun onderwijsbehoefte, een symbioseplaatsing: een plek in het regulier onderwijs in nauwe samenwerking met het SBO of SO. Door deze aanpak kunnen we maatwerk bieden en de ontwikkeling van jonge kinderen zo optimaal mogelijk maken.

Tegelijkertijd willen we dat het gespecialiseerd onderwijs steeds vaker een tijdelijke voorziening wordt. Door samen met het gespecialiseerd onderwijs doorstroombeleid op te stellen, creëren we meer mogelijkheden voor leerlingen om, zodra dat kan, terug te keren naar het reguliere onderwijs. Dit vraagt om duidelijke afspraken tussen alle betrokken partijen over ieders rol en inzet.

Tegelijkertijd blijven we aandacht houden voor jonge kinderen met specifieke ondersteuningsbehoeften. Hierbij is de Behandelen- en Onderwijsgroep (BeO) een belangrijke voorziening. In de BeO werken onderwijs en jeugdhulp nauw samen om jonge kinderen ondersteuning te bieden op zowel hun onderwijs- als zorgbehoeften. Met aanvullende bekostiging vanuit het samenwerkingsverband krijgen leerlingen uit groep 1 en 2 met een ontwikkelachterstand op het SBO gerichte begeleiding en nabijheid. Dit vergroot hun ontwikkelkansen en maakt doorstroom naar regulier onderwijs kansrijker.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

- Voor alle jonge kinderen (tot 7 jaar) zoeken we bij aanmelding een passende plek. Ons uitgangspunt is inclusief en thuisnabij onderwijs: waar mogelijk starten leerlingen in het regulier onderwijs, of – indien nodig – in een gecombineerde plaatsing met het SBO of SO. Regulier onderwijs is niet voor ieder kind passend. Sommige jonge kinderen hebben vanaf het begin gespecialiseerd onderwijs nodig en een kleine groep kan (nog) niet in onderwijs starten. Voor hen zijn er tijdelijke voorzieningen zoals de Behandelen- en Onderwijsgroep, of – waar passender – een zorgsetting zoals een KDC (zie paragraaf 3.9, punt b en c onder 'Jonge kind'). De verdere uitwerking van deze werkwijze volgt in ondersteuningslijn 2 'Een sterke start van het jonge kind' van de Werkagenda Inclusief Onderwijs.
- Samen met het gespecialiseerd onderwijs stellen we doorstroombeleid op voor leerlingen van het SO en SBO, zodat het gespecialiseerd onderwijs voor meer leerlingen een tijdelijke voorziening wordt. We streven ernaar dat hierdoor meer leerlingen teruggaan van het gespecialiseerd onderwijs naar het regulier onderwijs, of van het SO naar het SBO.

- We stimuleren pilots en ontwikkelingen die de verbinding tussen gespecialiseerd en regulier onderwijs versterken om zo de samenwerking en de doorstroom van leerlingen te bevorderen.
- We blijven investeren in passende begeleiding en didactiek voor leerlingen tussen 4 – 7 jaar.
- We bieden aanvullende bekostiging voor leerlingen uit groep 1 en 2 met een ontwikkelingsachterstand op het SBO. We streven ernaar dat jaarlijks minimaal 3 leerlingen vanuit het SBO doorstromen naar het regulier onderwijs.

2. Organiseren van doorgaande ondersteuningslijnen

Alle leerlingen krijgen tijdens hun schoolcarrière te maken met overgangen, zoals de overgang van voorschoolse voorziening naar primair onderwijs en van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs en daarna naar vervolgonderwijs. Vooral voor leerlingen met extra ondersteunings-behoeften is de ervaring dat deze overgangen van de ene naar de andere situatie risicovol zijn. Voor een perspectiefrijke toekomst van leerlingen is het daarom van belang dat deze overgangen vloeiend en succesvol verlopen. Voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte heeft Onderwijscollectief een gedeelde verantwoordelijkheid met de school van de leerling, de leerling, de ouders en andere samenwerkingspartners.

Op schooloverstijgend niveau neemt Onderwijscollectief initiatief om knelpunten op te lossen die een doorgaande ondersteuningslijn belemmeren. Het samenwerkingsverband maakt daarvoor concrete afspraken met aanleverende en ontvangende partners.

a. Overgang voorschool naar PO

Een goede overdracht vanuit de voorschoolse voorzieningen naar het basisonderwijs is noodzakelijk voor een ononderbroken ontwikkeling van leerlingen. In alle gemeenten zijn hier voor de voor- en vroegschoolse educatiedoelgroep (VVE) uniforme afspraken over gemaakt of worden deze naar verwachting in 2026 gemaakt. Onderwijscollectief wil de overdracht verder versterken. In de basisondersteuning zijn afspraken vastgelegd over de proactieve houding van scholen en hun afstemming met de voorscholen.

Voor het realiseren van de best passende plek, de benodigde onderwijsondersteuning én onze ambitie op inclusief onderwijs, maken we in de basisondersteuning ook afspraken over de samenwerking in de ROK's. Daarbij signaleren we dat er een groeiende behoefte is aan passende plekken en extra ondersteuning voor het jonge kind (tot 7 jaar).

We zetten ons in om te voorzien in die behoefte en versterken het dekkend netwerk waar nodig.

Tegelijkertijd willen we de trend van groeiende onderinstroom in het gespecialiseerd onderwijs stoppen en ombuigen en zetten we ons in voor het versterken van de inclusieve leeromgeving en de doorstroom van gespecialiseerd onderwijs naar regulier onderwijs. Daarvoor is het onder andere belangrijk dat we ons een beeld vormen van de toekomstige samenwerking tussen gespecialiseerd en regulier onderwijs en dat we voor de leerlingen voor wie dat past bij hun onderwijsperspectief, een koppeling realiseren met een school voor regulier basisonderwijs.

Voor het versterken van de inclusieve leeromgeving vinden we het belangrijk dat Onderwijscollectief betrokken is en dat voorschoolse voorzieningen voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte vanaf de leeftijd van 3 jaar gebruik kunnen maken van de inzet van orthopedagogen van het samenwerkingsverband. We kijken of we onze inzet in alle gemeenten in dit opzicht kunnen versterken. Zo is er meer tijd om een goede overgang voor te bereiden en wordt de kinderopvang extra ondersteund om de ontwikkeling van deze kinderen nog beter te stimuleren.

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

- Alle basisscholen voldoen aan de norm voor de basisondersteuning, die op dit punt is versterkt.
- Proactieve samenwerking binnen de ROK's om een dekkend aanbod en passende ondersteuning dicht bij huis (in de wijk of de ROK) te bieden aan jonge kinderen met extra ondersteuningsbehoeften.
- Betrokkenheid van het bureau van het samenwerkingsverband bij kinderen vanaf 3 jaar in alle gemeenten zodat we de overgang naar de basisschool/SBO/SO goed kunnen voorbereiden.
- We gaan de overdracht van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften van de voorschool naar het primair onderwijs concretiseren in een gezamenlijke werkwijze.

b. Overgang BaO naar BaO

BaO-BaO overgang is een overstap die een leerling op een reguliere basisschool maakt, naar een andere reguliere basisschool. De BaO-BaO-overgang is uitgewerkt in een route. Deze is te vinden op de website ([Werkwijze overgang BaO-BaO](#)).

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

- De route voor de overgang BaO-BaO is eind 2025 vastgesteld. Implementatie vindt begin 2026 plaats en vanaf dan wordt gewerkt volgens deze route.
- In 2027/2028 vindt een evaluatie van het werken met deze route plaats.

c. Overgang PO naar VO

De kracht van ons samenwerkingsverband is dat we één samenwerkingsverband vormen voor primair en voortgezet onderwijs. De voordelen die dat biedt gaan we de komende jaren verankeren.

De afspraken over en de organisatie van de overgang van alle leerlingen vanuit het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs rust bij de scholen en de schoolbesturen. In de basisondersteuning leggen we vast wat we tenminste van iedere school verwachten. Goede informatieoverdracht en tijdige voorbereiding spelen daarin een belangrijke rol. Ouders en leerlingen zijn vanzelfsprekend een belangrijke partner. Daarnaast willen de

schoolbesturen komende jaren gezamenlijke afspraken maken over (de organisatie van) de overgang van primair naar voortgezet (speciaal) onderwijs zodat deze steviger wordt voor alle leerlingen. Ook het bureau van het samenwerkingsverband werkt toe naar een integrale werkwijze én versterkt de uitwisseling tussen de medewerkers werkzaam in het PO en werkzaam in het VO.

Wat willen we realiseren in 2026 - 2030?

- Alle scholen voldoen aan de norm voor de basisondersteuning, die op dit punt is versterkt.
- De samenwerking tussen PO en VO krijgt meer structureel vorm. Dat wordt zichtbaar in gezamenlijke afspraken van de schoolbesturen en een integrale werkwijze van het bureau van het samenwerkingsverband. Een belangrijk onderdeel in de gezamenlijke afspraken is dat de overstap van PO naar VO vroegtijdig en gezamenlijk wordt voorbereid. Het PO zet samen met de ouders en leerling in op goede voorbereiding van de leerling en informatieoverdracht. Het VO zet samen met de ouders en de leerling in op het goed voorbereiden van de benodigde ondersteuning en het realiseren van “een zachte landing” op basis van de beschikbare informatie en aanvullende gesprekken. Ook worden afspraken gemaakt welke informatie ten alle tijden wél gedeeld kan worden, ook als ouders geen toestemming hebben gegeven. Dit is belangrijk voor een goede overdracht, zeker wanneer sprake is van extra ondersteuningsbehoeften.
- Voor leerlingen die mogelijk vanuit het SBO/SO naar het regulier onderwijs kunnen doorstromen, maar voor wie de directe overstap te groot is, wordt gekeken naar extra ondersteuningsmogelijkheden.

d. Overgang VO naar VO

In het samenwerkingsverband zijn afspraken gemaakt over de overgang van leerlingen van een VO-school naar een VO-school, die ook zijn vastgelegd in de basisondersteuning. Elke school brengt de onderwijsbehoeften (de voorwaarden die een leerling nodig heeft om te kunnen leren en ontwikkelen) van de leerling in kaart voor de overdracht bij doorstroom naar een andere school. Hierbij wordt nauw samengewerkt met andere scholen. Als het aanbod op een andere school in de buurt passender is onderzocht de

school mogelijkheden tot overplaatsing van de leerling. Ook de mogelijkheid tot deels volgen van onderwijs op een andere school wordt onderzocht. Ouders en leerling worden actief betrokken bij de beschrijving van de onderwijsbehoeften en de overstap.

Informatie tussen de VO-scholen mag alleen na toestemming van de ouders worden gedeeld. Hierbij wordt in het VO bij een overstap binnen de regio gewerkt met een overdrachtsformulier VO-VO. Dit is ook vastgelegd in het toelatingsbeleid van de VO-scholen. De afspraak is dat het formulier altijd volledig wordt ingevuld door de scholen.

Ook ouders zijn verplicht alle belangrijke informatie te delen.

Wat willen we realiseren in 2026 – 2030?

- Het is van belang dat de afspraken rondom de overstap van een leerling van de ene VO-school naar een andere VO-school worden geëvalueerd en aangescherpt op basis van beschikbare data. In 2026 maken de VO-schoolbesturen gezamenlijk afspraken over de manier waarop deze data gestructureerd en inzichtelijk kan worden gepresenteerd.
- De overstap van VO naar VO vormt een vast onderdeel van de bestaande overlegstructuren tussen scholen. Eventuele aandachtspunten worden gezamenlijk opgepakt, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid.

e. Overgang VO naar vervolgonderwijs

Zoals ook is vastgelegd in de basisondersteuning ondersteunt de school alle leerlingen, helpt hen bij het verkennen van onderwijs- en beroepsmogelijkheden en begeleidt hen bij het maken van weloverwogen keuzes voor hun vervolgonderwijs of loopbaan. De school begeleidt de leerling ook waar nodig bij de overgang naar vervolgonderwijs, signaleert ondersteuningsbehoeften en coördineert de begeleiding in samenwerking met leerlingen, ouders, loopbaanoriëntatie-begeleider en eventuele ondersteuningscoördinatoren. Als er sprake is van risico's bij de overstap van VO naar vervolgonderwijs, biedt het samenwerkingsverband ondersteuning in de vorm van overstapcoaches. Zie hiervoor verder paragraaf 3.3.

Wat willen we realiseren in 2026 – 2030?

- We versterken de scholen door inzet van (interne) overstapcoaches, zodat decanen meer jongeren zelfstandig kunnen begeleiden. Dit doen we met als doel dat 95% van de begeleide leerlingen op 1 oktober staat ingeschreven bij een vervolgonderwijs.
- Er is structureel minder subsidie beschikbaar. Het bureau van het samenwerkingsverband overweegt jaarlijks de inzet van de overstapcoaches.

3. Meer- en hoogbegaafdheid

De aandacht voor meer- en hoogbegaafde leerlingen en hun extra of andere onderwijsbehoeften is in de afgelopen jaren toegenomen. In de afgelopen planperiode is een impuls gegeven aan de ontwikkeling rondom meer- en hoogbegaafde leerlingen en is met behulp van subsidie van OCW het Integraal plan passend onderwijs meer- en hoogbegaafde leerlingen PO en VO opgesteld (zie voetnoot 1).

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

- Samen met de schoolbesturen en scholen geven we uitwerking aan het integrale plan, waarbij verbeterstappen gezet worden om te komen tot basisondersteuning voor meer- en hoogbegaafde leerlingen.
- Schoolbesturen, scholen en het samenwerkingsverband zetten in op professionalisering en scholing en vergroten de kennis over meer- en hoogbegaafdheid bij ouders, leerlingen en professionals.
- In 2028 wordt samen met de schoolbesturen en scholen opnieuw een meting uitgevoerd om de geboden ondersteuningsniveaus voor zowel de PO- als de VO-scholen voor (hoog)begaafde leerlingen in beeld te brengen. De onderzoeksresultaten worden vergeleken met de resultaten uit de 0-meting die in 2024 is uitgevoerd.
- Vanaf 2026 ontvangen we structurele Rijksmiddelen voor de ondersteuning van meer- en hoogbegaafde leerlingen voor zowel het passend en dekkend aanbod en de voltijdsvoorzieningen, in plaats van aparte subsidies voor enerzijds het passend en dekkend aanbod en anderzijds de voltijdsvoorzieningen. Samen met de schoolbesturen maken we afspraken over de bestemming en labelen van deze middelen.

4. Digitalisering onderwijs

De digitalisering van het onderwijs biedt kansen om de ondersteuning aan leerlingen beter af te stemmen op hun individuele behoeften. De subsidieregeling Digitale School biedt financiële ondersteuning voor het opzetten van digitale schoolvoorzieningen door coalities van scholen en samenwerkingsverbanden. Dit initiatief richt zich op kinderen en jongeren die vanwege fysieke of psychische redenen (tijdelijk) niet naar school kunnen. Samenwerkingsverbanden en coalities van scholen kunnen aan deze subsidieregeling meedoen in een regionaal collectief. We zijn aangesloten bij de coalitie van samenwerkingsverbanden van Zuid-Holland Zuid.

5. Jeugdzorg plus

Landelijk wordt ingezet op de afbouw van JeugdzorgPlus. Het beleid is gericht op nul jongeren in gesloten jeugdhulp in 2030, met als uitgangspunt dat jongeren zoveel mogelijk thuis of in een open setting opgroeien. De afbouw van JeugdzorgPlus heeft directe impact op het onderwijsveld. Jongeren die voorheen in gesloten jeugdhulp zaten blijven nu vaker in het reguliere of gespecialiseerd onderwijs. Dit vraagt om meer expertise van de scholen en het samenwerkingsverband en vergt bovendien om meer coördinatie tussen zorg en onderwijs.

De komende jaren zal de samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulp en gemeenten nog verder versterkt moeten worden om dit te kunnen realiseren. Ook is verdere investering in deskundigheidsbevordering op scholen noodzakelijk en moeten duidelijke afspraken worden gemaakt over casusregie en verdeling van verantwoordelijkheden. Onderwijscollectief maakt deel uit van de onderwijscoalitie Zuid-West om hierin samen op te trekken. In deze coalitie is gezamenlijk een subsidie ontvangen vanuit het Rijk om de afbouw van JeugdzorgPlus zorgvuldig te realiseren.

6. ROK

Het ROK is de structuur waarbinnen op wijkniveau de samenwerking binnen Onderwijscollectief PO plaatsvindt. In schooljaar 2026-2027 zal het gesprek gevoerd worden of dit het juiste niveau is om resultaten te behalen. Dit is onderdeel van de Werkagenda Inclusief Onderwijs. Centraal hierin staat dat de organisatie van de ROK's aan moet sluiten bij onze gezamenlijke visie op inclusief onderwijs; het opstellen van deze visie maakt ook onderdeel uit van de werkagenda.

Voor de ROK's zal in 2026-2027 achtereenvolgend worden ingezet op

- 1) het evalueren van het huidige functioneren van de ROK's
- 2) de besluitvorming over de kaders en middelen voor de ROK's
- 3) het maken van afspraken over het functioneren van de ROK's

Ook zal in de jaarplannen explicieter opgenomen worden op welk niveau uitvoering plaatsvindt, bijvoorbeeld op ROK-niveau of op het niveau van het samenwerkingsverband (regio).

4. Organisatie in ontwikkeling

De organisatie van Onderwijscollectief moet toegerust zijn om de doelen en resultaten uit dit ondersteuningsplan te realiseren, zowel in beschikbare expertise als in formatie. Dit vergt voortdurende ontwikkeling van de professionals die werkzaam zijn in de scholen en van onze staf.

Dit hoofdstuk evalueert de organisatieontwikkelingen van de afgelopen vier jaar en kijkt vooruit op hoe we de organisatie verder versterken in 2026-2030, gericht op het realiseren van dit ondersteuningsplan.

4.1 Evaluatie organisatieontwikkelingen 2022-2026

De afgelopen jaren is er intensief gewerkt aan het professionaliseren van het HR-beleid binnen onze organisatie. Dit was noodzakelijk om de personele continuïteit te waarborgen, de aantrekkelijkheid als werkgever te vergroten en de interne samenwerking te versterken.

Onderwijscollectief heeft ingezet op de onderstaande punten.

- HR is structureel geborgd met een vaste HR-adviseur.
- Bestaande HR-werkprocessen zijn geoptimaliseerd en vastgelegd in een personeelshandboek.
- De gesprekscyclus is herzien en verbeterd.
- Er is nieuw beleid ontwikkeld, waaronder het verzuimbeleid en het opleidingsbeleid. Als reactie op de schaarste op de arbeidsmarkt zijn onze wervings- en selectiemethoden aangescherpt, onder andere door onze naamsbekendheid te vergroten en vacatures actief te delen op social media. Als gevolg hiervan zien we dat het overgrote gedeelte van de vacatures goed wordt ingevuld.
- Er is een additioneel beloningsbeleid ingevoerd dat gericht is op het behoud van personeel in schaarse functies. Om medewerkers te binden, boeien en behouden is persoonlijke ontwikkeling gefaciliteerd en gestimuleerd. Er zijn groepstrainingen aangeboden, zoals leerkracht-/docentversterkend handelen en projectmanagement. Medewerkers volgden daarnaast ook individuele opleidingen om hun expertise te vergroten. De interne samenwerking is verder versterkt door de inzet van teamcoaching.
- Tweejaarlijks wordt een medewerkerstevredenheidsonderzoek uitgevoerd, waarvan de resultaten en vervolgstappen worden besproken met de Medezeggenschapsraad Personeel (MRp).

Met deze maatregelen is een stevige basis gelegd voor een toekomstbestendig personeelsbeleid.

4.2 De organisatie verder versterken in 2026-2030

In de komende periode zetten we de lijn voort die in 2022-2026 is ingezet, met blijvende aandacht voor ontwikkeling, samenwerking en duurzame inzetbaarheid. We zorgen ervoor dat onze organisatie zo goed mogelijk aansluit bij de behoeften van de scholen, waarbij we flexibel kunnen inspelen op de vragen vanuit de scholen. We streven naar een stabiele organisatie met een lage uitstroom van personeel en een positieve werksfeer waarin medewerkers zich gewaardeerd en betrokken voelen. We focussen op:

- **Versterking van expertise**

Onze expertise breiden we verder uit, passend bij dit ondersteuningsplan en de behoeften van de scholen. Ook sluiten we bij de uitbreiding van onze expertise aan op veranderende maatschappelijke en wettelijke kaders. Dit vergt voortdurende ontwikkeling van de professionals die werkzaam zijn in de scholen en van onze staf. We blijven investeren in het binden, boeien en behouden van personeel, onder andere door het aanbieden van gerichte opleidingsmogelijkheden en ontwikkeltrajecten. Waar mogelijk pakken we scholing in gezamenlijkheid met schoolbesturen op.

We zien een groeiende behoefte aan planmatig en projectmatig werken.

We investeren daarom actief in deze manier van werken.

- **Inclusief onderwijs en professionele ontwikkeling**

We willen samen met de scholen inclusief onderwijs realiseren. Dit heeft ook gevolgen voor wat we verwachten van onze eigen medewerkers in houding, gedrag en vaardigheden. We zorgen voor passende coaching en scholing hierbij.

- **Interne samenwerking**

De interne samenwerking tussen het PO-team en het VO-team wordt versterkt door werkprocessen op elkaar af te stemmen en waar mogelijk samen te brengen. We onderzoeken hoe we de formatie tussen PO en VO nog integraler kunnen inzetten. We zetten in op nog nauwere interne samenwerking in de staf. Dit draagt bij aan een efficiënte werkwijze binnen de gehele organisatie.

5. Middelen en bekostiging

Dit hoofdstuk gaat achtereenvolgens in op het kwaliteitsbeleid en het financieel beleid van Onderwijscollectief. Daarna lichten we toe hoe we onze inzet van middelen koppelen aan de doelen en resultaten die we willen realiseren. Vervolgens benoemen we onze ambities voor de komende jaren en benoemen we de financiële risico's die we de komende jaren voorzien.

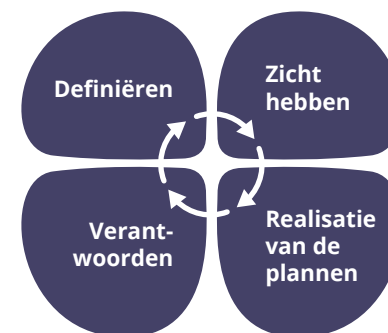
5.1 Kwaliteitsbeleid

Kwaliteitsbeleid is een essentieel onderdeel van onze organisatie en loopt als rode draad door ons beleid heen. Er staat een stevige basis waarin we cyclisch en systematisch werken. Ons kwaliteitsbeleid is vormgegeven op basis van het model 'Regie op onderwijskwaliteit' van de PO-Raad. Hierin staan vier onderdelen centraal:

- Definiëren: wat willen we bereiken en wanneer zijn we tevreden?
- Zicht hebben: op welke manier hebben we zicht op het realiseren van onze doelen en onze kwaliteit?
- Werken aan: hoe zorgen we voor het verankeren van wat goed gaat en voor verbetering van onze kwaliteit waar dat nodig en mogelijk is?
- Verantwoorden: hoe verantwoorden we over onze kwaliteit?

In het overzicht hieronder is weergegeven hoe we invulling geven aan deze vier onderdelen.

- Ondersteuningsplan
- Jaarplan Onderwijscollectief
- Jaarbegroting
- VO: jaarplan BIO, jaarplan commissie toeleiding en jaarplan consultteam
- Prestatie-eisen voor doelmatige inzet middelen Onderwijscollectief
- Data vanuit eigen dashboard (DUO en Kindkans)
- Gestructureerde data-analyse
- Gestructureerde gesprekscyclus met scholen en schoolbesturen (startgesprekken [PO], reflectiegesprekken [VO] en reflectiegesprekken met alle schoolbesturen)
- Tevredenheidsonderzoeken bij ouders, leerlingen en professionals.

- Twee keer per jaar bestuursrapportage met tussenevaluatie jaarplan (update doelen/resultaten)
- Jaarverslag en jaarrekening
- VO: jaarverslag BIO, jaarverslag commissie toeleiding en jaarverslag consultteam
- Verantwoording op doelmatige inzet van middelen door schoolbesturen/scholen
- Realisatie inhoud uit het Ondersteuningsplan
- Realisatie jaarplan Onderwijscollectief
- VO: Realisatie jaarplan BIO, jaarplan commissie toeleiding en jaarplan consultteam
- Doelmatige inzet middelen Onderwijscollectief door scholen
- Aanpassen/bijsturen plannen als de wens hiertoe blijkt uit kwantitatieve en kwalitatieve data
- Evaluatie projecten

Planning- en controlcyclus

Het ondersteuningsplan geeft de inhoudelijke richting voor vier jaar en vormt de basis van ons kwaliteitsbeleid. De doelen en resultaten uit dit plan worden jaarlijks uitgewerkt in jaarplannen voor primair en voortgezet onderwijs. Deze plannen worden vastgesteld in samenwerking met schoolbesturen, scholen, ondersteuningsplanraden en de Raad van Toezicht, en besproken met gemeenten in het op overeenstemming gericht overleg (OOGO).

De jaarplannen zijn financieel vertaald in meerjarenbegrotingen voor PO en VO, die dezelfde opbouw hebben en beschikbaar zijn op de website van het Onderwijscollectief. We werken planmatig en toetsen tussentijds of de ingezette koers nog steeds passend is. Twee keer per jaar wordt de uitvoering van de plannen geëvalueerd in bestuursrapportages (over de periodes januari-april en januari-augustus), die inzicht geven in de voortgang en relevante data zoals leerlingenaantallen, grensverkeer en TLV's. Deze rapportages en het jaarverslag worden besproken met schoolbesturen, de Ondersteuningsplanraad, gemeenten en de Raad van Toezicht. Voor zowel PO als VO beschikken we over actuele risicomanagementrapportages, waarmee actief gestuurd wordt op risicobeheersing (zie verder paragraaf 5.6).

5.2 Financieel beleid

We hanteren de volgende uitgangspunten voor ons financiële beleid:

- Het samenwerkingsverband zet de middelen beleidsrijk in, in lijn met dit ondersteuningsplan.
- De basisondersteuning wordt bekostigd uit de lumpsum van de scholen.
- De schoolbesturen ontvangen middelen vanuit Onderwijscollectief (zie hoofdstuk 3). Daar waar we middelen over verschillende schoolbesturen verdelen, gebeurt dit op basis van een verdeelsleutel die gezamenlijk is vastgesteld. De verdeelsleutels zijn in hoofdstuk 3 bij de verschillende budgetten benoemd.
- Schoolbesturen maken aan elkaar en aan het samenwerkingsverband inzichtelijk waar de aan hen (en/of hun scholen) toebedeelde middelen aan zijn besteed, tot welke resultaten dit heeft geleid en of de vooraf gestelde doelen zijn gerealiseerd. Dit is een verantwoording op basis van kwantitatieve en kwalitatieve gegevens met een toets op rechtmatigheid en doelmatigheid.

- PO en VO zijn financieel strikt gescheiden; middelen van het primair onderwijs kunnen niet ten gunste van het voortgezet onderwijs worden aangewend en vice versa.
- PO: Als de afdracht voor SO hoger is dan het budget zware ondersteuning, vindt vanuit DUO een korting plaats op de lumpsum van de aangesloten schoolbesturen²². Het betreft hier de reguliere schoolbesturen.
- VO: Als de afdracht voor VSO hoger is dan het budget zware ondersteuning, vindt vanuit DUO een korting plaats op de lumpsum van de aangesloten schoolbesturen. Het betreft hier de reguliere schoolbesturen. Hetzelfde geldt als het totale budget voor lichte ondersteuning ontoereikend is om PRO te bekostigen (zie [voetnoot 15](#)).
- Samenwerkingsverbanden zijn vanaf 2023 verplicht om een vangnetregeling op te nemen in hun ondersteuningsplan. In deze regeling staat hoe een eventueel meer dan gemiddelde toename van leerlingen na de teldatum 1 februari in het gespecialiseerd onderwijs wordt vastgesteld en financieel gecompenseerd. Landelijk is een handreiking opgesteld met daarin een voorgestelde vangnetbepaling. Onderwijscollectief volgt deze landelijke handreiking, die via de PO- en VO-raad wordt gepubliceerd. Deze handreiking is als bijlage 8 bij dit ondersteuningsplan opgenomen.
- Onderwijscollectief VO heeft gekozen voor 'opting out' voor de LWOO-middelen. De voormalige middelen LWOO worden ingezet als VMBO-ondersteuningsmiddelen. Voor de VMBO-ondersteuningsmiddelen geldt hierbij de verdeelsleutel van leerlingaantallen in klas 3 en klas 4 met verschillende zwaarte (basis 4, kader 3, gemengd 1, theoretisch 1).
- Jaarlijks vindt indexering van de personele lasten plaats, conform de CAO-ontwikkelingen.
- Tot en met 2026 vindt er indexering plaats op de arrangementen. Voor het PO betreft het hier de arrangementen aanvullende bekostiging speciale doelgroepen en expertisedeling. Voor het VO gaat het hierbij om de VMBO-supportafdeling en de Ontwikkelklas.

²² [Handreiking-bedrijfsvoering-en-financieel-management.pdf](#)

- Vanaf 2027 wordt de indexering ook jaarlijks toegepast op de andere financieringsstromen vanuit het samenwerkingsverband naar de schoolbesturen. Hier is toe besloten omdat uit de verantwoordingen vanuit de schoolbesturen blijkt dat deze middelen grotendeels worden aangewend voor personele inzet; bij alle budgetten betreft het een forse personele component. Voor het PO betreft het hier het ROK-budget, het Ondersteuningsbudget schoolorganisatie PO en het budget 'Inclusief onderwijs en contextversterkend handelen'. Voor het VO gaat het hierbij om de VMBO-ondersteuningsmiddelen en het Ondersteuningsbudget schoolorganisatie VO.
- Wij zijn scherp op de signaleringswaarde voor de reservepositie vanuit de Inspectie van het Onderwijs. Eventueel wijken wij hier beargumenteerd van af.

5.3 Baten

Rijksbekostiging

Onderwijscollectief ontvangt voor het uitvoeren van haar taken voor het PO en het VO een budget vanuit het Rijk. Deze budgetten zijn geoormerkt voor het PO en voor het VO. De geldstromen en financiële administratie zijn gescheiden. De Rijksbekostiging en daarmee de totale inkomsten van het samenwerkingsverband zijn gebaseerd op het totaal aantal leerlingen in het regulier primair en voortgezet onderwijs op de jaarlijkse teldatum van 1 februari voor het primair onderwijs, en 1 oktober voor het voortgezet onderwijs.

Landelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld nieuwe wetgeving of wijzigingen in de verdelings-systematiek van DUO, zijn van invloed op de bekostiging van het samenwerkingsverband. Een ontwikkeling die we hierin de komende jaren sowieso verwachten bij het VO is een aanpassing van de bekostigingssystematiek van het praktijkonderwijs. We houden de landelijke ontwikkelingen scherp in de gaten.

Incidentele middelen

Naast de Rijksbekostiging ontvangt Onderwijscollectief incidentele aanvullende middelen in de vorm van subsidies. In de meerjarenbegroting wordt jaarlijks een overzicht opgenomen van de actuele stand van zaken.

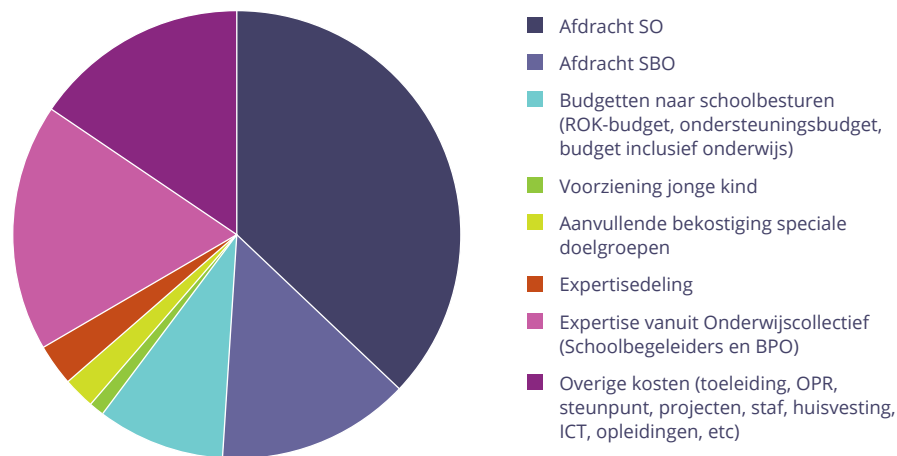
5.4 Inzet middelen gekoppeld aan doelen

Inzet van middelen - koppeling bekostiging aan doelen ondersteuningsplan

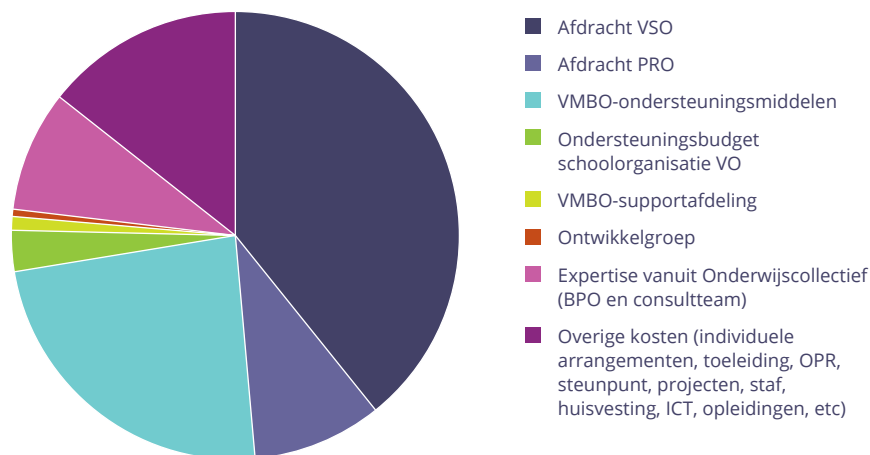
Onderwijscollectief heeft een hybride model. Enerzijds geven we gerichte bekostiging aan schoolbesturen en anderzijds zetten we de middelen in voor het bieden van expertise aan de schoolbesturen/scholen. Onze visie is dat deze combinatie het best passend is bij de doelen uit ons ondersteuningsplan en de behoeften van de scholen.

De onderstaande cirkeldiagrammen laten de grove verdeling zien van de verdeling van middelen in 2026. In de jaarplannen voor 2026 is dit verder uitgewerkt. Hier is het ondersteuningsplan 2022-2026 als basis gebruikt.

Primair onderwijs – inzet middelen 2026

Voortgezet onderwijs – inzet middelen 2026

Verdere concretisering van koppeling inzet middelen en doelen/resultaten vanaf 2027

Met dit ondersteuningsplan 2026-2030 spreken wij ons commitment uit om passend en inclusief onderwijs in onze regio te realiseren. Wij verbinden onze ambities niet alleen aan inhoudelijke doelen, maar ook aan een transparante en doelmatige inzet van middelen.

In hoofdstuk 2 zijn de ambities vertaald naar concrete doelen en resultaten. De verdeling van financiële middelen sluit hier op hoofdlijnen op aan, omdat dit ondersteuningsplan logisch voortbouwt op het vorige ondersteuningsplan. Er is op hoofdlijnen dus samenhang tussen de bekostiging van deze doelen en de inzet van middelen.

Na vaststelling van het ondersteuningsplan werken wij dit verder uit. Voor het begrotingsjaar 2027 maken wij inzichtelijk hoe de bekostiging van de doelen plaatsvindt en passen wij de financiële stromen waar nodig stapsgewijs aan. Dit geeft zicht op de haalbaarheid van de doelen, de bereikte resultaten en de doelmatigheid van de inzet van middelen.

De meerjarenbegroting 2027-2030 en het jaarplan 2027 zullen een afspiegeling vormen van de ambities uit dit ondersteuningsplan en zullen inzicht bieden in hoe deze ambities worden gefinancierd. Wij richten de begroting en het jaarplan 2027 beleidsrijk in, zodat deze in lijn zijn met de strategische keuzes en prioriteiten uit het ondersteuningsplan 2026-2030.

Zoals hiervoor toegelicht, worden de jaarplannen vastgesteld in samenwerking met schoolbesturen, scholen, ondersteuningsplanraden en de Raad van Toezicht, en besproken met gemeenten in het op overeenstemming gericht overleg (OOGO).

5.5 Ambities

Een financieringsmodel dat inclusie duurzaam ondersteunt

Om scholen te ondersteunen in de overgang naar inclusief onderwijs, is een heldere en voorspelbare bekostigingsstructuur nodig. We werken daarom toe naar een financieringsmodel dat inclusie duurzaam ondersteunt, waarbij schoolbesturen/scholen op een flexibele wijze budgetten, gericht binnen hun eigen context, kunnen inzetten.

Een belangrijke indicator voor het succes van ons inclusiebeleid is steeds meer thuisnabij onderwijs, wat we ook terugzien in de geleidelijke afname van leerlingen in het SO, SBO en VSO. Wanneer meer leerlingen onderwijs volgen in het reguliere onderwijs, neemt onze afdracht voor SO, SBO en VSO af. Dit biedt ons de mogelijkheid om de vrijgekomen middelen structureel te investeren in het versterken van de ondersteuningsstructuren in het regulier onderwijs, onder andere door het borgen van expertise vanuit het gespecialiseerd onderwijs.

Bekostiging aan schoolbesturen: evalueren op doelmatigheid en efficiëntie

Momenteel wordt zowel binnen het PO als het VO gewerkt met geoormerkte budgetten aan de schoolbesturen, waar prestatie-eisen aan zijn verbonden. Ook zijn zowel binnen het PO als het VO diverse arrangementen beschikbaar voor specifieke doelgroepen. De huidige werkwijze zorgt voor het gericht inzetten van middelen. Tegelijkertijd is de verantwoording zowel voor schoolbesturen als het voor het samenwerkingsverband intensief en zouden de middelen planmatiger kunnen worden ingezet met een duidelijke koppeling naar de effecten voor het realiseren van inclusief onderwijs. In 2026-2030 scherpen we de huidige werkwijze van verantwoording hierop aan.

In het PO zijn verschillende financiële stromen afgesproken. Het is soms lastig om de precieze afbakening van deze stromen te bepalen. Het gaat hierbij om het ROK-budget, het Schoolondersteuningsbudget, het budget 'Inclusief onderwijs en contextversterkend handelen' en de maatwerk- en fysieke arrangementen. Daarnaast bestaat er binnen het PO behoefte aan een visie op de toekomstige opbouw van expertise en de taakverdeling: bouwt het samenwerkingsverband meer expertise op (en op welke gebieden) en/of biedt zij ondersteuning via financiële middelen aan de schoolbesturen?

In 2026 en 2027 gaan we gefaseerd een stevigere koppeling maken tussen het ondersteuningsplan en de financieringsstromen. We starten hiervoor in 2026 met een evaluatie van onze huidige bekostigingssystematiek waarin we de hiervoor genoemde aandachtspunten meenemen, inclusief een beschrijving van de verdeling van taken en verantwoordelijkheden in het inzetten en sturen op de middelen. In de evaluatie doen we ook aanbevelingen voor aanpassingen hierin, die we vervolgens gefaseerd implementeren. Hierin nemen we ook landelijke handreikingen, best practices en contextgericht werken mee²³, in ieder geval om steeds meer scherpere in de doelmatige besteding van middelen te realiseren.

²³ *Bijvoorbeeld: Handreiking | Doelmatigheid - Steunpunt Passend Onderwijs*

5.6 Risicomanagement

Risicomanagement is een integraal onderdeel van ons kwaliteitsbeleid. We laten op gestructureerde wijze elke vier jaar een externe risicoanalyse uitvoeren voor zowel Onderwijscollectief PO als Onderwijscollectief VO, waarin samen met onze partners bepaald wordt welke risico's gelden voor het ondersteuningsplan. De risico's verdelen we hierbij in drie domeinen: OO (onderwijsondersteuning), BO (Bestuur en organisatie) en FB (Financieel beheer). Tussentijds vinden zo nodig updates van deze risicoanalyse plaats.

We maken hierbij een onderscheid tussen risico's die binnen en buiten onze invloedssfeer liggen. Ook brengen we in beeld voor welke risico's de gevolgen beheersbaar zijn en waar dit niet het geval is.

In de begroting is standaard een risicoparaagraaf opgenomen waarin de meest recente ontwikkeling van risico's in beeld wordt gebracht, evenals de effecten van de beheersmaatregelen. Ook in de bestuursrapportages die twee keer per jaar worden opgesteld wordt gereflecteerd op de risico's.

5.7 Wat willen we realiseren op kwaliteitsbeleid?

Wat willen we realiseren in 2026-2030?

We zetten scherp in op de doelmatige besteding van middelen.

- We hebben gezamenlijke doelen en resultaten benoemd met indicatoren om deze te kunnen meten (benodigde data). Dit geldt in ieder geval voor de thema's inclusief onderwijs, dekkend netwerk, het jonge kind, thuiszitters, samenwerking onderwijs-jeugdhulp en de samenwerking PO-VO. In onze jaarplannen concretiseren we de doelen en resultaten uit het ondersteuningsplan, bij voorkeur door het formuleren van kwantitatief meetbare indicatoren.
- We zetten de huidige werkwijze van een beschikking met prestatie-eisen voort. De prestatie-eisen passen we vanaf 2027 aan op dit ondersteuningsplan. We blijven werken met dezelfde verdeelsleutels.
- De beschikkingen worden in ieder geval voorzien van prestatie-eisen die de scholen verplichten om jaarlijks verantwoording af te leggen over de inzet van deze middelen. Dit betreft een verantwoording achteraf.
Aanvullend vragen wij aan de scholen om van tevoren op planmatige basis te laten zien hoe zij die middelen willen besteden. Ook vragen wij hen om aan te geven welke effecten dit naar verwachting heeft voor het realiseren van inclusief onderwijs. In de beschikkingen geven we ook aan waar de middelen niet voor bedoeld zijn.
- Het bureau van het samenwerkingsverband rapporteert gestructureerd over beschikbare data (combinatie landelijke data en eigen dashboard) en zij benut de verkregen data om de dienstverlening van het bureau van het samenwerkingsverband continu te verbeteren.
- Het bureau van het samenwerkingsverband verbetert de dienstverlening data-gedreven. De effecten van het bureau van het samenwerkingsverband worden gemeten door structurele tevredenheidsmetingen bij ouders, leerlingen en professionals.

In de jaren 2026 en 2027 ontvangen de schoolbesturen in het primair onderwijs middelen uit het *Budget inclusief onderwijs en contextversterkend handelen*. Deze middelen bouwen voort op de systematiek van de incidentele bekostiging die in 2025 is toegepast.

In 2026 starten we met een brede evaluatie van de huidige bekostigingssystematiek, inclusief de verdeling van taken en verantwoordelijkheden bij het inzetten en sturen op de middelen. Daarbij wordt ook onderzocht hoe de verantwoording efficiënter kan worden ingericht en welke aanpassingen wenselijk zijn.

Het *Budget Inclusief onderwijs en contextversterkend handelen* maakt onderdeel uit van deze evaluatie, waarbij tevens wordt bekeken of en hoe maatwerk in dit budget kan worden geïntegreerd. In hoofdstuk 5 is deze evaluatie verder uitgewerkt.

De intentie bestaat om de komende jaren duurzaam meer te investeren in de reguliere VO scholen. Dit kan worden gerealiseerd wanneer het deelnamepercentage aan het VSO wordt verlaagd, omdat dit ruimte creëert binnen de begroting.

In 2026 starten we met een evaluatie van de huidige bekostigingssystematiek, inclusief de verdeling van taken en verantwoordelijkheden bij het inzetten en sturen op de middelen. In deze evaluatie worden ook aanbevelingen gedaan voor mogelijke aanpassingen.

Lijst met afkortingen

BaO	Basisonderwijs
BeO	Behandel- en Onderwijsgroep
BIO	Begeleider Inclusief Onderwijs
HAVO	Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs
IB-er	Intern Begeleider
KC-er	Kwaliteitscoördinator
KDC	Kinderdagcentrum
LWOO	Leerwegondersteunend Onderwijs
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg
OPP	Ontwikkelingsperspectiefplan
PO	Primair Onderwijs
PRO	Praktijkonderwijs

ROK	Regionaal Overleg Kwaliteit
SBO	Speciaal Basis Onderwijs
SO	Speciaal Onderwijs
SWV	Samenwerkingsverband
VMBO	Vorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs
VO	Voortgezet Onderwijs
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	Voortijdige Schoolverlaters
VWO	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
WPO	Wet op het primair onderwijs
WVO	Wet op het voortgezet onderwijs

Bijlagen

De bijlagen die horen bij het ondersteuningsplan 2026 - 2030 zijn online beschikbaar.

Bijlagen bekijken

www.onderwijscollectiefvpr.nl/ondersteuningsplan2026-2030/bijlagen

Bijlage 1	Verplichte onderdelen ondersteuningsplan vanuit inspectie
www.onderwijscollectiefvpr.nl/ondersteuningsplan2026-2030/bijlage1
Bijlage 2	Landelijke ontwikkelingen
www.onderwijscollectiefvpr.nl/ondersteuningsplan2026-2030/bijlage2
Bijlage 3	Samenvatting Ondersteuningsplan 2022-2026
www.onderwijscollectiefvpr.nl/ondersteuningsplan2026-2030/bijlage3
Bijlage 4	Basisondersteuning voor het primair en het voortgezet onderwijs
www.onderwijscollectiefvpr.nl/ondersteuningsplan2026-2030/bijlage4
Bijlage 5	Routekaart toelaatbaarheidsverklaringen Primair Onderwijs
www.onderwijscollectiefvpr.nl/ondersteuningsplan2026-2030/bijlage5
Bijlage 6	Toekenning toelaatbaarheidsverklaringen regio Rijnmond (kaders, uitgangspunten en richtlijnen bekostigingscategorieën) Primair Onderwijs
www.onderwijscollectiefvpr.nl/ondersteuningsplan2026-2030/bijlage6
Bijlage 7	Werkwijze Commissie Toeleiding VO (inclusief reglement)
www.onderwijscollectiefvpr.nl/ondersteuningsplan2026-2030/bijlage7
Bijlage 8	Vangnetbepaling
www.onderwijscollectiefvpr.nl/ondersteuningsplan2026-2030/bijlage8

Colofon

Organisatie, tekst & redactie

Onderwijscollectief Voorne-Putten Rozenburg

Ontwerp

DINK creatief bureau

Dit ondersteuningsplan is opgesteld in samenwerking met de PO- en VO-scholen en schoolbesturen van Voorne-Putten, Rozenburg en de gemeenten Voorne aan Zee, Nissewaard en Rotterdam.

Heeft u vragen of opmerkingen over dit ondersteuningsplan?

Dan kunt u contact opnemen via administratie@onderwijscollectiefvpr.nl of via 0181-760900.

Ondersteuningsplan 2026 - 2030 Mei 2026.

"We zorgen voor de best passende plek voor elke leerling in ons samenwerkingsverband. Steeds meer integreren we ondersteuning in de leeromgeving van reguliere scholen en maken deze meer inclusief. Dat doen we samen en ieder vanuit de eigen rol en verantwoordelijkheid. Zo bieden we alle leerlingen perspectief."

Onderwijs
collectief

Voorne-Putten Rozenburg

Samenwerkingsverband voor
passend primair en voortgezet
onderwijs